Nr 82. Kraków, 11 Kwietnia — Niedziela. Rok 1875.

CZAS

Czas wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.
Oddzielne Nra „Czasu,“ o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., z przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

	na rok	na kwartał	na 2 miesiące	na 1 miesiąc
Miejscowa w Krakowie	złr. 20	złr. 5	złr. 4	złr. 2
Pocztą w państwie Austryackiem	„ 24	„ 6	„ 5	„ 2·50
„ do Niemiec i Włoch	„ 32	„ 8	„ 6	„ 3
„ „ Francyi i Anglii	„ 60	„ 15	„ 10	„ 5
„ „ Belgii, Szwajcaryi i Turcyi	„ 48	„ 12	„ 8	„ 4

Prenumerata przyjmuje się tylko od pierwszego do ostatniego dnia w miesiącu. — **Listy** z pieniędzmi i *przekazy* pieniężne na prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać *franco* do Administracyi „Czasu“ w Krakowie. — *Listy reklamacyjne niezapieczętowane* niepodlegają opłacie pocztowej. — *Listów niefrankowanych* nie przyjmuje się. — **Rękopisma** nadsyłane Redakcyi niezwracają się, lecz bywają niszczone.

Prenumeratę przyjmują:

W Krakowie: Administracya „CZASU,“ księg. p. S. A. Krzyżanowskiego, handle Dworskiego, Wierzchowskiego tudzież urzędy pocztowe. **Ogłoszenia** (inseraty) przyjmują się za opłatą od miejsca wiersza drukiem drobnym (petitowym) za pierwszy raz 10, za każdy następny raz po 5 cnt. **Nadesłane** (na 3 stronnicy dziennika) od miejsca wiersza drukiem drobnym po 30 cnt. za każdy raz. **Dołączenia do „Czasu“** (prospekta, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 1 złr. od 100 egzempl. dla zamiejscowych, a 50 cnt. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów. Przypadającą należytość uprasza się **naprzód** nadesłać przekazem pocztowym. **Prenumeratę i ogłoszenia** przyjmują: **w Wiedniu** p. A. Oppelik, Wollzeile 29 i w **Pradze** Ferdinandstrasse Nr. 38. **Na Francyę i Anglię** w Paryżu p. W. Raczkowski, Faubourg Poissonière Nr. 33. **Ogłoszenia** zaś: w *Wiedniu* Wallfischgasse Nr. 10, w *Hamburgu, Frankfurcie* n. M., *Berlinie, Lipsku, Bazylei* (Szwajcarya) i *Wrocławiu* pp. Haasenstein i Vogler; w *Wiedniu* F. Löb, Reichsrathsplatz N. 2 i R. Mosse Seilerstätte N. 2, Rotter & Com. Rimerg. 13; w *Frankfurcie* n. M. p. G. L. Daube & Com w *Berlinie, Hamburgu, Monachium* i *Norymberdze* p. R. Mosse;

Kraków 10 kwietnia.

Korespondent nasz ze Lwowa doniósł nam wczoraj, że komisya propinacyjna zamierza jeszcze przed ukończeniem swego zadania zastanowić się, jak słuszna, nad temi projektami o wykupnie, które ją doszły. Pospieszamy przeto z zamieszczeniem jednego jeszcze podobnego projektu przesłanego nam w tych dniach do ogłoszenia. Czynimy to, jak zwykle, nie przywiązując do ogłoszenia naszego zdania.

Projekt wykupna prawa propinacyi.

Propinacya jest integralną częścią własności tabularnej ziemskiej w Galicyi, a niekiedy własnością miast — jest zatem częścią składową majątków tabularnych i majątku miast.

Nie ma potrzeby znoszenia i wykupywania prawa propinacyi z własności tabularnej, i w miastach, które takową posiadają. Tylko prawo propinacyjne ciążące na posiadłości rustykalnej może być przedmiotem do wykupna, jak również prawo propinacyjne ciążące na wszystkich obywatelach kraju, którzy tegoż prawa nie posiadają.

Gdy wysokość kwoty podatków bezpośrednich przez własność tabularną opłacana, równa się prawie połowie takichże podatków z własności rustykalnej, zatem $1/3$ część wartości kapitału propinacyjnego pozostawiona na własności tabularnej niewykupioną, nie będzie też musiała być kapitalizowaną i wynagradzaną.

Dwie trzecie części kapitału propinacyjnego będą stanowiły całą wysokość wynagrodzenia, które w połowie przez własność, a w połowie przez wszystkich obywateli kraju, nie posiadających prawa propinacyi, spłacone zostanie.

Wynagrodzenie z własności rustykalnej odbywać się ma wpłatami rocznemi lub półrocznemi, przez uiszczenie wypadających dodatków do podatków bezpośrednich.

Opłata przez obywateli kraju nie posiadających prawa propinacyjnego odbywać się będzie przez nałożenie opłaty na wyrób napojów w kraju sprzedawanych i konsumowanych.

Opłata ta przy wywozie trunków za granicę Galicyi na komorach zwracaną będzie; w ten sposób handel nie poniesie żadnej szkody — a konsumujący trunki opłacać będą tym sposobem podwyższoną cenę za napoje, na opłatę wynagrodzenia propinacyi przeznaczoną.

Rozległość rodzajnej powierzchni ziemi w Galicyi wynosi: 1193 mil kwadratowych.

Własność rustykalna opłaca dwa razy tyle podatków bezpośrednich jak własność tabularna; pierwsza płaciła bowiem w roku 1874: 3,037,818 zł. druga zaś; 1,501,879 zł.

Biorąc zatem przypuszczalnie rozległość powierzchni w stosunku do ilości opłaconego podatku, będzie dwa razy tyle rozległości posiadłości rustykalnej, jak rozległości posiadłości tabularnej. Posiadłość zatem rustykalna wynosić będzie około 798 mil □. Na milę kwadratową rachuję w przypuszczeniu kapitału propinacyjnego do wynagrodzenia w przecięciu 14,000 zł. po odtrąceniu wszelkich praktykowanych do dzierżaw propinacyjnych dodatków, innych korzyści i ciężarów; to jest: dodatków pola, drzewa, pomieszkania, paszy dla bydła, zajazdów, utrzymania budynków. Na te różne poboczne pożytki i ciężary, znaczna bardzo kwota od teraźniejszego tak zwanego propinacyjnego dochodu odpadnie. Rachując tedy na milę □ 14,000 zł. kapitału do wynagrodzenia, wypadnie z 798 mil □ całego kapitału do wynagrodzenia zł. w. a. 11,172,000.

Ten kapitał na posiadłości rustykalnej i na obywatelach kraju niemających prawa propinacyjnego ciążący, w połowie przez posiadłość rustykalną, w drugiej połowie przez opłaty ze sprzedaży napojów na konsumpcyę krajową zapłaconym będzie.

Na posiadłość rustykalną wypada zatem w przecięciu na milę □ 7000 zł. kapitału oraz procentu 5% przez przeciąg czasu spłaty kapitału.

Kapitał ten spłacalny w 30 latach przez posiadłość rustykalną wynosi 5,586,000 zł. zatem rocznie 186,200 zł. oraz 5% od resztującej sumy. Zatem w pierwszym roku spłata wynosiłaby kapitału, 186,200 zł. a procentów 269,990 zł. czyli razem 456,190 zł., to jest prawie tyle co 15% dodatków do 1 zł. podatków bezpośrednich, gdyż takowe wynosiły w roku 1874 z posiadłości rustykalnych kwotę 3,037,818 zł. od czego 15% wynosi 455,671 zł.

W pierwszym tylko roku byłby ten dodatek największym i zmniejszałby się co rok, gdyż w 11ym roku spłata z posiadłości rustykalnych wynosiłaby kapitału wraz z procentem 372,300 zł.; w 16ym roku 325,850 zł.; w 21ym roku 279,300 zł. a w 26ym roku 232,750 zł. a zatem dodatek ten będzie w 26ym roku tylko po $7\frac{1}{2}$ centa od jednego reńskiego podatku. Druga połowa wynagrodzenia pokrytąby została w takimże samym rozkładzie amortyzacyjnym — z opłat od sprzedaży napojów na konsumpcyę krajową, które to opłaty, gdyby wszelkie trunki zredukować na wartość spirytusu, a ilość rocznej konsumpcyi tegoż w Galicyi oznaczyć na 133,333 wiader, czyli 2 miliony garncy, wypadałaby ta opłata od jednego garnca spirytusu na $22\frac{3}{4}$ cent. w pierwszym roku spłaty, a w 26ym roku wypadłaby na $11\frac{3}{8}$ centa. Czyli rachując na 5 milionów ludności Galicyi tylko 2 miliony używających napojów, wypada na jednego człowieka w pierwszym roku spłaty po $22\frac{3}{4}$ cent. i co rok mniej, a w roku 26ym spłaty po $11\frac{3}{8}$ cent. Wysokość kapitału propinacyjnego wydanąby została uprawnionym w całej wartości do wynagrodzenia przypadającej, t. j. w sumie 11,172,000 zł. w obligacyach 5% procentowych, które co rok byłyby dwa razy losowane i spłacone tym sposobem w lat 30, po 372,400 zł. kapitału rocznie.

Z dniem emissyi kapitału propinacyjnego w obligacyach poczyna się nabycie przez posiadłość rustykalną prawa propinacyjnego dotąd na tejże ciążącego, a ustaje także prawo posiadłości tabularnej.

W dniu następnym emisyi obligacyj, nastąpi pierwsze losowanie, na którem wylosowane obligacye nie będą mogły otrzymać procentu za kupony. Inne niewylosowane obligacye będą pobierały 5% w ratach półrocznych za kupony aż do wylosowania. Własność tabularna mając w ten sposób zapewnione otrzymanie kapitału propinacyjnego, uchronioną zostanie od zupełnej ruiny. Pozostawienie prawa propinacyjnego na gruncie własności tabularnej ułatwi zupełnie możność realizacyi pieniężnej, i nie stanie się powodem trudności, a nawet zupełnego niepodobieństwa zapłacenia prawa propinacyi na gruncie własności tabularnej, do płacenia którego przecież nikogo zmuszać nie można. Własność rustykalna w powyższy sposób zapłaci za prawo propinacyjne, na jej terytoryum ciążące o dużo mniej, jakby zapłaciła, gdyby propinacya była zapłaconą przez kraj; gdyż płacąc dwie trzecie części całej kwoty podatków bezpośrednich, w stosunku do własności tabularnej, która jedną trzecią część tych podatków płaci, zapłaci w powyższy sposób, tylko połowę tego, jakby zapłaciła przy spłacie przez kraj; a w dodatku jeszcze nabędzie prawo propinacyjne na swojem terytorium. Przy powyższem przeprowadzeniu wykupna, uniknie się zupełnie niepotrzebnych, niekorzystnych i zgubnych dla wszystkich mieszkańców kraju, ewolucyj ogromnemi niby kapitałami wynagrodzenia, które zrujnowałyby posiadłość tabularną i posiadłość rustykalną. Uprawnieni nie łudziliby się nadzieją otrzymania niby dużych kapitałów, któreby rzeczywiście w znacznej a czasem i w największej części powstawały z ich własnej kieszeni, i obciążyłyby do reszty własność tabularną, już i tak teraz ogromnie zadłużoną i niesprawiedliwie dźwigającą ciężar wykupna zniesionych powinności poddańczych, przez fałszywe i błędne rozdzielenie kontrybucyj do funduszu indemnizacyjnego, którego pozycye rzeczywiście w stanie biernym na własności tabularnej ciążą, gdyż własność tabularna opłaca rocznie 51% od podatków bezpośrednich stałych na zniesione powinności poddańcze, zatem płaci za to, co postradała.

Najważniejszą czynnością przy przeprowadzeniu wynagrodzenia za propinacyę, będzie dokładne zbadanie rzeczywistego stanu dochodu propinacyjnego. Ścisłe w tym względzie dochodzenie powinno być przedsięwzięte, aby odtrącone były od teraźniejszego dochodu z propinacyi, *brutto*, w fassyach zeznawanego, wszelkie dodatki, które dzierżawcom propinacyi dodawane bywają, i wszelkie inne pożytki, oraz ciężary, utrzymania budynków itd. Gdy to wszystko odtrąconem zostanie, okaże się, że kapitał propinacyjny nie jest tak wielkim, aby nie mógł być w sposób powyżej podany, z łatwością spłaconym i z posiadłości rustykalnej wykupionym; a jednakże chociaż okaże się, że ten kapitał nie będzie wielkim, to jednak wypłacony rzeczywiście uprawnionym, będzie prawdziwem dla tychże wynagrodzeniem, za zniesione prawo propinacyjne na dwóch trzecich częściach rozległości Galicyi, na których prawo to będące integralną częścią własności tabularnej, teraz ciąży.

Osobna ustawa powinna uregulować ilość domów szynkownych w przyszłości, tak na terytoryum rustykalnem jako też i na terytoryum tabularnem, aby przez ograniczoną wolność zakładania ilości szynków położyć tamę szerzącemu się pijaństwu.

Galicya w szczególniej dobrem znajduje się położeniu, pod względem łatwości dozoru nad szwarcunkiem spirytusu z za granicy; bo, w Królestwie Polskiem i Rosyi spirytus ma bardzo wysoką cenę, z powodu opodatkowania wyrobu; od strony Węgier bardzo łatwy dozór, gdyż trudne prowadzenie przez znacznej wyniosłości góry; i tylko kilka mil granicy Galicyi, od Szląska Austryackiego i Pruskiego, musiałyby być lepiej strzeżone.

Bardzo też dobry wpływ moralny zrobi nałożenie opłaty na wyrób napojów konsumowanych w kraju na ludność całego pogranicza Galicyi, z Królestwem Polskiem, Wołyniem i Podolem, gdzie teraz szwarcunek spirytusu na tak ogromną skalę prowadzony, stał się obrzydłem zarobkowaniem wiejskiej ludności i powodem ogromnego rozpajania się ludności granicznej.

Na całej granicy Królestwa Polskiego, Wołynia i Podola, która jest najdłuższą granicą Galicyi — chociaż będzie nałożoną opłata na wyrób konsumujący się w kraju, nie będzie potrzeba nawet obawiać się szwarcunku okowity do Galicyi.

Powyższy tylko sposób wynagrodzenia własności tabularnej za znieść się mające prawo propinacyjne tejże na własności rustykalnej teraz ciążące, będąc opartem na zasadach sprawiedliwości, da się też z łatwością i bez najmniejszej szkody tak dla obowiązanych, jako i dla uprawnionych przeprowadzić; wszelkie inne sposoby nie oparte na słuszności są tylko złudzeniem, fikcyą — doprowadzającą do zubożenia tak własności tabularnej, jako też i własności rustykalnej, wprawiającą strony w ambaras pieniężny i zmuszającą do niewłaściwych i przesadzonych opłat, które czynione w dużo przewyższających sumach kapitału, i procentu, w rezultacie osiągnęłyby zniszczenie materyalne całego kraju. Ogromne ułatwienie przeprowadzenia całego wynagrodzenia, osiąga się przez pozostawienie prawa propinacyjnego miastom, gdyż kapitał propinacyjny z miast jest bardzo znacznym; reluicya zaś prawa miast, stałaby się powodem zupełnego tychże upadku.

KORESPONDENCYA „CZASU“

Lwów 9 kwietnia.

3. posiedzenie Sejmowe.

Na początku posiedzenia udzielono urlopy pp. Konopce, X. Stupnickiemu i Hallerowi.

Na wniosek X. Króla przekazano otwarty list p. Florkiewicza w sprawie wykupna propinacyi komisyi propinacyjnej.

Pomiędzy petycyami były: petycya krakowskiej Rady powiatowej o reformę ustawy drogowej; miasta Jaworowa o pomnożenie posłów miejskich, Wydziału powiatowego w Lisku o wstrzymanie projektu budowy gmachu sejmowego, o uwolnienie niektórych klas ludności od opłaty szkolnej itp.

Hr. Golejewski protestuje przeciw rozdzielaniu petycyj do komisyj przez sekretarzy, utrzymując, że jest to rzeczą Izby.

X. Stępek przedkłada do laski marszałkowskiej wniosek tej treści: Poleca się komisyi prawniczej, aby bezzwłocznie wypracowała projekt ustawy przeciw pijaństwu.

Przedłożenie rządowe o okręgach sądowych przekazano na wniosek p. Krzeczunowicza osobnej komisyi z 15 członków wybrać się mającej.

Hr. Wodzicki wnosi, aby projekt budowy gmachu sejmowego przedłożono wprost do drugiego czytania. Po dyskusyi, w której brali udział pp. Sławiński, Pietruski, Golejewski i Skrzyński, przekazano projekt ten komisyi administracyjnej.

Dłuższą dyskusyę wywołał wniosek p. Skrzyńskiego, aby sprawozdanie o czynnościach Wydziału krajowego, które na pierwszem posiedzeniu sejmowem odesłano do komisyi budżetowej, przekazano komisyi administracyjnej, ponieważ budżetowa, obarczona mnóstwem roboty, a administracyjna w tym roku mało ma do czynienia.

P. Chrzanowski zgadza się, aby odjąć ten przedmiot komisyi budżetowej, ale wnosi, aby go przekazać osobnej komisyi.

P. Gross wnosi, aby zapytać w tej mierze komisyi, której członkowie sprzeciwiają się sobie, na co odpowiada przewodniczący p. Wodzicki, że w komisyi nad tym przedmiotem zastanawiano się, lecz żadnej uchwały nie powzięto; trudno jednak komisyi budżetowej wywiązać się z tego zadania.

Po przemówieniach pp. Sławińskiego i Golejewskiego, przyjęto wniosek p. Chrzanowskiego, aby osobną wybrać komisyę, w której skład wedle wniosku p. Sławińskiego, ma wejść 7 członków.

Bez dyskusyi przyjęto w drugiem czytaniu ustawę, nadającą miastu Kutom prawo poboru opłaty od mięsa, poczem przystąpiono do wyborów dalszych, przyczem wybrani zostali:

do komisyi petycyjnej pp. Bogdanowicz, Dąbrowski, Firlej, Fortuna, Golejewski, Aleksander Jasiński, Kuczkowski, Szemelowski, Pawlików, Podlewski, Piliński, Stępek, Weissman, Mandyczewski, Rej;

do komisyi t. zw. terytoryalnej pp. Bartoszewski, Chełmecki, Cywiński, Garbaczyński, Haller, Horodyski, Halka, Rutowski, Leon Sapieha, Turczyn, Erazm Wolański, Czajkowski, Torosiewicz, Kulczycki, Tetmajer.

Podano do wiadomości, że ukonstytuowała się komisya prawnicza, wybrawszy p. Kabata przewodniczącym, p. Kowalskiego zastępcą, p. Fruchtmana sekretarzem — również kultury krajowej, wybrawszy pp. Dieduszyckiego przewodniczącym, Czartoryskiego zastępcą, Szczepańskiego sekretarzem.

X. Król uczynił wniosek, aby do komisyj propinacyjnej, drogowej, budżetowej i administracyjnej członkom wstęp był dozwolony. Po uchwaleniu nagłości tego wniosku, powzięto na wniosek p. Golejewskiego uchwałę, iż do wszystkich komisyj posłowie mają mieć wstęp wolny.

Przy końcu posiedzenia odczytano wniosek p. Hausnera, względem zmiany statutu krajowego i ordynacyi wyborczej. We wniosku tym są projekta dwóch ustaw. Pierwsza zmienia § 3 statutu krajowego i dodatek do § 3 stat. kraj., z d. 20 września 1866 r., w ten sposób, iż § ten ma opiewać mniej więcej, jak następuje: Sejm składa się ze 161 (dotąd 151) członków, mianowicie: a) z 3 arcybiskupów, b) z 2 rektorów uniwersytetu, c) 151 posłów, tj. 44 z większej posiadłości, 33 z miast i Izb handlowych, a 74 z mniejszej posiadłości.

Druga ustawa zmienia § 2 ordynacyi wyborczej w następujący sposób:

Do wyboru z miast, tworzą miasta: 1) Lwów, 2) Kraków, 3) Przemyśl, 4) Stanisławów, 5) Tarnopol, 6) Brody, 7) Jarosław, 8) Drohobycz, 9) Biała, 10) Nowy Sącz, 11) Tarnów, 12) Rzeszów, 13) Sambor, 14) Stryj, 15) Kołomya, 16) Bochnia, 17) Brzeżany, 18) Buczacz, 19) Gródek, 20) Jaworów, 21) Sniatyn, 22) Wieliczka, 23) Złoczów, 24) Żółkiew, każde jeden okrąg wyborczy, miasta zaś 24) Jasło, 25) Sanok, 26) Wadowice, tworzą razem jeden okrąg wyborczy. Wszystkie te miasta są zarazem miejscami wyborów.

Lwów wybiera 4, Kraków 3 posłów, każde z miast pod ll. 3 do 24 wymienionych, jednego posła, miasta zaś Jasło, Sanok i Wadowice, razem jednego posła wybierają. Wszyscy do wyboru w każdem mieście uprawnieni, tworzą jedno ciało wyborcze.

Przyszłe posiedzenie w poniedziałek.

Lwów 9 kwietnia.

(E.) Na ostatniem posiedzeniu sejmowem rozdano sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie projektu do ustawy o ochronie ziemiopłodów od gąsienic, chrząszczów i innych owadów, które tenże wypracował w skutek zeszłorocznej uchwały sejmowej.

Wydział krajowy zasięgnął opinii Wydziałów powiatowych, Towarzystw gospodarczych, fakultetu lwowskiego i komisyi fizyograficznej krakowskiej. Zdania reprezentacyj powiatowych są bardzo rozmaite. Większa część, t. j. 22 powiatów, oświadcza się za zdaniem komisyi kultury krajowej zeszłorocznej, t. j. za ograniczeniem tępienia owadów na ogrody i sady; 7 powiatów przemawia bezwarunkowo za zeszłorocznym projektem rządowym; reszta, t. j. 5 powiatów, przedkłada osobne projekta. Wszystkie zaś różnią się co do szczegółów. Wydział krajowy przyjął zdanie instytucyj naukowych i fachowych, które — z wyjątkiem fakultetu lwowskiego — przychylają się do projektu rządowego, i przedkłada projekt mało co różniący się od zeszłorocznego projektu rządowego.

Treść tego projektu jest następująca: Każdy właściciel lub dzierżawca gruntów jest obowiązany do końca kwietnia każdego roku oczyścić swe drzewa i krzewy w ogrodach, oraz płoty, parkany i ściany budynków z oprzędów gąsienicznych, poczwarek i ich jaj, takowe spalić lub w inny sposób zniszczyć, a nawet, skoro się tylko pokażą na wiosnę, zniszczyć je w terminie przez przełożonego gminy oznaczonym (§ 1). Osoby te obowiązane są w którejkwiek porze roku niszczyć je, gdyby pojawiły się w ilości plonom zagrażającej (§ 2), otrząsać i zbierać chrząszcze, a przy oraniu wybierać za pługiem pędraki (§ 3). Przełożony gminy czuwa nad dokładnem wypełnieniem powyższych obowiązków, może zarządzić zbieranie gąsienic i t. p. na koszt ociągających się (§ 4) i karać ich grzywnami od 1 do 20 złr., lub aresztem od 12 godzin do 4 dni. Grzywny wpływają do funduszu kultury krajowej (§ 5). Rekurs od wyroku założyć można w przeciągu 8 dni do władzy politycznej (§ 7). Przełożony gminy winien tę ustawę dwa razy do roku ogłaszać. On wyznacza termin do pojedynczych czynności. Jeśli pojawią się owady w niezwykłej ilości, zarządzi środki zaradcze i do wykonania tychże przynagli członków gminy, a jeśli to nie wystarczy, doniesie o tem Wydziałowi powiatowemu (§ 9), który czuwa nad wykonaniem ustawy, zaleca środki do wytępienia owadów (§ 10), a jeśli gmina w swoich gruntach zaniedbuje wykonanie ustawy, przedsięweźmie środki zaradcze na koszt gminy i może nałożyć karę na przełożonego gminy (§ 11). Żandarmerya, drożnicy i strażnicy obowiązani są donieść o przekroczeniach ustawy przełożonemu gminy lub władzy politycznej (§ 12). Postanowienia te stosują się także do wyłączonych obszarów dworskich, a przełożeni tychże mają te same obowiązki i prawa, jak naczelnicy gmin, prócz prawa karania, które służy w tym razie politycznej władzy (§ 13).

Do sprawozdania Wydziału dołączone są opinie Akademii krakowskiej, Towarzystw rolniczych we Lwowie i Krakowie i Uniwersytetu lwowskiego. Zauważać należy, że fakultet lwowski udzielił swe zdanie Wydziałowi krajowemu w języku niemieckim.

Wniosek p. Wolańskiego, o którym wspomina sprawozdanie wasze z 2go posiedzenia opiewa jak następuje:

Zważywszy, że w chwili kiedy nasz kraj z radością wita wykończenie kolei żelaznych, taryfy zaś kolei żelaznych szkodliwie na interesa kraju oddziałują;

zważywszy, że koleje żelazne galicyjskie właściwie kolej Karola-Ludwika w tych czasach ustanowiła podwójną taryfę zbożową, tańszą dla Wrocławia i Szczecina droższą dla wewnętrznego przewozu, według której np. z Podwołoczysk do Wrocławia 105 mil od cetnara opłaca się 74 ct. w. a., z Jarosławia do Wrocławia 64 mil, od jednego cetnara opłaca się 66 ct. w. a., a zatem za 41 mil odległości kosztuje tylko o 8 ct. w. a. mniej;

zważywszy, że zaprowadzenie taryfy jak ją zowią „dyferencyonalną“ na nasze rolnictwo, handel, przemysł (młyny parowe) najniekorzystniej oddziaływać musi;

zważywszy, że przez tak drogi transport zboża naszego, rolnictwu naszemu grozi wielkie niebezpieczeństwo a nawet i upadek formalny, jeżeliby projektowana fuzya kolei Dniestrzańskiej i Albrechta z koleją Karola Ludwika przyszła do skutku, albowiem wtenczas niebyłoby konkurencyi dla kolei Karola Ludwika a w tem samem monopol transportu w jej jedynem spoczywały ręku.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się wysoki rząd, by we właściwej drodze postarał się o uregulowanie kosztów transportu w ten sposób, ażeby produkcya krajowa mogła utrzymać konkurencyę zagraniczną.

Lwów, dnia 7 kwietnia 1874 r.

E. Wolański.
wnioskodawca.

Eustachy Rylski.— E. Torosiewicz.— Szeptycki.— Weissmann.— Polanowski.— A. Głogowski.— Czartoryski.— Czaykowski.— Waygart.— Czerkawski.— Słonecki.— Cywiński.— Koziebrodzki.— Skrzyński.

Dziś wieczór odbędzie się posiedzenie koła polskiego.

Wiedeń 8 kwietnia.

(I. H.) Wczoraj już zakończył kongres ekonomistów austryackich swoje narady. Rezultatów wielkich nie spodziewano się, dlatego też nie ma rozczarowania. Z kwestyj, które miały być omówione, niektóre zostały w zawieszeniu, jak mianowicie sprawa taryf kolejowych, a po części i kwestya uregulowania waluty. Kongres wyrzekł tylko, że waluta musi być uregulowaną — rzecz cokolwiek znana; nie zdecydował się tylko czy takowa ma być w złocie, czy w srebrze, i zostawił rozstrzygnięcie tej kwestyi przyszłemu zgromadzeniu. Co do kwestyi reformy podatkowej, to przyjętą została rezolucya, zgadzająca się mniej więcej na projekta rządowe i oświadczająca się za zasadą utrzymania o ile można niezmienności podatku od przychodu, wobec zmienności podatku dochodowego. Narady nad kwestyą bankową nie wydały jasnego poglądu na rzecz, jeżeli się za takowy nie uważa wycieczek przeciw bankowi narodowemu, którego zastępca p. Lucam usiłował odeprzeć zarzuty poczynione tej instytucyi. Nareszcie najgłówniejsza w obecnej chwili kwestya cłowa załatwioną została po myśli stronnictwa obrony cła, t. j. że cła na wyroby zagraniczne sprowadzane ztamtąd powinny być podwyższone. Rezolucya ta przyjętą została ogromną większością głosów. Z tego widać, jak to już napomknąłem w ostatnim liście, że znaczenie kongresu tego zredukować trzeba do należytej miary; co bowiem najgłówniejsza, a czego nie należy spuszczać z oka, że tu miały być roztrząsane kwestye zasadnicze. Nie chodzi aranżerom tego zjazdu o wytoczenie dysertacyi o zasady, czy wolność handlu, czy wolność cła, czy waluty ma być uregulowaną czy nie. Zasady te już dawno przed trybunałem wiedzy ekonomicznej zostały rozstrzygnięte. Ale chodzi tu po prostu, krótko mówiąc o walkę interesów. To najjaskrawiej okazało wczorajsze głosowanie nad kwestyą cłową.

Oddawna już panujące przesilenie w dyrekcyi tutejszej, wielkiej opery dziś nareszcie zostało rozstrzygnięte. Dyrektor dotychczasowy Herbeck otrzymał dymisyę.

Wiedeń 9 kwietnia.

(R.) Równocześnie gdy *Nowa Presse* — jak zauważył złośliwie *Vaterland* — wysyłała N. Pana do Wenecyi, jakby jakiegoś politycznego *commis voyageur* celem nakłonienia króla Wiktora Emanuela do wypowiedzenia pobytu swobodnego przyszłemu Papieżowi w Rzymie, w razie gdyby tenże nie zechciał cofnąć dogmatu nieomylności, gdy ona, pomimo opozycyi, jaką wywołały jej doniesienia w innych dziennikach wiedeńskich — obstaje przy swoich informacyach, którym *Nordd. Allg. Ztg* dosłownem ich powtórzeniem niejako dała pruskie *imprimatur*, gdy *Gazeta Kolońska* — jeden z najbardziej oddanych polityce ks. Bismarka dzienników pruskich, rozmaite wywraca koziołki o znaczeniu zjazdu weneckiego, to strasząc jakąś „ligą katolicką“ w Wiedniu, to opisami szydzącemi w artykułach o przyjęciu monarchy austryackiego w Wenecyi, zgoła gdy świat pruski z jednej strony zdradza pewien niesmak z powodu zjazdu, a z drugiej strony drwinami zbywa wszelkie kombinacye, tłómacząc podróż N. Pana w kierunku polityki samodzielnej — pojawiły się telegramy o wymianie not dyplomatycznych między Niemcami a Belgią w znanej sprawie wrzekomego zamachu Duchesna na życie ks. Bismarka, tudzież zachowania się prasy katolickiej wobec Cesarstwa Niemieckiego. W takiej chwili niewątpliwego zamachu na samodzielność i niepodległość Belgii pouczającą jest rzeczą poznać zapatrywania prasy wiedeńskiej na tę sprawę. Sprawiedliwość nakazuje powiedzieć, że większa część dzienników zachowała się z godnością, albowiem z małemi wyjątkami stanęła po stronie Belgii. Zachowanie się prasy w danym wypadku nie jest obojętnem, gdyż służy ono za wskazówkę, jakby sobie postąpiła w razie, jeżliby — czego naturalnie nie przypuszczam — słyszeć się dano z podobnemi roszczeniami w Wiedniu ze strony Berlina. Dzienniki tutejsze w przeważnej części odpychają politykę ks. Bismarka wobec Belgii, niektóre z nich nawet grożą koalicyą europejską. Wyjątek stanowią *Tagblatt* i *Deutsche Ztg*, które przyznają Prusom słuszność, kładąc nacisk na okoliczność, iż Belgia — chcąc użyć przysługujących sobie praw międzynarodowych, przedewszystkim winna spełnić swe obowiązki względem mocarstw obcych. *Nowa Presse* dziś milczy, chłoszcze natomiast p. Stremayra z powodu listu biskupa Rudigiera do pruskiego ministra wyznań Dr Falka, z którego to listu wnosi, iż na polu religijnem w Austryi rządzi właściwie arcybiskup Rauscher, zawierający formalne układy między Kuryą rzymską a p. Stremayrem.

Do faktu, iż Cesarz Niemiecki nie jedzie do Włoch, nie należy przywiązywać znaczenia politycznego. Starcowi liczącemu lat 78 może zdrowie być istotną przeszkodą w przedsięwzięciu tak dalekiej podróży, tak iż niepotrzeba na wytłumaczenie tego żadnych kombinacyj politycznych. Natomiast zwracają uwagę na ciekawą okoliczność, iż dzieci Cesarzewicza Niemieckiego teraz już nie pojadą do Włoch, aby podróży ojca nadać znaczenie formalne i urzędowe. Z tem wszystkiem trudno nie widzieć pośpiechu i nagłości tej całej podróżomanii, wywołanej zjazdem weneckim. Osoby dobrze poinformowane zapewniają, iż NPan był bardzo zadowolonym z pobytu w Wenecyi, z przyjęcia i z rezultatu pogadanek z Królem włoskim.

Tutejszy kongres gospodarski powziął dwie rezolucye zupełnie sprzeczne ze sobą. Jedna z nich oświadcza się za opieką cłową, druga za wznowieniem układu cłowo-handlowego z Węgrami, który polega na polityce swobody handlowej. Węgrzy w tej mierze zawsze okazywali się hardymi.

Wenecya 7 kwietnia.

(M. N.) Wpośród salw artyleryi i okrzyków niezliczonego ludu, po dwóch stronach kanału zebranego, wpośród prawdziwej armady gondoli, flotylla królewska towarzyszyła cesarzowi austryackiemu odjeżdżającemu do Poli, zkąd uda się do Dalmacyi. Zapadła zasłona na ostatni akt tych uroczystości przeznaczonych do wielkiego w przyszłości odgłosu. Wenecya żegnała prozą i wierszem cesarza Franciszka Józefa; poeci chwycili za pióro, by mu wyrazić czułe pożegnania i przez dzień cały liczni roznosiciele sprzedawają po ulicach sonety, kantaty, całe poemata z dytyrambów na cześć domu Habsburskiego. Cudowny zaprawdę skutek otrzymany przez dwie doby: zapał ludu pełnego entuzyazmu i wrażliwego, chlubiący się urzeczywistnieniem w Wenecyi przepowiedni Azeglia i Manina, pod którego oczami marzenia Danta nawet prześcignięte zostały.

Wieczór wczorajszy całkiem był godny w swej świetności swych poprzedników i wszystkie zapowiedziane w programie uroczystości przedziwnie się udały. Po powrocie z Lido obaj monarchowie weszli do wielkiej sali jadalnej pałacu królewskiego. Cesarz austryacki u góry stołu miał po prawej ręce księżnę Małgorzatę, a po lewej króla. Książę Humbert, Amadeusz i Tomasz siedzieli u stołu królewskiego, wzniesionego na estradzie, która kilku stopniami górowała nad resztą sali. 150 gości, mię-

dzy którymi pięciu ministrów włoskich: pp. Minghetti, Visconti-Venosta, Ricotti, Cortelli i St. Bon, minister spraw zagranicznych austryackich hr. Andrassy, dwóch ambasadorów: hr. Wimpffen i jenerał Robilant, admirał Pöckh, następnie deputowani, jenerałowie, senatorowie, wielcy dygnitarze mieli swe miejsce oznaczone na prawo i lewo. Porządek uczty był świetny. Oto *menu*:

Obiad 6 kwietnia:

Huitres — Vin chateau Yquem. Potage: Crème de gibier à la Nesle — Hors d'oeuvres: Boudins de Volaille à la Princesse et Cannetons à la Mazarin; Esturgeon à l'amiral sauce crevette; Grand vin Chateau Lafitte; Noix de veaux à la printannière; Suprême de poularde à la Choiseuil; Cotelettes de grives à la Périgord; Filets de bécasses en chaudfroid á l'Impérial; Asperges en branche sauce allemande; Vin Johannisberger; Petits jambonnaux à la Valencienne, et foie gras au miroir. Punch au Champagne — Rots: Faisans piqués; Alouettes; Venaison sauce Viennoise; Salade — Vin Grand Crémant Impérial — Coucloff au Kirsch garni de fruits; Crême pralinée à la Rotschild; Mille feuilles à la Royale; Ruines en nougat — Dessert: Glaces, Crême pistache à la vanille; Framboise et cédrat au mandarin — Vin: Tokay 1760.

Proszę uważać na datę tego tokaju, nie pija się takiego co dzień, nawet na obiadach u panujących. Przy deserze powstał król i rzekł po francusku: *A la santé de S. M. l'Empereur d'Autriche Roi de Hongrie, mon cher hôte, frère et ami; — à la prosperité et l'union perpétuelle de nos deux peuples.*

Cesarz również po francusku odpowiedział: *Plein de reconnaissance pour l'accueil cordial et sympathique qui m'a été fait et de sincère amitié pour Votre Majesté, je bois à la santé de S. M. le Roi d'Italie, à la santé de toute la famille royale et à la prospérité de l'Italie.*

Zbyteczna mówić o zapale, z jakim oba te toasta zostały przyjęte przez obecnych, i jakie wywołały aklamacye. Tłumy zebrane na placu św. Marka, wtórowały im głośnem echem, wywołując swemi okrzykami monarchów na balkon. Ukazanie się ich przyjęto oklaskami i radośnemi *eviva*.

Podobnież przyjęcie jeszcze z większym zapałem, jeżeli tylko można było w teatrze *Fenice*, gdzie monarchowie udali się w gondoli z całym orszakiem. Wspaniałą tę salę, jak wiecie, zapełniła aż do jej szczytu publiczność wykwintna i ustrojona. Kobiety w toaletach balowych, pokryte dyamentami; mężczyźni prawie wszyscy w mundurach z gwiazdami i orderami. Oświecenie *à giorno*, rozlewało na tę całość, olśniewające strumienie światła i tworzyło tym sposobem najświetniejszy widok, jaki tylko zamarzyć można. Cały przepych dwóch dworów, cały zbytek wielkiego miasta, połączył się w tej sali jednej z najpiękniejszych w świecie: to się nie opisuje, odgadnąć nawet dość trudno. Gdy weszli monarchowie, sala cała powstała, jakby na znak dany, i stojąc w gorączce przez 10 minut, taką owacyę zrobiła cesarzowi Franciszkowi Józefowi i królowi Wiktorowi Emanuelowi, jaką tylko ludy południowe zrobić są w stanie! Orkiestra grała hymn austryacki, chóry potem ciągnęły śpiew *inno saluto*, ułożony umyślnie przez maestra Angelo Tessario. Dwór zajął wielką lożę naprzeciwko sceny. Dwaj monarchowie, księżna Małgorzata, dosłownie pokryta dyamentami, ministrowie, damy honorowe księżnej i syndyk Wenecyi, senator Fornani zapełnili tę lożę, której bogactwo i eleganckie ułożenie było takie, iż się zdawało, że nie miała ona nigdy innego celu, jakby przyjmować podobnych gości.

Drugi akt *Lucii* i balet *Satanella* otrzymały zaszczyt obecności całego dworu, który odchodząc około godz. 11ej, pożegnany był takiemiż oklaskami jak przy wejściu. Balet *Satanella* odznacza się głównie bogactwem dekoracyj, którym służy za pozór, i przez niesłychaną liczbę osób, których wymaga na scenie. Prawdziwy to spektakl galowy, raczej niż dzieło wielkiej wartości. Lesz pełne melodyj arye Donizettego nigdy może lepiej nie były oddane jak przez śpiewaczkę Albani tego wieczora, którą dyrektor teatru p. Gardini umyślnie był zamówił dla obecności Cesarza. Obdarzona głosem cudownie giętkim, a przytem nieznającym prawie granic, wdzięczna ta artystka włada nim z metodą, której czystość i dokładność dowodzą głębokich studyów, co jej nie przeszkadza niekiedy ulegać popędom natchnienia i być aktorką wyborną równie jak śpiewaczką doskonałą. Albani usprawiedliwiła wczoraj wieczór pochwały, jakieśmy o niej czytali w dziennikach petersburskich i moskiewskich. Odpowiedziała godnie reputacyi, która ją w Wenecyi uprzedziła. Najtrudniejsi znawcy nie szczędzili jej brawa.

Dziś rano o godz. 10ej odbył się ostatni akt tych dni zdaniem wszystkich zbyt szybko ubiegłych. Flotylla średniowieczna przesunęła się znowu przed nami jak marzenie. Znowu gondoliery w strojach XVI wieku, znowu igrał wiatr z ich piórami długiemi u beretów i z szarfami szkarłatnemi, znowu bili w takt wiosłami błękitne fale Adryatyku, podczas gdy działa grzmiały w przystani a gondole rozrzucone po kanale otaczały orszak cały, aby go pozdrowić po raz ostatni radosnemi okrzyki.

Wiktor Emanuel i książęta jego rodziny odprowadzili Cesarza aż na wysokie morze, gdzie jacht „Miramar" stał na kotwicy z pięciu okrętami austryackiej floty. Pożegnanie cechowała zupełna serdeczność. Monarchowie uściskali się, Cesarz ścisnął ręce książętom, a posyłając ostatni wzrok na ten gród wenecki, gdzie pobyt jego był tylko jedną ciągłą owacyą, wstąpił na pokład jachtu, który całą siłą pary ruszył ku wybrzeżom dalmackim.

Dwór po odjeździe cesarza wrócił do pałacu, gdy tymczasem ministrowie i członkowie orszaku Franciszka Józefa pozostali w Wenecyi, udali się do pałacu bar. Siny, który im ofiarował był gościnność. Hr. Andrassy wróci po jutrze do Wiednia: pragnąc wytchnąć chwilę, czego nawet zdrowie jego potrzebuje, kilka dni urlopu sobie wymówił.

Radcy Schwegel, Teschenberg i Wawrik, którzy towarzyszyli tutaj Cesarzowi, otrzymali od rządu włoskiego wielki krzyż orderu św. Maurycego i Łazarza. Bar. Hofmann dostał od króla wspaniałą tabakierkę dyamentami wysadzaną.

Przyszłości należy zostawić następstwa tego zjazdu, który się odbył w tak szczęśliwych warunkach. Nabożna myśl cesarzowej Maryi Anny, która tak żywo pragnęła, aby dawnej przyjaźni stosunki na nowo zawiązać się mogły między domem Habsburgskim a Sabaudzkim, urzeczywistniła się. Dwa te domy panujące, najstarsze jakie są w Europie, uważają się odtąd za bratnie i pod opieką dwóch panujących rodzin równie kochanych i równie popularnych narody mogą sobie podać dłoń przyjazną, z czego dla przyszłości Europy rokować można nie małe korzyści.

Paryż 6 kwietnia.

(B.) Bohaterem chwili w Paryżu jest ów nieszczęsny malarz nazwiskiem Picchio, o którym już w poprzednim liście wspomniałem, a którego obrazu, poświęconego jakiemuś epizodowi z ostatnich chwil komuny, za zdaniem ministerstwa nie dopuszczono już nietylko na wystawę, ale nawet ani do ocenienia przysięgłych. Radykaliści gotowi już obraz ten zatknąć na swoim sztandarze, autora zaś na przywódzcę swego powołać. *Figaro* słusznie zauważał, że jeżeli kompozycya ta nie da artyście imienia w sztuce, to uzdolniła człowieka do odegrania w przyszłości ważnéj politycznéj roli. Każdy z przywódzców komuny jak np. Flourens, Rochefort, itp. z czegóż innego powstali, jeżeli nie z wrzekomego prześladowania administracyi, dzięki któremu przybrać mogli postawy i giesta trybunów i drapować się w krwawe płaszcze męczeństwa, ponoszonego w obronie ustaw uciśnionego ludu. Francya, Paryż szczególnie, wydają dorocznie kilka takich osobistości, które nie mogąc talentem a nie umiejąc uczciwą pracą dobić się stanowiska, z bezczelnością niecnych ambicyj szukają rozgłosu w skandalu i przyszłość swoją budują na téj bagnistéj podstawie, która prędzéj czy późniéj usuwa się im z pod nóg i posyła ich do Nowéj-Kaledonii. Są to zawsze uczniowie szkoły Herostratowéj.

Na politycznym horyzoncie zupełna zresztą cisza. *Rappel* donosi, że okólnik Dufaura do prokuratoryj znalazł już zastosowanie w Reims, gdzie miano aresztować jednego z wybitniejszych ajentów bonapartystowskich i oddać go pod śledztwo na mocy oskarżenia o szerzenie propagandy i spisku w wojsku między podoficerami. Dzienniki zajmują się też znaczeniem listu hr. Chamborda, którego istnienie dzienniki legitymistyczne potwierdziły. Najważniejszym może faktem jest wiadomość zamieszczona przez legitymistyczną *Union* o intencyach rządowych marszałka, który ubolewając nad nieporozumieniami o jakich wspominano między Buffetem i Dufaurem, miał przywołać do siebie Buffeta i zwrócić jego uwagę na ducha konstytucyi r. 1875, w tych słowach: *Qui veut la fin, veut le moyen.* Wiadomość ta ze względu, że pochodzi z *Union*, może zasługiwać na wiarę, bo trudno przypuścić, aby dziennik ten podniósł lekkomyślnie wiadomość, która niemiłą mu być musi.

Wczoraj odbyło się posiedzenie miesięczne Towarzystwa historyczno-literackiego. Sekretarz zawiadomił towarzystwo o zaszłym zgonie Karola Ruprechta w Monachium 31go marca, jednego z członków rządu narodowego w styczniowem powstaniu, a członkowie Towarzystwa z prawdziwym żalem przyjęli tę wiadomość o przedwczesnym zgonie sybirskiego wygnańca a niezmordowanego pracownika. Jest to także jedna z ofiar oblężenia Paryża. Śp. Ruprecht bardzo gorąco wziął do serca niepowodzenia wojsk francuskich, a gdy Paryż nareszcie został zagrożony, pomimo nadwątlonego zdrowia, jeden z pierwszych zapisał się do gwardyi narodowéj, i z całą sumiennością pełnił swoje obowiązki na wałach i za wałami. Zimno, słoty i niewygody, brak pożywienia, jakoteż polityczne utrapienia Polaka stającego w obronie narodu nieraz z Polską historyą związanego, pogorszyły, i tak już nędzny stan zdrowia Ruprechta, który odtąd z małemi przestankami pozornego polepszenia powoli zdążał do grobu. Na parę dni przed śmiercią otaczający go nie dostrzegali żadnéj różnicy w stanie tego wątłego zdrowia i Ruprecht zgasł w parę godzin po otrzymaniu naturalizacyi, która miała mu zapewnić prawo do życia.

Posiedzenie Towarzystwa zapełnione było odczytem świeżéj powieści p. Chodźkiewicza, przynajmniéj dwóch z niéj rozdziałów. Nie przypisuję sobie prawa do reporterskiéj niedyskrecyi w odkryciu nawet tytułu téj powieści, w któréj uderza potoczystość i czystość języka. Opis *Campo-Santo* w Neapolu zaleca się poetyczno-filozoficznem ciepłem. Różnica w poszanowaniu dla zmarłych na Zachodzie Europy i na Wschodzie, a tem samem w poszanowaniu między Słowianami wytknięta z nadzwyczajną delikatnością odczucia; Polak tylko z saméj powierzchowności cmentarnych ogrodów zdolny jest domyśleć się tych różnic w samem odcieniu śmierci i w charakterze poszanowania pamięci zmarłych. O typach które w dwóch rozdziałach początkowych tylko w naszkicowaniu dostrzegliśmy jeszcze, mówić nie mogę, do chwili ukończenia odczytu; ale zanotować mogę wykwintność smaku nie wyłączającą wesołego dowcipu w portretowaniu a prawdziwą delikatność uczucia w sytuacyach. Opowieść ta będzie miłym dla literatury naszéj nabytkiem.

Po zamknięciu posiedzeń, w grupach mówiono wiele o krakowskiem gościu, który był zaszczycił obecnością swoją emigracyjne także święcone. Mówiono mianowicie o delikatnéj abnegacyi z jaką hr. Stanisław Tarnowski odmówił ofiarowanego mu obiadu, obawiając się, aby to uznanie obywatelskich zasług w profesorze Wszechnicy Jagiellońskiéj nie stało się pretekstem do podniecenia skandalicznéj polemiki wywołanéj w Galicyi przez *Przegląd Polski*. A polemika ta już tak nieszczęśliwie przekroczyła naturalne swoje granice, iż nie należy unikać żadnéj sposobności, dla honoru polskiego piśmiennictwa, aby ją w te granice napowrót sprowadzić. Patryotyczną przeto była odmowa jaką z całą delikatnością hr. Tarnowski dał deputacyi zapraszającéj go na zbiorowy emigracyjny obiad, tytułem też nowéj obywatelskiéj zasługi w liście niniejszym ją zapisujemy.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w sprawie ustanowienia nowych trybunałów I instancyi w zachodniej Galicyi.

(Dokończenie).

IV. Wreszcie pominąć nie można, iż na szczególniejsze uwzględnienie, zasługuje również wyjątkowe, położenie geograficzne okolicy Nowego Targu, która zajmuje odrębny klin na południe wysunięty. Pas ten do 6 mil długi, a do 4 mil szeroki, wciska się w granice węgierskie, którego z trzech stron okalają.

Ludność z tej okolicy udawać się musi na Krościenko i Łącko, a to po drodze bardzo uciążliwej i górzystej, która 10 do 15 mil wynosi, do sądu obwodowego w Nowym Sączu, którego cały obręb jest wszędzie bardzo górzystym i rozległym, a tem samem nie odpowiada możności należytego wykonywania sprawiedliwości, a zwłaszcza w sprawach karnych.

Za utworzeniem Trybunału w Nowym Targu przemawiają 4 Rady powiatowe, jako to: w Nowym Targu, Limanowie, Tarnowie i Brzesku, a prócz tego i starosta limanowski.

Wydział krajowy z uwagi: iż ludność znajdująca się w tej odległej, odosobnionej i górskiej okolicy, jakkolwiek uboga, ma również niezaprzeczone prawo do wymagania, ażeby i u niej sprawiedliwość w sposób należyty wykonaną była, co też przyczynia się skutecznie do podniesienia dobrobytu i korzystnego rozwoju, stawia z przeświadczeniem wniosek, na utworzenie Trybunału w Nowym Targu, popierając to i tem, że usposobienie górali już z ich natury jest tego rodzaju, iż szybkie i sprężyste karanie zbrodni i występków staje się nieodzownem, co zaś w obec odległości od Nowego Sącza, jest wprost niemożebnem.

Do tegoż nowego Trybunału należy przydzielić: 1) Sąd powiatowy w Nowym Targu, 2) dawniejszy sąd powiatowy w Czarnym Dunajcu, na którego nowe utworzenie wnosił Wydział krajowy w mięszanej komisyi, opracowującej projekt całego podziału kraju na starostwa i sądy powiatowe, a na którą propozycyę zgodziło się c. k. Namiestnictwo, 3) sąd powiatowy w Krościenku, 4) sąd powiatowy w Jordanowie, 5) dawniejszy sąd Skrzydlniański, lub nowo w jego miejsce otworzyć się mający sąd powiatowy w Mszanie dolnej, co wnosiliśmy również w mięszanej komisyi, a co przyjęło c. k. Namiestnictwo.

Powyż wymienione sądy powiatowe, obejmują przestrzeń 35⁵/₁₀, austryac. mil kwadr. i ludność 114,264 wynoszącą, tudzież mają znacznie bliżej do Nowego Targu, niż do każdego innego Trybunału, czy to już istniejącego, lub też nowo utworzyć się mającego.

Przez utworzenie Trybunału w Nowym Targu, co jest niezbędnym postulatem wyjątkowego położenia geograficznego, stanie się nie tylko zadość słusznym żądaniom ludności tamtejszej, lecz umożliwi się należyty wymiar sprawiedliwości w sądzie obwodowym w Nowym Sączu, który będzie obejmować jeszcze: 1) sąd powiatowy delegowany miejski, dla okolicy Nowego Sącza, 2) sąd powiatowy w Starym Sączu, 3) w Limanowie, 4) w Ciężkowicach, 5) w Grybowie, 6) w Krynicy, tj. przestrzeń 41 austr. mil kwadr. z ludnością 170,000, co też przy położeniu we wszystkich kierunkach bardzo górzystem, stanowi obszar aż nadto dostateczny.

Według wniosków naszych pod I do IV wyszczególnionych, byłaby cała Galicya zachodnia podzieloną na 9 trybunałów I instancyi, a to według zestawienia następującego:

Okrąg Trybunału I instancyi	Austryackie mile kwadrat.	Ludność według ost. spisu z 31 gr. 1869 r.
1 w Krakowie	39 ²⁵	290,000
2 „ Wadowicach	50	282 000
3 „ Bochni	31	171,000
4 „ Tarnowie	56	286,000
5 „ Rzeszowie	48	244,000
6 „ Kolbuszowej	51	177,000
7 „ Nowym Targu	35·⁵	114,264
8 „ Nowym Sączu	41	170,000
9 „ Jaśle	49	240,000
Razem	400·³⁰	1,974,264

Zwracamy uwagę, iż w tem zestawieniu zawarty jest obszar starostwa Krośnieńskiego przynależącego dotąd do sądu wyższego Lwowskiego i Galicyi wschodniej, a który to obszar według szematyzmu wynosi 16⁴⁹/₁₀₀ austr. mil kwadr. z ludnością 77,511 dusz, dalej iż zestawienie nasze zgadza się z obrachowaniem c. k. Prezydyum sądu wyższego w Krakowie zawartem w jego odezwie z d. 17 grudnia 1873 do l. 5.178/pr. wreszcie, iż trzymaliśmy się jak najściślej dat powziętych ze źródeł urzędowych.

Jesteśmy przekonania, iż wobec właściwości kraju naszego, a szczególniej w części zachodniej, gdzie ludność jest gęstszą, przemysłowszą, w ogóle skorszą i popędliwszą niż we wschodniej Galicyi, trybunały większej rozległości nie byłyby w stanie wypełniać należycie przepisów nowej procedury karnej, według której sąd kolegialny jest jedynym sądem śledczym co do zbrodni i występków; zaś prokurator rządowy, od którego zależy ściganie sądowe czynów karygodnych bierze udział bezpośredni w śledztwach wstępnych, oględzinach, rewizyach i t. p., to wszystko staje się przy większych odległościach prawie niemożebnem, a w każdym razie nie mogłoby być wykonanem z należytym pośpiechem i energią, od czego zawisł częstokroć cały rezultat postępowania, w czem dalej spoczywają warunki i podstawa porządku publicznego, a bez czego władza karząca traci nietylko całą swoję powagę, lecz i oraz wszelką skuteczność swojej działalności.

Wydział krajowy wnosi zatem:

Wysoki sejm raczy uchwalic:

Sejm krajowy odwołując się do swej uchwały z dnia 15 grudnia 1873 ponawia swe zdanie tamże wyrzeczone, a odnosząc się do ustępu VII. tejże uchwały, zawierającego w sobie polecenie dla Wydziału krajowego, ażeby porozumiał się z c. k. władzami i reprezentacyami powiatowemi względem ustanowienia innych trybunałów w Galicyi zachodniej, tudzież po przeprowadzeniu tegoż porozumienia się oświadcza dodatkowo swoją opinię jak następuje:

I. Oprócz zaprojektowanego już poprzednio trybunału w Wadowicach, potrzebnem jest rychłe ustanowienie w Galicyi zachodniej następujących trybunałów I. instancyi z zupełną kompetencyą w sprawach cywilnych i karnych, a mianowicie w Jaśle, Bochni, Kolbuszowej i w Nowymtargu.

II. Przedewszystkiem zaś i dla zaradzenia choć w części naglącej potrzebie w Galicyi zachodniej trzeba ustanowić jak najrychlej trybunały I. instancyi w Wadowicach i w Jaśle, przyłączając w szczególności do trybunału w Jaśle sądy powiatowe w Krośnie, Żmigrodzie i Dukli, które z pod jurysdykcyi c. k. sądu wyższego we Lwowie wydzielone być mają.

Z Rady Wydziału krajowego

Lwów d. 26 lutego 1875.

Marszałek krajowy — *Leon ks. Sapieha* w. r.

Sprawozdawca — *Juljan Szemelowski* w. r. Zastępca członka Wydz. kraj.

N. Pan mianował pułkownika Józefa **Bartha** ze sztabu artyleryi, obecnie szefa artyleryi w Hermansztadzie, dyrektorem artyleryi przy komendzie głównéj we Lwowie; polecił zaś przenieść jenerała majora Józefa **Müllera** dyrektora artyleryi we Lwowie w tym samym charakterze do Wiednia; wreszcie kapitanowi 1éj klasy Henrykowi **Orzechowskiemu** z pułku piechoty Nr 56 nadał charakter majora *ad honores*, a to z okoliczności przeniesienia go jako zupełnego inwalida w stały stan spoczynku.

Namiestnik mianował kancelistę powiatowego Marka **Przeorskiego** i adjunkta podatkowego Aleksandra **Krasuckiego**, sekretarzami powiatowymi.

Prezes sądu wyższego w Krakowie mianował kancelistami w sądzie obwodowym w Tarnowie kancelistów w sądach powiatowych Józefa **Gruca** w Myślenicach i Adama **Janowa** w Krynicy.

Doniesiono nam pod d. 6 bm., że kanonik X. **Koźmian** aresztowany został w Poznaniu po przesłuchaniu go sądowem w sprawie delegata. Wówczas nie został jeszcze X. Koźmian uwięziony, lecz gdy odmówił dania odpowiedzi, naznaczono mu nowy termin przed sędziego śledczego na dzień 9 bm. z zagrożeniem, że w razie dalszego wzbraniania się zostanie uwięzionym. Stało się to rzeczywiście wczoraj, jak donosi *Dz. Poznański* pisząc: Dziś 9go o godz. 10ej rano stawił się stosownie do zapozwu przed sędzią śledczym wydziału karnego w tutejszym sądzie powiatowym X. prałat **Koźmian** w sprawie delegata apostolskiego. Ponieważ X. prałat Koźmian odmówił wszelkiego w tym względzie zeznania, przeto natychmiast odprowadzono go do tutejszego więzienia.

Wiedeń 9 kwietnia. Urzędowa *Wiener Ztg* ogłasza rozporządzenie ministra wyznań i ministra skarbu z 25go marca 1875 względem przeprowadzenia ustawy wyznaniowéj z 7go marca 1874 r. L. 51 D. P. P. o dodatkach do funduszu religijnego (z majątku prebend). Rozporządzenie to zawiera 34 paragrafy, podzielone na 16 tytułów, w których mieszczą się przepisy o podstawie do wymiaru rzeczonego dodatku, o postępowaniu przy jego wymiarze, o dochodzeniu kompetencyi, o obliczaniu dochodu i rozchodu, rozstrzyganiu sporów itd. W końcu dodanych jest pięć formularzy.

Ten sam dziennik urzędowy ogłasza dwie ustawy z 31go marca 1875 r. o urządzeniu uniwersytetu czerniowieckiego i otwarciu na ten cel kredytu dodatkowego.

— Uwagi półurzędowego dziennika *Wiener Abendpost* z powodu podróży N. Pana do Wenecyi, nie zostały pominięte przez poważne dzienniki zagraniczne. Tak np. pisze z tego powodu *Gazeta Kolońska*: „Z wysoko-politycznego celu podróży Cesarza, możemy my Niemcy być tylko bardzo zadowoleni. Przymierze trzech monarchów ma na celu utrwalenie pokoju europejskiego. Podróż N Pana do Włoch nie jest zresztą zjawiskiem, do którego wytłómaczenia potrzebaby dopiero szukać jakichś osobliwszych powodów. Od chwili, w któréj król zjednoczonych Włoch złożył wizytę w Wiedniu i w Berlinie, było zamiarem tak Cesarza austryackiego, jakoteż niemieckiego udać się za Alpy celem złożenia rewizyty i długo żywiony zamiar miał być na wiosnę tego roku urzeczywistniony. *Journal de St. Petersbourg* robi następującą uwagę: „Zjazd J. Ces. Mości Cesarza Austryackiego z królem Włoskim mógł mieć tylko pokojowy, a więc ogólny charakter, odpowiedni polityce zakreślonéj przez powtórny zjazd trzech monarchów." *Gazz. di Venezia* z d. 5 b. m. zapatruje się zupełnie tak samo, jak powyższe dwa dzienniki a polemizując z fałszywemi pogłoskami o celu podróży N. Pana do Wenecyi dodaje, że najdosadniéj obcięła *Wiener Abendpost* skrzydła wszystkim podobnym fantazyom (!)

— Reprezentacya gminna w Bernie uchwaliła d. 6 bm. wystosować petycyę do Rady państwa i wysłać deputacyę do Najj. Pana i do wys. rządu z prośbą o urządzenie wszechnicy w Bernie. Także i sejm morawski ma się starać o założenie uniwersytetu w stolicy kraju. Mają być także wezwane znaczniejsze gminy i korporacye do przyłączenia się do petycyi gminy m. Berna. Gmina oświadczyła, że w razie utworzenia wszechnicy w Bernie wystawi gmach i udzieli bezpłatnie gruntu.

— Sekcye Izby niższej sejmu węgierskiego przyjęły projekt ustawy o domie czynszowym teatru narodowego i traktat z Rosyą tyczący się wydawania pospolitych zbrodniarzy.— Komisya skarbowa przyjęła pomniejsze projekta ustaw skarbowych.— Komisya podatkowa załatwiła projekt ustawy o podatku górniczym i projekt ustawy modyfikującej ustawę o podatku od mięsa i wina. Wkrótce przedłoży minister skarbu projekt ustawy o podatku od lasów pogranicznych. Na posiedzeniu Izby niższej sejmu węgierskiego w d. 6 b. m. wystosował Braicz interpelacyę do rządu, czy jest prawdą, iż rząd zamierza przeszkodzić wykonaniu budowy pogranicznych dróg żelaznych? Wniesiono także interpelacyę, czy rząd myśli zapobiedz wzmagającemu się napływowi żydów? Interpelacya ta zwróciła na siebie uwagę. Izba uchwaliła projekt ustawy o podatku stemplowym i przystąpiła do rozpraw nad projektem ustawy o podatku domowym, który jak wiadomo, został przyjęty bez zmiany. Następnie przystąpiła Izba do obrad nad ustawą o podatku od polowań i przyjęła bez zmiany 11 paragrafów.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 10 kwietnia. Na zgromadzeniu ogólnem Arcybractwa Miłosierdzia i Banku pobożnego, którego założycielem był X. Skarga, uchwalono wczoraj niejakie zmiany statutu Arcybractwa Miłosierdzia, odrzucono zaś wniosek komisyi redakcyjnej, aby chrześcianie wszystkich wyznań mogli zapisywać się do Arcybractwa, które znaczne rozdaje datki miłosierne i udziela bezpłatnych pożyczek na zastawy. Ponieważ w statutach przepisane są na mocy fundacyi różne ćwiczenia religijne i obowiązki li katolików wiążące, zatem wniosek zmiany nie miał podstawy, jeśli cała instytucya ma się utrzymać. Przypomnieć zaś trzeba, że przed laty kilkunastu, gdy zamierzono przywrócić pierwotny statut X. Skargi, już dziś zmieniony, rząd postawił *veto*.

— Na X.X. Unitów otrzymaliśmy od p. Sadowskiego 5 złr.

— Na wczorajszym kwartecie florenckim sala była przepełnioną. Dokładność wykonania i ścisłość w trzymaniu się kompozytorów, są celującemi zaletami tych koncertów, które znawcę prawdziwie zaspokoić mogą.

— Kobieta, którą w nocy we czwartek znalazł patrol policyjny pod Zamkiem bezprzytomną i która zaraz umarła na apopleksyę, nazywała się Maryanna Pronczyńska, liczyła lat 80, była wdową po krawcu i zajmowała się kładzeniem kabały i wróżeniem z kart.

— Dziś na plantacyach pod szpitalem S. Ducha przytrzymała policya dwóch podrostków, Leona Smolińskiego i Edwarda Kozika, którzy łowili ptaki, puszczając na wabika ziębę, której skrzydła były nasmarowane lepem. Kozik miał nadto procę do miotania kamieni.

— Wyszedł Nr. 3 „Przeglądu etnograficzno-historycznego i literackiego", który wychodzi, jak powtarza w każdym numerze, „pod przewodnictwem naukowem prof. F. H. Duchińskiego". „Przegląd" dziwi się, że *Czas* wzmiankował, iż przeważnie zajmuje się pracami p. Duchińskiego. Rzeczywiście jednak są to albo prace p. Duchińskiego, albo o jego pracach jest w nich mowa. Przyznajemy jednak, że p. Duchiński nie ma wpływu na wydawnictwo, bo zapewne nie dopuściłby w piśmie przez siebie wydawanem takich wyrażeń, jak „Szanowny prof. Duchiński jest chlubą i zaszczytem Polski" itp. Prostujemy więc naszą wzmiankę.

— P. Juliusz August **John**, właściciel dóbr Prusy w powiecie Krakowskim, chcąc ułatwić i przyspieszyć założenie szkoły filialnej w Prusach, darował gminom obowiązanym utrzymywać szkołę w Prusach, budynek dworski, tak zwany „stary dwór", oraz jedną morgę gruntu dworskiego na własność szkoły. Rada szkolna okręgowa wyraziła podziękowanie dawcy za gorliwość o rozwój oświaty ludu.

— Kwesta wielkotygodniowa na rzecz Zakładu Śgo Józefa dla osieroconych chłopców przyniosła 161 złr. 83 c. Dyrekcya kopalni węgla w Jaworzniu ofiarowała dla tegoż zakładu, podobnie jak w roku zeszłym, wagon węgla.

— Przypominamy wykłady w szkołach miejskich o wagach metrycznych. Jutro dalszy ciąg rozpoczętych w przeszłą niedzielę wykładów.

— We wtorek w nocy wybuchł ogień w Dąbiu w domu Stanisława Nalepy. Stróż nocny Antoni Krawczyk dostrzegłszy naprzód wybuch ognia, przybył na pomoc z ludźmi, którzy też stłumili ogień, spaliła się tylko mała stajenka przystawiona do domu. Ale dowódzca żandarmów Kobylski z żandarmem Płaziakiem aresztowali Nalepę, obwiniając go o podpalenie domu, który jest własnością jego żony, a Nalepa niemógł od niej uzyskać zapisu domu. Nalepa nie żyje z żoną.

— W Austryi zakazaną została broszura wydana w Wilnie przez znanego renegata lwowskiego Gołowackiego, po polsku i po rosyjsku, p. t.: „Odpowiedź na wydaną za granicą (we Lwowie) broszurę o prześladowaniu kościoła rzymsko- i grecko-katolickiego, i jego wyznawców przez schizmę".

— *Dziennik Polski* donosi, że we czwartek nadszedł telegram z Wiednia do Lwowa, cofający wszystkie dymisye i redukcye urzędników kolei Albrechta.

— Dr. Kaz. **Berezowski**, lekarz z Krakowa, osiadł we Lwowie.

— Arcybiskup lwowski X. **Wierzchlejski** ofiarował 100 złr. na sprawienie okien malowanych do kościoła wotywnego w Wiedniu.

— Panna Kleczkowska (Bogdani) przybyła ze Lwowa do Wiednia pod eskortą i tam będzie stawała w procesie sobie wytoczonym.

— Nie zdarzyło się dotąd, aby kto w Pełtwi utonął, ale za to głębsze od Pełtwi i smrodliwsze są we Lwowie kałuże, bo oto donoszą tameczne dzienniki, że jakiś pijak utonął w ulicy Błotnej w kałuży!

— Usuwanie się nasypu na kolei między Złoczowem a Płuchowem, nie mogło być dotąd naprawione, gdyż nastąpiło skutkiem wymulenia przez wytryśnięcie w tem miejscu źródeł. Wypadnie zatem takowe odprowadzić.

— Nr 14 ***Prawnika*** zawiera: „Profesora Dr Rudolfa Iheringa walka o prawo," przekład Antoniego **Matakiewicza**; — „O zadatku, według kodeksu cywilnego i handlowego;" przez Juliana **Tałasiewicza**; — Przegląd tygodniowy; — „Praktyka sądowa i administracyjna;" — Repertoarz orzeczeń najwyższego trybunału; — Wiadomości potoczne.

— *Gazeta Lwowska* pisze:

O wylewie Sanu dochodzą nas następujące wiadomości z d. 8 b. m.: W Przemyślu, jak to już doniósł telegram, wysokość wody w Sanie sięgała zaledwie 7 stóp, podczas gdy w Jarosławiu wynosiła ona 13 stóp, co z razu tłumaczono sobie zatorem lodów, który jak się zdawało, uformować się mógł poniżej Jarosławia, lub też mocnem wezbraniem pobocznych rzek Wiszni i Szkła, wpadających do Sanu pomiędzy Radymnem a Jarosławiem. Ponieważ jednak sprawdzono, że i powyżej ujścia tych rzek pod Radymnem, stan wody w Sanie wynosił 10 stóp, więc należy tak znaczną różnicę między Przemyślem a Jarosławiem przypisać tej okoliczności, iż przekop Sanu pod Szówskiem z r. 1869 utworzony, dotychczas nie jest zrealizowany i że, gdy liczne przekopy powyżej Jarosławia i Radymna ostatniemi laty zostały wykonane, takowe obecnie bieg rzeki przyspieszają a zamulony piaskiem przekop odpływ wody tamuje, koryto Sanu zaś w owem miejscu ostrym łukiem się zakręcając chyżości odpływu nie sprzyja Zresztą już wczoraj o g. 4 z południa woda z przyległych pól pod Jarosławiem spłynęła napowrót do koryta Sanu

— Przed parą tygodniami otrzymała policya wiedeńska doniesienie od poselstwa francuskiego w Berlinie, że zawita zapewne do Wiednia mniemany wicehr. Fleury, synowiec jenerała tego nazwiska. Rzeczywiście przybył on i stanął w *Grand Hôtel*, żył na wielką skalę i zabrał zaraz znajomość z młodzieżą wielkiego świata. Gdy policya przekonała się, że ma do czynienia ze wskazanym sobie człowiekiem, aresztowała go. Nazywa on się Mayer, jest synem szlifierza dyamentów w Paryżu i lubo liczy dopiero lat 27, ma już bogatą za sobą przeszłość. Był już w Australii, dosłużył się w wojsku egipskiem stopnia kapitana i jako taki przybywszy do Marsylii zapowiedział urzędownie przyjazd wicekróla, bawił w Berlinie, w Petersburgu, a wszędzie i zawsze umiał wyłygać znaczne pieniądze i podejrzany jest o grube oszustwo banku irlandzkiego.

— Za powodem hr. Aleksandra Fredry (syna) utworzył się w Warszawie komitet konkursu dramatycznego na wzór krakowskiego i na ten cel przeznaczył hr. Fredro 500 rubli. Komitet pod przewodem prezesa zarządu teatrów Muchanowa, składają: pp. Wład. Bogusławski, Kaz. Kaszewski, Józef Kenig red. *Gaz. Warsz.* hr. Stan. Kossakowski, Jan Królikowski, Edward Leo red *Gaz. Polskiej*, Helena Modrzejewska, Romana Popielówna, Winc. Rapacki, Wacł. Szymanowski red. *Kur. Warsz.* Nie przyjął zaś wezwania p. Karol Chłapowski. Warunki konkursu będą wkrótce ogłoszone.

— *Gaz. Toruńska* doniosła niedawno, że w dworcu kolei bydgoskiej w Toruniu zdarzają się kasyerowi częste pomyłki, które dziwnym sposobem wychodzą zawsze na niekorzyść osób kupujących bilety; przestrzega się zatem publiczność przed temi pomyłkami. Ostrzeżenie to zwaliło na redaktora p. Glinkiewicza proces, a lubo chciał on siedmiu świadków postawić na poparcie prawdziwości słów swoich, chociaż sąd przekonał się i przyznał się do przekonania, iż „pomyłki" takie zachodzą, chociaż prokurator musiał cofnąć swoje twierdzenie, jako pomyłki takie mogły powstać po zaprowadzeniu nowej monety, albowiem przekonał się, że pomyłki takie zachodziły także przed Nowym Rokiem przy obliczaniu biletów na talary i srebrniki; mimo tego wszystkiego sąd uznał obrazę urzędnika i tylko zniżył do połowy wniesioną przez prokuratora karę 60 mark i zwrot kosztów sądowych. Niech żyje sprawiedliwość pruska! W każdym innym kraju, kasyer, który się dopuszcza „pomyłek" na swoją korzyść, byłby usuniętym, w Prusiech skazanym zostaje ten, co ostrzega publiczność przed „pomyłkami" kasyera!

Teatr. Dziś w sobotę dnia 10 kwietnia, na dochód Bronisławy Wolskiej komedya w 5 aktach, przez Jana Baptystę, uwieńczona czwartą nagrodą na konkursie krakowskim r. 1875: *Kupno i sprzedaż.*

— Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych w biskupim pałacu przy ulicy Franciszkańskiej, otwarta codziennie od godziny 11ej do 4ej prócz poniedziałku. Wstęp w niedzielę 15 centów, w dnie powszednie 30 centów.

Dnia 9 kwietnia pochmurno, w południe burza od zachodu z grzmotami, błyskawicą i deszczem; termometr od 4·9 doszedł do 10·4 R. Barometr idzie w górę; dnia 10 kwietnia o godzinie 6ej rano stan jego był 329.71, termometru 4·2 R. Wiatr zachodni.

— W niedzielę dnia 11 kwietnia: Śgo Leona I papieża; w poniedziałek dnia 12 kwietnia: Śgo Juliusza papieża i Śgo Damiana biskupa.

Wykaz zmarłych w Krakowie
od dnia 3go kwietnia do 10 kwietnia 1875 r.

Januszewski Kazimierz, dyetaryusz c. k. sądu, 52 lat, zastrzelił się bezwłasnowolnie; Holska Joanna, utrzymująca pensyą żeńską, 48 lat, na suchoty płuc; Węgrzynowski Józef, piekarz z Myślenic, 53 lat, na zbrzęknienie mózgu; Wójcik Jan, wyrobnik, 22 lat, na zapalenie nerek przewlekłe; Kwiecińska Emilia, żona murarza, 21 lat, na zapalenie dławcowe i osierdzie po porodzie; Kokosiński Szymon, b. żołnierz, z Tow. Dob. 90 lat, na uwiąd starczy; Buge Robert, kaflarz, 52 lat, na gruźlicę płuc; Linert Edmund, emerytow. urzędnik, 38 lat, na suchoty płuc; Sokołowska Walerya, wyrobnica, 17 lat, na suchoty płuc; Turek Grzegorz, wyrobnik, 60 lat, przywieziony do szpitala konający; Nalikowski Karol, woźny z kolei, 30 lat, na dur brzuszny z zapaleniem płuc; Mazurkiewicz Franciszek, wyrobnik z Krowodrzy, 53 lat, przywieziony konający; Walwerczakowa Agata, żona wyrobnika, 45 lat, przywieziona do szpitalu konająca; Blankenstein Franciszek, wyrobnik z Bachlowic, 50 lat, zapalenie płuc; Steinlauf Estera, córka krawca, 5 lat, na suchoty powszechne.

Oprócz tego dzieci do lat 5-ciu umarło 10 a mianowicie: 2 na dławicę, 2 na puchlinę mózgu, 1 na płonicę, 1 nieżywo się urodziło, 1 na gruźlicę płuc, 1 na zgorzelinę części rodnych, 1 na zapalenie błon mózgowych, 1 na zapalenie płuc.

Sprawy sądowe.

Kraków 10 kwietnia.

W przyszłym tygodniu odbędą się przed tutejszym sądem karnym następujące rozprawy ostateczne:

W poniedziałek d. 12 b. m.: Jana Drewniaka o podpalenie (przed sądem przysięgłych); Wojciecha Nakulskiego o ciężkie uszkodzenie ciała; Wawrzyńca Robaka o ciężkie uszkodzenie ciała; Tomasza Pstrucha o kradzież; Wojciecha Kosmana o wykroczenie przeciw bezpieczeństwu życia; Zofii Zawiłowej o wykroczenie przeciw bezpieczeństwu życia; Jana Koźlaka o wykroczenie przeciw bezpieczeństwu życia; Tomasza Jastrzębskiego o gwałt publiczny; Wolfa Schwenka o oszustwo; Tomasza Sypuły o kradzież; Zuzanny Gąsiorowskiej o gwałt publiczny; Józefa Biernata o kradzież; Mateusza Siwka o kradzież. *We wtorek d. 13 b. m.:* Jakóba Kucharskiego o kradzież; Władysława Dłużewskiego o ciężkie uszkodzenie ciała; Jana i Władysława Pęcikrewiczów o ciężkie uszkodzenie ciała; Bernarda Grehkera o ciężkie uszkodzenie ciała; Franciszka Palucha o ciężkie uszkodzenie ciała, Józefa Naglika o kradzież; Franciszka Bujarskiego o kradzież; Mendla Kellnera o kradzież; Łukasza Urbana o kradzież; Marcina Sondla o oszustwo. *We środę d. 14 b. m.:* Kazimierza i Wawrzyńca Salawów o kradzież; Błażeja Supergana o gwałt publiczny; Franciszki Dziewońskiej o ciężkie uszkodzenie ciała; Jakóba Witasa o ciężkie uszkodzenie ciała; Jana Bazali o kradzież; Teofila Zakrzewskiego o gwałt publiczny. Prócz tego 8 rozpraw apelacyjnych. *We czwartek d. 15 b. m.:* Franciszka Uflanda o uczestnictwo w skrytobójstwie (przed sądem przysięgłych); Walentego Kamińskiego i Jędrzeja Spiska o kradzież; Jana Feleka o kradzież; Franciszka Walusa i Józefa Kukuły o kradzież; Franciszka Prusaka i Mateusza Strzemieńskiego o kradzież. *W piątek d. 16 b. m.:* Pawła Warasa i Karola Jamrozika o kradzież, Kazimierza Czenoczaka o kradzież; Józefa Spyry o ciężkie uszkodzenie ciała; Magdaleny Leberdowiczowej o kradzież. *W sobotę d. 17 bm.:* rozpraw nie ma.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Kongres ekonomistów austryackich.

Kwestye, któremi dotychczas zajmował się kongres ekonomistów austryackich w Wiedniu, odnosiły się do reformy podatków, do taryfy kolejowej, do waluty, przywileju Banku narodowego, i traktatów cłowych i handlowych.

Zasady rozwinięte przez kongres ekonomistów co do reformy podatków, zgadzały się w ogólności z zasadami zawartemi w motywach wniosku rządowego do ustaw o podatku gruntowym, podatku od domów i podatku zarobkowym, wniesionych już do Rady państwa. W szczególności domaga się tylko kongres zastąpienia dzisiejszych dodatków do podatków ogólnym podatkiem dochodowym i zachowania ostrożności przy rozpisywaniu ostatniego, ażeby dochodów policzonych już przy podatkach gruntowym, od domów i zarobkowym drugi raz osobno tytułem podatku dochodowego nie opodatkowywać. Domagano się też zniżenia podatku od domów w interesie taniości mieszkań, a pod względem podatku zarobkowego postawiono zasadę, ażeby różnicy między towarzystwami akcyjnemi a innemi przedsiębiorstwami nie czynić.

Dyskusya w sprawie taryf kolejowych nie mogła być wyczerpującą, bo referent jej p. Leon Biliński nie stawił się, i odczyt no tylko nadesłany przezeń projekt do rezolucyi, jaką kongres, zdaniem jego miał uchwalić. Uważano jednak, że bez wyczerpującej dyskusyi, którą szczegółowe wyłuszczenia powodów rezolucyi przez referenta powinny były wywołać, nie można uważać sprawy tej za dostatecznie przygotowanej do powzięcia rezolucyi.

W sprawie waluty, referent Dr Hertzka był za bezzwłocznem wzięciem się do wyrównania waluty austryackiej z metalową, w czem się zgodziła z nim większość członków kongresu, chociaż powody wyłuszczone na posiedzeniu różniły się od umotywowania wniosku p. Hertzki. W rezolucyi tej przeważyły względy na niedogodności zachodzące w porachunkach handlu między-narodowego i przy zaciąganiu kredytu zagranicznego. Kupiec np. biorący towar zagraniczny na kredyt sześcio-miesięczny i sprzedający go w kraju 10% drożej nad cenę zakupna i kosztu sprowadzki, nie zarabia nic, jeśli waluta austryacka w tymże samym czasie cofnie się w kursie o taki sam odsetek. W podobnym razie narażonym też bywa na znaczne straty zaciągający za granicą kredyt w czasie wyższego kursu waluty nad kurs istniejący w chwili wypłaty.

W sprawie traktatów cłowych i handlowych, ref. Peez i towarzysze wnieśli rezolucyę orzekającą, że przemysł austryacki potrzebuje podniesienia cła na obce wyroby o 20%, nie mogąc bez takiej protekcyi współzawodniczyć z przemysłem zagranicznym. P. Kübeck i towarzysze, wychodząc z zasady zbawienności wolnego handlu, uważali, że wyrównanie o które chodzi, można zyskać przez stosowne obniżenie cła na surowe materyały, na niektóre pół-fabrykaty, tudzież na machiny używane w fabrykach i na żelazo służące do ich fabrykacyi w kraju. Mimo tego, zdanie Kübecka podzieliło tylko 24 członków kongresu, a ogromna większość oświadczyła się za rezolucyą proponowaną przez p. Peeza, wychodzącą z zasady ceł protekcyjnych.

W sprawie Banku Narodowego przemawiał referent Wirth za odnowieniem dawnego przywileju, a w razie uregulowania waluty austryackiej, za zniesieniem przymusowości asygnat, a zarazem za uchyleniem ograniczenia ich na obecnie postanowioną ilość w stosunku do zasobów banku w gotowiźnie. Wnosił też o odjęcie Bankowi Narodowemu prawa lokowania kapitałów na hipotekach. Członek kongresu Steiner natomiast wniósł o wypowiedzenie układu z Bankiem i zorganizowanie świeżego Banku na zdrowszych zasadach opartego.

Sekretarz jeneralny Banku Narodowego zgadzał się z wnioskami p. Wirtha, z wyjątkiem wniosku o odjęcie prawa wypożyczania kapitałów na hipoteki, oburzał się zaś na wniosek p. Steinera.

Zapewne z obawy, żeby wniosek p. Steinera nie wykazał, ohociażby w mniejszości pozostał, imponującej liczby głosów za sobą, odstąpiono na wniosek referenta od głosowania nad proponowanemi rezolucyami, poprzestając na wypowiedzeniu zdania członków kongresu w dyskusyi. W tejże dyskusyi odzywały się głosy naganne względem nie dosyć rozszerzonego kredytu Banku Narodowego, użalając się szczególniej na brak udzielania go w szerszych kołach na prowincyi i pomijania drobnych instytucyj prowincyonalnych, żądając mianowicie, ażeby kredytu Banku Narodowego udzielano szczególniej wszelkim Związkom kredytowym i towarzystwom na nieograniczonej poręce opartym.

Kraków 10 kwietnia.

Wiedeń dnia 8 b. m. Dostawiono cieląt sztuk 3603, wieprzy 1157 sztuk, owiec 2251 sztuk. Płacono cielęta 16 do 24 złr. za cetnar mięsa. Wieprze 17 do 28 złr. za cetnar żywej wagi. Owce strzyżone 23 do 26 złr. niestrzyżone 24½ do 28 zlr. za cetnar.

Paryż 5 kwietnia. Na pół-tygodniowy targ dostarczono wołów 3,476 sztuk — Owiec 17,076 sztuk. Płacono woły 68 — 78 centimów za ½ kilogramu mięsa. Owce strzyżone 80 — 90 centimów, niestrzyżone 88 — 100 centimów za ½ kilogramu. Pozostało niesprzedanych 631 sztuk wołów i 2,500 sztuk owiec.

Oświęcim d. 9 kwietnia. Nierogacizny było 720 sztuk. Z powodu grasującej „kulawki,“ kupcy obawiają się kupować wieprze na dalsze transporta, przeto połowa pozostała nie sprzedanych. Płacono 70—78 złr. za parę na nogach. Grube sztuki pozostały i takowe zapewnie pójdą do Ostrawy.

Agencya Oświęcim. Banku Gal. dla Han. i P.

Kasa wkładkowa Galicyjskiego Zakładu Kredytowego Ziemskiego w Krakowie.

Pozostałość z dniem 28go lutego 1875 r. wynosi . . . . złr. 255,998 c. 56½
W marcu wpłynęło . . . . „ 104,373 „ 38
Procent kwartalny z d. 31 marca skapitalizowany . . . . złr. 3,710 c. 23
Razem złr. 364,082 c. 17½
W marcu b. r. wypłacono na 146 książeczek, z których 5 umorzono, łączną kwotę . . . . złr. 33,372 c. —
Pozostałość z 31 marca 1875 r. wynosiła . . . . złr. 330,710 c. 17½

Kasa wkładkowa w filii Galicyjsk. Zakładu Kredytowego Ziemskiego w Tarnowie.

Pozostałość z d. 28 lutego 1875 wynosi . . . . złr. 92,100 c. 44½
W marcu wpłynęło . . . . „ 11,136 „ 92
Procent kwartalny z d. 31 marca skapitalizowany . . . . złr. 1,374 c. 20
Razem złr. 104,611 c. 56½
W marcu wypłacono . . . . . . „ 100 „ —
Pozostałość z 31 marca 1875 r. wynosiła . . . . złr. 104,511 c. 56½

TREŚĆ OBWIESZCZEŃ URZĘDOWYCH,
w *Gazecie Lwowskiej* z dnia 9 kwietnia.

Edykta: Sąd del. m. naznaczył Ferdynanda Slamę w Esseg kuratorem dla pensyonowanego kapitana Aleksandra Slamy uznanego za bezwłasnowolnego.

Obwieszczenia: Sąd krakowski zawiadamia o wpisaniu firmy: „I. M. Himmelblau,“ a nie jak błędnie onegdaj donieśliśmy, Izaak Mendel Himmelblau, której używać będzie właściciel księgarni i handlu antykwarskiego w Krakowie.

Przyjechali do Krakowa od dnia 8 do 9go kwietnia.

HOTEL POLLERA: A. Noll kupiec z Bremy, Heidfeld kupiec z Remscheid, M. Piekarek kupiec z Pragi, Arnold Friedenstein z Katowic, Jakób Grauer i Emil Hertzka z Radwanic, R. Cichoński z Kongresówki, Zygmunt Sidorowicz kupiec ze Lwowa, J. Lindemeyer z Wiednia, Edward Kapliński z Warszawy, Adolf Fürth z Berna, Ignacy Stobrowa z Lubczyc, Maurycy Glück z Wiednia, Bronisław Cieszanowski z Brenia, Józef Unger z Wiednia, Stanisław Potocki z Monachium, Maurycy Reymann z Konina, Henryk Schubert z Wiednia, Józef Polaczek z Reichenbergu, Ryszard Huber kupiec z Wiednia.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM: Roman Zarów nadporucznik z Rzeszowa, Emilia Twarowska ob. z Poręby, Henryk Maciejowski z Kongresówki, L. Oraczewski ob. ze Zabawy, Henryk Hindesch kupiec z Tarnopola, Ign. Büttner z Kościelnik, Jan Grandowski ob. z Biały, Rudolf Krajewski z Kongresówki, Józef Kowalkowski z Proszowic, Marceli Forych ze Lwowa, Władysław Sielawa właś. dóbr z Galicyi, Władysław Kwiatkowski z Gorlic, D. Neumann z Wiednia, Zygmunt Brünn z Wiednia, Kazimierz Zaleski z Wiednia, Mieczysław Gołemberski wł. dóbr z żoną z Galicyi, X. Borowski z Mszany.

HOTEL SASKI: Bronisław Cywiński ob. z Królestwa, Tadeusz Pilat prof. uniw. ze Lwowa, Jan Becker artysta z Monachium, Loigi Bawski artysta z Florencyi Bisi Masi artysta z Florencyi, Fritz Wilpert artysta z Wiednia, Jan Vogler kupiec z Krzeszowic, Aleksander Przybylski urzędnik z Warszawy, Kazimierz Biedrzycki urzędnik z Warszawy, Witold Skrzyński wł. dóbr z W. X. Paznańskiego, Edmund Makomecki wł. dóbr z Królestwa.

(Nadesłane).

AWIT SZUBERT, fotograf w Krakowie ul. Krupnicza Nr. 17, odznaczony pierwszym medalem zasługi na Wystawie Wiedeńskiej w r. 1873, portretuje codzień bez względu na pogodę tak w zwyczajnem, jak rembrandtowskiem oświetleniu. Na żądanie, fotografie mogą być kolorowane olejnemi lub wodnemi farbami. Fotografie z obrazów: Jana Matejki, Cynka, Gryglewskiego, Kossaka, Kotsisa, są w Zakładzie do nabycia.

Nadesłane.

LIEBIG COMPANY'S
Fleisch-Extract
aus Fray-Bentos
Central-Depot: Wien, I., Wollzeile 6—8
CARL BERCK, k. k. österr. Hoflieferant.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Depesze telegraficzne.

Petersburg 8 kwietnia. Przybyła tu deputacya unitów, złożona z wszystkich proboszczów dyecezyi z guberni Lubelskiej i dwóch proboszczów z guberni Siedleckiej, oraz wielu parafian. Deputacya była wczoraj na nabożeństwie w kaplicy dworskiej w obecności Cesarzowej i wielkich księżen, poczem przyjmował ją Cesarz w pałacu. Przewodnik jej, administrator Popiel, w przemowie swojej położył nacisk na powrót do kościoła. Cesarz odpowiedział najuprzejmiej i dodał, że przyjmuje napowrót unitów otwartemi rękami. (Tak zwani wszyscy proboszcze, są to osadzeni na probostwach unickich, z których proboszczów wygnano albo uwięziono, popi schizmatyccy; a przewodnik deputacyi jest tylko administratorem *Red*).

Paryż 8 kwietnia. Wszystkie dzienniki rozbierają złośliwie domniemaną odprawę, jakiej doznał rząd niemiecki w kwestyi papiezkiej. Nie ma wątpliwości, że Rouher popadł u Cesarzowej Eugenii w niełaskę; bonapartyści zaś zamierzają wykonać wielki strategiczny ruch przy wyborach do senatu i szukają wszędzie bogatych stronników, którzyby wystąpili na kandydatów.

Rzym 8 kwietnia. Król przybył do Neapolu.

Madryt 8 kwietnia. Rząd postanowił wysłać do Kuby 15,000 ludzi w posiłku, jak tego żądał gubernator jeneralny. Jenerał Martinez Campos wkroczył do Ripoli.

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu lwowskiego wystąpił znów wniosek już nieraz stawiany o powiększenie liczby posłów z miast. Wymaga on zmiany statutu, i jako taki, nie wiele ma szansy powodzenia, z powodu warunków koniecznych, aby mógł być uchwalonym. Uważalibyśmy za zbyteczne powtarzać już tylokrotnie omawiane w piśmie naszem argumenta, dla których, lubo pragniemy radykalnej zmiany ustawy wyborczej, tej reformie częściowej byliśmy i jesteśmy przeciwni. Posiedzenie czwarte odbędzie Sejm lwowski w poniedziałek.

Obok ruchu wywołanego w dziennikach wiedeńskich zjazdem weneckim, o czem pisze jeden z korespondentów naszych z Wiednia, zajmuje je także niemało nowy napad dyplomatyczny na Belgię i nareszcie podróż do Rzymu Królewicza Pruskiego.

Z wewnętrznych spraw sejm węgierski zdaje się posiadać monopol drażnienia wiernokonstytucyjnych organów. Już wczoraj zamiar oddalenia urzędników niemieckich z kolei węgierskich, wiele krwi napsuł *N. fr. Presse*. Nic lepiej nie maluje zarozumiałości niemieckiej, jak owo oburzenie, że Węgry żądają urzędników umiejących po węgiersku. Zbrodnią tych urzędników w oczach Węgrów, woła dziś *Tagblatt*, jest to, że mówią po niemiecku. Nie to jest zbrodnią, odpowie mu zapewne jaki dziennik peszteński, ale że nie mówią po węgiersku, bo to jest przeszkodą, aby urzędować mogli. Lecz to wszystko fraszka wobec interpelacyi p. Istoczego, który pyta rządu: czy obmyślił środki, aby Węgry od „panjudaizmu“ zasłonić. Obawia się zalewu żywiołu żydowskiego. Można sobie wystawić gniew *N. fr. Presse*, ugodzonej w serce, która pisze, że p. Istoczy żąda „rzezi żydów!“

Nie my, ale *N. fr. Presse* pisze o depeszy petersburskiej, powyżej umieszczonej: „Rosyjskie „nawracanie“ unitów do rządowego kościoła batiuszki, przynosi owoce. Wysłana do Petersburga deputacya nowo mianowanych proboszczów dziękuje rządowi za rezultata osiągnięte kolbowaniem. Nic rzeczywiście nie może gorzej piętnować gospodarki w państwie despotycznem“!

L'appetit vient en mangeant. Oprócz uchwalonych już ustaw kościelnych, zamierza rząd pruski, jak twierdzi *National Ztg*, nowe wnieść ustawy, a ustawa o zarządzie majątkiem kościelnym już została postanowioną w ministerstwie.

Sejm pruski odrzucił wniosek podziału prowincyi Pruskiej na dwie części. Żaden z mowców nie dotknął istotnej przyczyny tego odrzucenia, zastawiano się bowiem tylko względami administracyjnemi i lokalnemi. Właściwy rdzeń tej kwestyi polega w historycznym charakterze dwóch ziem pruskich, Prus książęcych niegdyś polskich i Prus królewskich. W zachodniej części tej prowincyi mieszka jeszcze wielu Polaków i katolików, we wschodniej oprócz Łotyszów, dawnych współplemieńców Litwy, prawie sami tylko Niemcy i protestanci.

Bismark nie wyjeżdża jeszcze do Varzinu, bo chce być w miejscu podczas obrad w Izbie wyższej nad ustawą o wstrzymywaniu wypłat ze skarbu dla duchowieństwa, a które rozpoczną się 14go b. m.

Nota posła pruskiego w Brukselli hr. Perponchera z d. 3 lutego r. b., podana wczoraj w streszczeniu telegraficznem, prawie w niczem nie różni się od osnowy jej, którą zamieściła *Kölnische Ztg* i dla tego powtórzyć jej nie potrzebujemy. Cel jej widoczny, zaczepić o dawne od czasu wojny francuskiej napaści na Belgię i snuć je dalej, aby z pomocą partyi liberalnej w Belgii, której wyrazem jest *Indep. belge*, służąca zawsze temu, kto górą, przedtem Napoleonowi, teraz Bismarkowi, obalić obecny gabinet. Ministeryalny *Journal de Bruxelles* zapowiada ponowienie procesu Duchesne, który w r. 1872 został zaniechany dla braku istoty czynu.

Jak donosi *Gazeta Krzyżowa*, królewicz pruski, (który przed odjazdem był u ks. Bismarka i miał z nim długą naradę), wyjeżdża do Włoch w poniedziałek i ma urzędownie zastąpić Cesarza Wilhelma. Dotąd niewiadomo, czy żona królewicza zaraz z nim jedzie, lub pospieszy za nim później. Królewicz będzie miał ze sobą kilku wyższych wojskowych, którzy odznaczyli się w ostatniej wojnie. Zjechać się ma z królem Wiktorem Emanuelem we Florencyi. Następnie królewicz z żoną odwiedzi w Monza królewicza Humberta i jego żonę.

Z tego się pokazuje, że zadanie tej podróży będzie natury strategicznej, bo może wypadnie przekonać wywodami strategicznemi, iż związki z Prusami są dla Włoch korzystniejsze, niż z Austryą.

Rada związku Szwajcarskiego naznaczyła głosowanie powszechne nad ustawą o ślubach cywilnych na dzień 23 kwietnia. Przedewszystkiem jednak idzie o prawo głosowania; zachodzi bowiem obawa między bezwyznaniowymi, że katolicy przegłosują ustawę.

Kardynał Manning wróciwszy do Anglii, przyjmował u siebie d. 7 b. m. Nigdy jeszcze nie widziano w Londynie tak licznego zebrania znakomitych świeckich katolików, biskupów i duchowieństwa, co tym razem. Kardynał przedstawił obecnym plany budowy wielkiej katedry arcybiskupiej w Westminster. Przez czwartek i piątek odbywała się w Londynie narada tamecznych biskupów katolickich.

Ostatnie depesze telegraficzne „Czasu.“

Wiedeń 10 kwietnia *(pryw.)* Rada zawiadowcza kolei węgiersko-wschodniej wręczyła rządowi węgierskiemu memoryał, tyczący się żądania wynagrodzenia, w którym żądano 18,900,000 złr. na powstałe większe koszta przez zmianę ustawy, przez powiększenie budowli, wypadki elementarne, czynsze interkalarne, drożyznę, tudzież przez rozwiązanie kontraktów z Waringiem.

Pola 10 kwietnia. Cesarz wydał do ministra marynarki rozkaz morski, i wyraża w nim najgoręcej wysokie zadowolenie swoje z zachowania się i postawy wojska morskiego, z wykształcenia i umiejętności obrotów eskadry, oraz z ruchu służby w zakładzie marynarki, oświadcza całemu personale marynarki najzupełniejsze uznanie i zadowolenie. Cesarz mianował wice-admirała Bourguignon admirałem. Pismo cesarskie do Namiestnika Pino poleca mu wyrazić ludności w gorących słowach podziękowanie cesarskie za przyjęcie, i dodaje, że utorowany duchowy i gospodarczy postęp Istryi będzie i nadal przedmiotem troskliwości cesarskiej. Cesarz nadał szefowi sekcyi marynarki bar. Poeckh order korony żelaznej pierwszej klasy. — Wieczorem miasto było wspaniale oświetlone. Dziś o godzinie 4½ rano Cesarz wyjechał dalej do Zadaru (Zara), w pięknej pogodzie przy huku dział.

Zadar 10 kwietnia. Cesarz przybył tu w zupełnem zdrowiu o godz. 11ej i przyjmowany był przez władze i ludność z zapałem. Cesarz przebył wspaniale przybrane ulice do kościoła katedralnego, gdzie odbyło się nabożeństwo.

Praga 9 kwietnia. W sprawozdaniu wyborczem nad wyborem staroczecha Milde (w Slanie) wydział krajowy zaleca uznanie. Deputowany młodoczeski Trojan wytyka uchybienia zaszłe przy tym wyborze, osobliwie z głosami kobiet i wnosi odesłanie tej rzeczy do komisyi, co też przyjętem zostało.

Gradec 9 kwietnia. Wiele projektów rządowych odesłano do wydziałów, między niemi jeden o szkołę żeńską w Marburgu. Posiedzenia na kilka dni odroczone, aby dać czas wydziałom do obrobienia materyału.

Rzym 10 kwietnia *Opinione* pisze: Królewicz niemiecki, jeźli jedzie do Włoch w zastępstwie Cesarza, będzie przyjmowany urzędownie w Rzymie. Między ministrami austryackimi i włoskimi oprócz traktatu handlowego naradzano się tylko nad złączeniem kolei idącej do Pontebba (Villach-Udine) i rozdzielenia kolei południowej. Podczas odwiedzin patryarchy weneckiego u króla, Cesarz nie dotknął ani kwestyj kościelnych ani zajścia Watykanu z kilkoma państwami.

Londyn 10 kwietnia. Wczoraj odbył się akt poświęcenia uniwersytetu katolickiego w Kensington przez kardynała Manninga. Na adres sobie wręczony odpowiadając kardynał, rozbierał położenie kościoła a zakończył oznajmieniem, że kościołowi katolickiemu i stolicy papieskiej zagraża natarczywsza kryzys, niż kiedykolwiek od trzystu lat.

Petersburg 9 kwietnia. Rokowania z Austryą nie tyczą się zasadniczych kwestyj cłowych, lecz tylko urządzenia komór cłowych. Z tego powodu uda się do Wiednia jeden radzca stanu. — Bezzasadnemi są pogłoski o zamierzonej nowej pożyczce na budowę kolei żelaznych.

Madryt 9 kwietnia. Kredyt nadzwyczajny przyznany był ministrowi wojny w ilości 81 milionów peletas (franków) dla pokrycia niedoboru pozostawionego przez rząd poprzedni w tym wydziale i pokrycia kosztów uzbrojenia nowych pułków.

Kurs. Wiedeń 10 kwietnia, godz. 2 m. 45 po poł. Renta papierowa 71·10 — Renta srebrna 75·50.— Losy z r. 1860 112·70 — Akcye Banku Narod. 963. — Akcye kredytowe 236·75. — Londyn 111.10 — Srebro 103·40. — Napoleony 8·87—. Dukaty 523·—. — 100 Mark pruskich 54·35. — Lombardy 143·—. — Losy z r. 1864 139·30. — Akcye kolei Karola Ludwika 234·50. — Akcye Lwowsko-Czerniowieckiej 146·—. — Akcye kolei węg. półn. wschod. 122·50 — Akcye kolei węg.-wschod. 53·50. Losy tureckie 56.—. — Obligacye indemn. galicyjskie 86·10. — Losy prem. węgier. 84·—. — Akcye kolei Koszycko - Bogumin. 135.75 — Akcye kolei półn. zach. austr. 158.50·— Akcye franko - węgier. 65.— — Akcye franko-austr. 51. — Tal. 163·— — Ruble 153·12.

Usposobienie giełdy: słabsze.

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY I WYDAWCA
Antoni Kłobukowski.

Kurs papierów i pieniędzy.

Kraków 10 kwietnia.

	żądają	płacą
Srebro austryackie za 100 złr.	105 —	103 —
Kupony srebr. płatne „	104 50	102 50
Ruble rosyjskie papier. za 100 rub.	153 50	153 25
Pruskie Reichsm. za 100 M.	54 50	54 00
Dukat austryacki 1 sztuka	5 28	5 20
Napoleondor 1 sztuka	8 96	8 80
Oblig. Indemn. galic. za 100 zł.	86 75	85 25
4% listy zastaw. „	77 —	74
5 „ listy zastaw. „	86 50	85 50
5½% Listy Zastawne Gal. Zakładu Kredytowego w Krakowie 36 l.pł.sr.	92 50	91 50
5-proc. „ „ 36 l.pł.bn	90 50	89 50
6-proc. „ „ 18 l.pł.bn	92 —	91 —
7-proc. „ „ 20 l.pł.bn	100 —	99 —
Listy hipoteczne	91 —	90 25
6 „ zakł. kred. włoś. 100 zł.	100 —	98 —
5 „ oblig. poż. węg. 120 zł.	101 50	99 50
Losy prem. węg.	85 —	82 —
Akcye banku Gal. dla Han. i Przem. z 40%	80 —	75 —
Prioritety 100-proc.	90 —	80 —
Akcye Banku hipoteczn. gal.	247 —	245 —
„ kolei Karola Ludwika zł. 210	237 —	232 —
„ „ Lwowsko-Czern. zł. 200	147 —	143 —
„ „ Warszawa.-Wied. rb. 60	93 —	92 —
4½% listy zast. Król. Polsk. s. I. r. 100	95 —	94 —
4 „ „ „ „ II.	95 —	94 —
5 „ „ „ rsr. 100	92 50	91 —
4 „ „ likwid. „ 100	80 —	79 —
Oblig. kolei rumuńskiej tal. 100	36 —	34 —

Wiedeń 9 kwietnia

	żądają	płacą
4% sjednocz. dług. państ. bank.	71 25	71 15
„ „ „ srebr	75 65	75 55
„ Obligacye indemn. niż. Austryi	99 —	98 —
„ „ „ czeskie	— —	98 —
„ „ „ węgierskie	80 25	79 75
„ „ „ galicyjskie	86 10	86 90
„ „ „ bukowińsk.	— —	84 50
„ „ „ siedmiogr.	77 —	76 50

	żądają	płacą
5% węgierska pożyczka kol. (po 300 frank.) 120 złr.	101 —	100 50
Listy zastawne.		
5% Banku narod. listy	96 30	96 10
4 „ galicyjskie	— —	76 50
5 „ „	86 20	85 80
6 „ galic. zakł. kred. włośc.	— —	99 50
5 „ węgierskie listy	87 —	86 80
5 „ zakładu kredyt. austr.	96 50	96 —
5 „ zakł. kred. ziems. austr. spłacalne w 33 latach	87 50	87 —
5 „ Domin. państw. 120 złr.	126 75	126 —
6 „ Banku gal. hipot.	91 —	90 50
Pożyczki loteryjne.		
Losy pożyczki z r. 1839	274 —	272 —
„ „ „ 1854	106 25	105 75
„ „ „ 1860	112 80	112 60
⅕ losów pożyczki austryac. państw. z r. 1860	116 75	116 25
Losy pożyczki z r. 1864	139 70	139 50
„ prem. pożyczki węg.	84 75	84 50
„ Comorente	22 50	21 50
„ Kredytowe	167 75	167 25
„ Żeglugi par. na Dunaju	95	94 50
„ księcia Salm	— —	36 25
„ „ Palfy	28 —	27 50
„ „ Klary	28 —	27 50
„ hr. St. Genois	28 —	27 50
„ miasta Budy	28 25	27 75
„ księcia Windischgraetz	21 75	21 25
„ hr. Waldstein	23 75	23 25
„ hr. Keglevich	14 50	14 —
„ Rudolfa	— —	— —
„ tureckie 400 frank.	56 50	56 25
Akcye banku i przem.		
Banku narod. austryac.	965 —	963

	żądają	płacą
Zakładu kredytowego	240 25	240 —
Żeglugi parowej na Dunaju	474 —	473 —
Kolei północnej Ferdynanda	1984	1978
Kolei rządowej fr. a.	304 25	303 75
„ zachodniej c. Elżbiety	191 —	190 50
„ Południowej	144 75	144 25
„ Galicyjskiej	236 75	256 25
„ Czerniowieckiej	146 50	146 25
„ Albrechta	— —	— —
„ węg. półn.-wschodniej	123 —	122 75
„ ks. Rudolfa 200 zł. sr.	146 —	145 50
„ Alföldsko-Fiumańskiej	133	132 50
„ Koszycko-Bogumił.	136 50	136 25
„ Siedmiogrodzkiej	130 50	130 —
„ Cisańskiej	198 50	198 —
„ wschodnio-węgierskiej	54 —	53 50
„ austryack. półn.-zach.	159 75	159 25
„ Franciszka Józefa	171 —	170 50
Banku anglo-austryackiego	138 75	138 50
„ anglo-węgierskiego	14 —	13 —
„ austryackiego ogólnego	— —	— —
Zakładu Kredytowego węg.	226 50	226 —
Banku franko-austryackiego	52 —	51 50
„ franko-węgierskiego	66 50	66
„ galicyjskiego dla handlu i przem. w Krakowie	— —	— —
„ krajowego galicyjskiego we Lwowie	— —	— —
„ galicyjskiego hipotecznego	— —	243 —
„ wiedeńskiego dla obrotu płodów	69 50	69 —
„ austryack. związkow.	— —	— —
„ dla obrotu ogólnego	— —	— —
Towarzystwa wyrobu cegieł maszyn. we Lwowie	— —	— —
Obligi pierwszeństwa.		
Kolei Naddniestrzańskiej	30 —	29 —
„ Koszycko-Bogumińskiej	84 —	83 50

	żądają	płacą
Kolei cesarz. Elżbiety 5% za (sr. prusk. 100 złr.)	93 50	93 —
„ Emisya z r. 1862	92 15	92 —
„ państwowa St. 500 fr.	— —	140 80
„ Emisya z r. 1867	139 —	138 50
„ południowa St. 500 fr.	— —	112 25
Bony 1875—1876 6%	225 —	223 —
„ półn.c.Ferd.100 zł.m.k.	97 —	96 50
„ „ 100 zł.w.a.	92 50	92 25
„ „ w srbr.5%	105 25	105 —
„ zachodnia czeska za 100 złr. srbr. 100 złr. w. a.	— —	— —
„ połudn. półn. niem 5% za 100 złr. w. a.	— —	— —
5% w srebrze	96 25	95 75
„ gal.Kar.Lud.300 zł.w.a. w srebr. 5% za 100	102 —	101 50
Emisya II.	101 —	100 50
„ Lwowsko-Czerniow. po 300 złr.(w sr.5% za 100)	79 60	79 40
Emisya z. r. 1867	85 80	85 50
„ Siedmiogr. 200 złr. w.a.	78 25	78 —
„ ks. Rudolfa 300 złr.w.a. w srebr. 5% za 100 złr.	91 60	91 40
„ półn.-czeska po 300 złr. (srebr. 5% za 100)	— —	— —
Towarz. żegl. par. na Dunaju za 100 złr. m. k.	— —	— —
Austr. Lloyd 100 złr. m. k.	— —	— —
Towarz. pragskie przemysłowe żel. po 300 złr.	85 —	84 50
Waluty.		
Cesarskie korony	— —	— —
„ dukat na wagę	5 23	5 22
„ „ obrączkowy	— —	— —
Złoto al marco	— —	— —
Napoleondory	8 87	8 86
Fryderyki	— —	— —
Luidory (niemieckie)	— —	— —
Suwereny angielskie	11 18	11 13
Imperyały rosyjskie	— —	— —
Srebro	103 40	104 30
Srebro, kupony	103 60	103 40
Talary związkowe	— —	— —
Pruskie bilety kasowe	1 63	1 62

Lwów 9 kwietnia.

	żądają	płacą
Dukat holenderski	5 18	5 10
„ cesarski	5 21	5 14
Półimperyał rosyjski	9 10	8 95
Rubel srebrny rosyjski	1 70	1 62
„ papierowy	1 53	1 52
Talar pruski	— —	— —
Listy zast. Tow. kr. gal. 5%	86 40	85 90
„ „ „ „ „ 4„	76 90	76 40
„ „ Banku hipoteczn.	90 80	90 25
Obligi indemn. bez kuponów	86 25	85 70
Akcye kolei galic. K. L. b k.	237 50	235 50
„ „ lwowsko-czerniowieckiej	147 50	145 50
„ banku hipoteczn. gal.	247 —	245 —

Warszawa 8 kwiet.

	żądają	płacą
Listy zastawne 1 ser. rub.	95 10	94 80
„ „ 2 „ „	95 10	94 80
kupon „	— —	117
„ „ nowe „ „	92 15	91 85
kupon „	— —	147
„ lidwidacyjne „ „	79 70	79 40
kupon „	— —	141
Kolej warszawsko-wiedeńska	— —	— —
„ „ bydgoska	73 —	72 —
„ „ terespolska	— —	116 50
„ „ łódzka	101 00	100 [illegible]

Skrócony bieg życia sieroty

„którego choć trapiły: bieda i nędza,
„przy pomocy Boskiéj wyszedł na księdza."

Nakładem sieroty.

Kraków. Drukiem Fr. Ksaw. Pobudkiewicza. 1875.
Prenumeratę przyjmuje się po 20 ct. egzemplarz w Drukarni powyższéj i w Księgarni Alex. Nowoleckiego. (878-2-3)

Ogrodnik żonaty, znający się dobrze na wszelkiem ogrodownictwie i mający dobre za sobą rekomendacye, szuka służby.— Ktoby go potrzebował, raczy do niego napisać *franco* pod adresem: **Józef Jabłoński w Łańcucie.** (922-2-3)

Wichtige Bekanntmachung.

Eine **französische**
Hagel-Versicherungs-Gesellschaft
die in ganz Europa thätig ist, beabsichtigt für das Krakauer Gebiet mit dem Sitze in **Krakau**
eine Direktion
zu etabliren.
Sie wäre geneigt mit einer vollständig ehrenvollen Person, welche Kaution stellen kann und mit dieser Versicherungs Branche vertraut ist, zu unterhandeln. Gef. Offerten unter **„General-Direktion"** poste restante Wien, Hauptpost. (818-2-2)

Pierwsze austr. szląsk. Towarzystwo wyrobu łupkowego kamienia w Eckersdorf i Freihermersdorf przy Opawie
A. Alscher, J. Hanel i Spółka
mają zaszczyt polecić niniejszem szanownej P. T. Publiczności, w szczególności zaś pp. przedsiębiorącym pokrycie dachów łupkowym kamieniem, tudzież pp. budowniczym i przedsiębiorcom budowli swój obfity skład łupkowego kamienia dla Galicyi w najlepszych i rozmaitych gatunkach po cenach starych u Pana **W. Rabinowicza** w Krakowie, Stradom L. 1.
Oraz przyjmuje p. W. Rabinowicz wszelkie zamówienia i uskutecznia pokrycia dachów tymże łupkowym kamieniem po cenach umiarkowanych i bardzo przystępnych. Cennik materyałów można otrzymać na żądanie bezpłatnie. (366-11-15)
Eckersdorf 8 Freihermersdorf w Styczniu 1875 r.

Wystarczy tylko jedna próba
aby się o dobroci moich towarów po zadziwiająco taniéj cenie
27 cnt.
przekonać.

Płótna.
1 szt. 50 łokci 5/4 szer. weby . . . . zł. 13·50
1 „ 30 „ 4/4 „ weby płóciennéj „ 8·10
1 „ 30 „ „ „ weby przędzonéj „ 8·10
1 „ 30 „ „ „ płótna kreasowego „ 8·10
czyli łokieć wiedeński po 27 cnt.

Wstążki jedwabne i aksamitne. Jedwabne fail lub noblesse we wszelkich gładkich modnych barwach, także ze wspaniałą odwrotną stroną, na pięć palców szerokości łokieć wiedeński 27 c., na dwa palce szerokości 2 łokcie w. 27 c.
Jedna para białych lub w paski pończoch długich dla kobiet lub dzieci, w najlep. gatunku c. 27
Jedna para skarpetek męzkich . . . . . „ 27
Jedna para podwiązek z szeroką kokardą jedwabną . . . . „ 27
Następnie białe adamaszkowe ręczniki, prześcieradła i pościel, ciężkie wązkie kobierce do rozkładania, dymka, meble, firanki siatkowe i cycowe, prawdziwa kolorowa perkalina, tureckie materye na szlafroki, barchany, łokieć po 27 cent.
Materye na suknie z wełny owczéj 5/4 szerok. ciężkie rypsy, poprzeczne świecące, tybety, gazowe, baryże, gładkie i w paski we wszelkich barwach, łokieć wiedeński po

27 cent.

1 sztuka wachlarza we wszelkich barwach c. 27
Jeden garnitur kokard na głowę i piersi, ozdobiony wstążkami atłasowemi i różami . . „ 27
1 para mankietów z kołnierzem . . . . „ 27
1 chustka na głowę lub do nosa, prawdz. kolor. „ 27
1 chustka do nosa płócienna . . . . . „ 27
1 serweta płócienna . . . . „ 27
1 grzebień szyldkretowy do włosów najn. kształt „ 27
1 szczotka do włosów i kurzu . . . . . „ 27
1 nożyczki do płótna i do pętlic . . . . „ 27
1 diadem Angot całkiem czarnemi perłami haftowany, coś zupełnie nowego . . . . „ 27
1 skórzana torbeczka na pieniądze . . . . „ 27
1 łyżeczka do kawy z chińskiego srebra . . „ 27
Zamówienia wykonane będą punktualnie za nadesłaniem należytości lub za zaliczką. Wzory darmo. Kupujący hurtownie otrzymają zniżkę. Towary sprzedają się za poręczeniem gatunku i prawdziwości. Niepodobające się rzeczy będą bez trudności napowrót przyjęte.

Beck's Grand-Bazar,
w Wiedniu I. Adlergasse 4.

Uprasza się o zachowanie i dokładne spamiętanie adresu. (360-14-50)

Zaziębienie przyprawiło mnie o **silny reumatyczny ból w biodrach,** który posunął się ztąd dalej w lewej nodze aż do stopy. Uczucia stały się wkrótce tak **bolesnemi,** że niemogłem **ani spać,** ani też w jakiejkolwiek pozycyi lub miejscu dłuższy czas wytrzymać. Polecono mi Pański **Balsam Bilfingera** *) a gdy zastosowałem się do Pańskich przepisów względem użycia balsamu na ciepło, spostrzegłem zaraz **dobroczynny skutek,** bo **już na drugi dzień** o tyle byłem **od bolów uwolnionym,** że mogłem **znów spać** i poświęcić się także na nowo **moim interesom.** Następnie polepszenie **coraz szybciej postępowało** a po **mniej więcej 14 dniowem leczeniu zupełnie wyzdrowiałem.** Oddaję więc Pańskiej doskonałej **kuracyi** wszelkie możliwe **uznanie** i polecam ją **gorąco** wszystkim **podobnie jak ja cierpiącym.** Z uczuciami najżywszej wdzięczności i wysokiego szacunku polecam się łaskawemu Panu.
Friedrichseck, 15 Marca 1872 r.
A. Himmel, zarządca.

*) Do nabycia w **Krakowie** w aptece **Dra Fl. Sawiczewskiego.** (379-2-2)

OGŁOSZENIE.

Wyłączny skład i sprzedaż po cenach fabrycznych **dla Galicyi i Bukowiny** naszego znanego z doskonałości i trwałości (793-2-)

Portland Cementu

powierzyliśmy domowi handlowemu pod firmą

Stanisław Feintuch
W KRAKOWIE
do którego ze zleceniami udawać się upraszamy.

Fabryka akcyjna Portland Cementu Groszowickiego,
de Prondzyński (m. p.) **pp. Opitz** (m. p.)

Do wypełnienia dziurawych zębów
niema skuteczniejszego i lepszego środka, jak **plomba do zębów** c. k. nadwornego dentysty Dra **J. G. Poppa,** w Wiedniu, Stadt, Bognergasse Nr. 2, którą każda osoba może sobie całkiem łatwo i bez bólu włożyć w dziurawy ząb. Plomba ta spaja się następnie silnie z resztkami zęba i dziąsłem, ochrania ząb przed dalszem psuciem i uśmierza ból.

Woda anaterynowa do ust
Dra **J. G. Poppa,** c. k. nadwornego dentysty, w Wiedniu, Stadt, Bognergasse 2, we flakonach po 1 złr. 48 c.
jest najlepszym środkiem w cierpieniach reumatycznych zębów, w zapaleniach, spuchnięciach i wrzodach dziąseł, rozwalnia pozostały osad od zębów i przeszkadza tworzeniu się nowego, wzmacnia ochwierutane zęby i dziąsła, a oczyszczając zęby i dziąsła od wszelkich szkodliwych pierwiastków, nadaje ustom przyjemną świeżość i usuwa niemiłe cuchnienie już po krótkiem używaniu.

Pasta anaterynowa do zębów
Dra **J. G. Poppa,** ces. król. nadwornego dentysty w Wiedniu. Wyrób ten utrzymuje świeżość i czystość oddechu, prócz tego jeszcze nadaje zębom olśniewająco biały połysk, ochrania je przed zepsuciem i wzmacnia dziąsła.

Dra J. G. Poppa proszek roślinny do zębów,
czyści zęby w ten sposób, że za codziennem użyciem usuwa nietylko ten zwykle tak niemiły osad na zębach, ale wzmacnia oraz emalię zębów, przez co na białości i delikatności zyskują.

Na Składzie mają: w **Krakowie:** p. W. Redyk aptek. „pod Barankiem", p. Siedlecki apt., p. Górecki, p. J. Jahn, p. Wilhelm Fenz w Rynku głównym, p. L. Feintuch, p. Ernest Stockmar apt., p. Dr. apt. Sawiczewski, p. J. Trauczyński apt. „pod Koroną" w Rynku głównym, p. M. Dworski, róg ul. Brackiej, dom Księcia Jabłonowskiego, i F. J. Demmer, skład broni w Rynku głównym. — We **Lwowie:** ma Dr. chemii p. Tytus Zarzycki, p. Mikolasch apt., p. A. Berliner apt., p. Ehrenberger apt., p. Bonif. Stiller, p. Z. Rucker i p. J. Piepes, aptekarz, — tudzież wszyscy aptekarze, handle parfumeryj i galanteryjne obwodu krakowskiego Galicyi i Bukowiny. (1-13-38)

Ces. król. uprzyw.

kolej galicyjska Karola Ludwika.

Obwieszczenie.

Od 15 Marca b. r. począwszy aż do dalszego postanowienia wchodzi w użycie w związku kolejowym zachodnio-wschodnio-niemiecko-galicyjskim na Mysłowice, Wrocław, Gorlice, Eisenach, taryfa specyalna dla transportu zboża w ładunku w całych wagonach pomiędzy stacyami kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jasskiej (austr. linie), kolei Arcyksięcia Albrechta, kolei galic. Karola Ludwika i kolei północnéj cesarza Ferdynanda z jednej strony, a stacyami kolei Bergsko-Marchijskiej z drugiej strony.

Egzemplarzy tej taryfy nabyć można na stacyach związkowych, do tego ruchu wliczonych, w naszej Dyrekcyi jeneralnej w Wiedniu, jakoteż u podpisanej Dyrekcyi ruchu. (797-3-3)

Lwów, dnia 31 Marca 1875 r.

Dyrekcya ruchu.

C. k. uprzywil. galicyjski

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
WE LWOWIE
wydaje

6% Listy hipoteczne

które są jak **najwłasciwsze** do lokowania kapitałów.

Listy hipoteczne mogą według prawa z dnia 2 lipca 1868 D. P. XXXVIII nr. 93 być użyte na lokowanie kapitałów funduszowych, na lokowanie kapitałów zakładów publicznych, pod nadzorem rządu stojących, na lokowanie kapitałów pupilarnych, fideikomisowych i depozytowych, tudzież, w skutek najwyższego postanowienia z dnia 17 grudnia 1870, na zabezpieczenie kaucyj małżeńskich wojskowych, a po kursie giełdowym na kaucye służbowe i wadya.

Ogólna suma w obiegu będących listów hipotecznych nie może w żadnym razie przenosić sumy równoczesnych wierzytelności hipotecznych, nie może być wyższa nad dwudziestokrotną sumę kapitału akcyjnego rzeczywiście wpłaconego.

Kupone płatne dnia 1go marca i 1go września każdego roku, jakoteż listy hipoteczne wylosowane dnia 28go lutego każdego roku, z których jedne i drugie nie ulegają żadnemu opodatkowaniu, wypłacają bez wszelkiego strącenia:

we **Lwowie,** główna kasa Banku hipotecznego i Filie tegoż w **Krakowie, Czerniowcach** i **Tarnopolu;**
w **Wiedniu,** kantor wymiany bankowy niższo-austryackiego Towarzystwa eskontowego i Union Bank;
w **Pradze,** Filia c. k. uprz. austr. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu i Czeski Union Bank;
w **Lincu** Bank dla Górnéj Austryi i Salzburga;
w **Bernie,** c. k. uprzyw. morawski Bank dla przemysłu i handlu;
w **Berlinie,** pp. Meyer et Comp.;
w **Warszawie,** p. Leon Epstein. (85-7-)

Żniwiarki i Kosiarki

dostarczam po następujących cenach:

Samuelsona „Omnium Royal" złr. 400
dtto kosiarka . . . „ 280
Wood żniwiarka. . . . . „ 455
dtto kosiarka . . . „ 315
Buckey żniwiarka . . . . „ 470
dtto kosiarka . . . „ 300
Ceres Burdik żniwiarka . . „ 440
Kirby kosiarka . . . . . . „ 290
Champion żniwiarka . . . „ 530
Jonston „Harvester" żniwiarka trzy numera od złr. 510 do „ 650
Jonston „Merveilleuse" . . „ 560
Kosiarka „Nev Excelsior" do gazonów na 12 cali . . „ 60
na 18 cali . . „ 80
(Ceny te obowiązują tylko do dnia 20 Kwietnia r. b.)

L. Zieleniewski
(679-6-15) **Kraków.**

Ważna wiadomość
dla przedsiębiorców budowniczych i właścicieli domów.

Posiadam na stałym składzie komisowym oryginalny

Pomorski Portland-Cement

którego w Hollandyi i w całych Niemczech do najtrudniejszych budowli wodnych wyłącznie używają — a sprzedaję wielką beczkę, około 400 fnt. po złr. 8·—
małą „ 300 „ „ „ 6·75
Pruskie **blachy cynkowe** do pokrywania dachów sprzedaję teraz cetnar po 18 złr. 90 cnt. (859-4-5)
Najlepszą **oliwę do maszyn** po 26 złr. za cetnar w. w.

Maurycy Langrock
w Krakowie, Stradom Nr. 15.

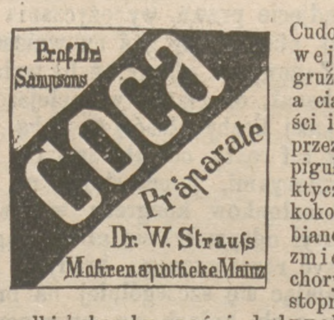
Kopia listu JW. Pana Kazimierza hr. Drohojowskiego.

Bolamowice 9 Marca 1875 r.
Pan Piotr Szumlakowski w Opawie.

Na zapytanie Pańskie, co się tyczy parnika żelaznego do gotowania kartofli, mogę Panu sumiennie powiedzieć, że to jest wynalazek w gorzelni, jaki był dotychczas najpraktyczniejszy; tj. tak pomyślne, że w jednym roku się wypłaci — najsamprzód nietylko że cały zacier trwa 15 minut, ale nigdy nie podpada zepsuciu, a co do wydatków, to niezawodnie musi mieć wpływ wielki, bo kartofle wychodzą tak miałkie, jakie nigdy ani młynkami ani koszem Wezickiego nie są wstanie wyjść. Zresztą przekonałem się, że w okolicy mam najlepsze wydatki, bo zawsze z korca mam jakie kwartę więcéj okowity, jak w innych gorzelniach — przypuszczam zaś, żeby tylko ½ kwarty więcéj było wódki (zaco ręczyć mogę), to i tak przerabiając 10,000 korcy kartofli, miałbym 5,000 kwart okowity, co już przewyższy koszta urządzenia takiego żelaznego parnika.
Dlatego może się Pan odwołać na mnie, ktobykolwiek zażądał, może się u mnie przekonać, jaka doskonała rzecz jest takowy parnik — mam przekonanie, że do kilku lat każda gorzelnia takowy posiadać będzie. Także muszę dodać, że i kartofle nadpsute można zmieszać, że to nic nie szkodzi, że i takie kartofle się roztworzą i tylko ta część całkiem zepsuta w kartoflu zostanie całą, co zresztą i w młynkach lepiéj nie wypadnie, gdyż zepsuta kartofla także się nie zmiele. Przy téj sposobności miło mi jest wyrazić Panu moje zadowolnienie. Zostaje z szacunkiem *K. Drohojowski* w. r.

Dodatek do listu JW. Pana hrabiego K. Drohojowskiego.

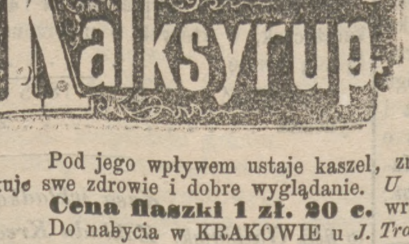
Nadmienić też muszę, że taki żelazny parnik stosunkowo nader mało kosztuje i prócz wielu innych korzyści to ma przeważnie za sobą, że do obsługi potrzebuje jedynie parobka z czynnością gorzelnianą obeznanego, albowiem parnik sam przez się zacier przygotowuje i masę rurami do kadzi fermentacyjnych prowadzi, co przy młynkach niema miejsca i które wiele rąk i czasu potrzebuje. Parnik jeden i tensam zależy tylko od konstrukcyi. — Opawa na Szlązku austr. dnia 19 Marca 1875 r.
(848-3-3) *Piotr Szumlakowski,* fabrykant wyrobów metalowych.

Cudowne siły pożywcze i lecznicze peruwiańskiej rośliny kokowej poleca Aleksander v. Humboldt następnemi słowy: „Astmy i gruźlicy płuc niema zupełnie u kokerosów (zbierających rośliny kokowe) a ciało ich zostaje mimo silnego natężania całemi dniami bez pożywności i snu zupełnie zdrowe. Przez Boerhawego, Beauplanda, Tschudego i przez wszystkich podróżnych w Ameryce południowej potwierdzone są te pigułki kokowe przez niemieckich uczonych teoretycznie już dawno, praktycznie jednak dopiero od czasu zaprowadzenia prof. Sampsona wyrobów kokowych apteki pod Murzynem w Moguncyi uznane, gdyż takowe wyrabiane z świeżych roślin wszelkie działające części składowe niezmiernie zachowują. Wyroby te wypróbowane w przeróżny sposób na chorych, są w chorobach piersiowych i płucnych nawet w wysokim stopniu rozwiniętych nadzwyczajnie skuteczne (pigułki I.), leczą gruntownie, wszelkie choroby części dolnych i trawienia (pigułki II. i wino) są niezrównane we wszelkich cierpieniach nerwowych i jedyny środek radykalny przeciw osłabieniom wszelkiego rodzaju (pigułki III i spirytus) Cena 1 pud. 2 złr. w. a. 6 pud. 10 złr. w. a. 1 flaszki 2 złr. Pouczające broszurki prof. dra Sampsona, ktry zbadał na miejscu bardzo starannie rośliny kokowe, opłatnie darmo przez Mohren-Apotheke in Mainz i składy: w **Wiedniu** Ed. Haubner, Engelapotheke, Hof 6, główny skład dla Niemiec-Austryi; w **Pradze** J. Fürst aptek. **Peszcie** J. Török, główny skład dla Węgier, **Bernie** Fr. Schönaich, aptek. (238-5-26)

Britannia srebro

jest jedynym metalem, który zawsze białym jak srebro zostaje, a w Anglii prawie w każdem lepszem gospodarstwie znaleść je można, gdyż jest tak dobrem jak srebro a cena prawie o 20 razy tańsza od prawdziwego srebra i prawdziwego angielskiego Britannia srebra. Następujące są ceny **składu angielskich towarów metalowych M. Bresslera w Wiedniu, Stadt, Schottengasse Nr. 9.**
1 łyżeczka do kawy c. 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45. (331-24-36)
1 tuzin tychże c. 60, 80, złr. 1, 1·20, 1·50, 2.
1 łyżka stołowa c. 30, 35, 40, 45, 50, 60. — ½ tuz. tychże złr. 2, 2·50, 3, 3·50.
1 para noży i widelców tylko c. 80 (rękojeść srebrna), — ½ tuz. tychże tylko złr. 4.
1 sitko do herbaty c. 30, 40, 50, 60, 80, złr. 1 z rączką lub bez.
½ tuz. sztućców tylko złr. 2·50. — ½ tuz. puharków do jaj złr. 2.
½ tuz. obrączek do serwet złr. 2·50. — 1 pieprzniczka c. 60.
1 Posypywacz cukru c. 80, 90, złr. 1. — 1 lichtarz ręczny c. 60, 80, złr. 1, 1·50.
1 para pięknych lichtarzy, wielkich złr. 3, 3·50, 4, 4·50, 5, 6. — ½ tuz. noży i widelców na wety złr. 3·50
½ tuz. łyżeczek dla dzieci złr. 1·50, 2, 2·50. — 1 chochelka c. 60, 80, złr. 1, 1·20 1·50.
1 chochla złr. 1·20, 1·50, 1·80, 2, 2·50, 3.
1 filiżanka 8" c. 90, 10" złr. 1·20, 12" złr. 1·50, 14" złr. 2, 16" złr. 2·50, 18" złr. 3, 20" złr. 3·50 (okrągłe, półokrągłe lub czworokątne). Serwis do herbaty na 2 osoby złr. 15, 4 osoby złr. 18, 6 osób złr. 21, 8 osób złr. 26 wraz ze spodkami.
Wszelkie inne przedmioty zadziwiająco tanio.
Zamówienia z prowincyi uprasza się adresować: **M. Bressler, englische Metallwaaren-Niederlage Wien, Stadt, Schottengasse Nr. 9,** a odwrotną pocztą będą za zaliczką wysłane.
Rozsyłka nastąpi na życzenie także częściowo po sztuce, aby się każdy o doskonałości towarów przekonać mógł. Przy odbiorze w kwocie 100 złr. zniżka 10%.

Syrup wapienny Purgleitnera
z podfosforanu wapna według Grimaulta w Paryżu.

Nowy ten środek lekarski, polecony na uzdrowienie suchót płucnych, astmy, gruźlicy płuc, zatwardzenia wątroby, usuwa w zadziwiający sposób największe wymienione choroby.

Pod jego wpływem ustaje kaszel, znikają nocne poty, a chory w bardzo krótkim czasie odzyskuje swe zdrowie i dobre wyglądanie. *U słabowitych dzieci działa także wzmacniająco na kości.*
Cena flaszki 1 zł. 20 c. wraz z opakowaniem i stemplem.
Do nabycia w KRAKOWIE u *J. Trauczyńskiego,* aptekarza „pod Koroną" w Rynku głównym.

Panu aptekarzowi Purgleitnerowi w Gracu.
Bezanów, 20 Lutego 1872 r.

Wielmożny Panie!
Ponieważ po użyciu tylko czterodniowem **syropu z podfosforanu wapna,** nastąpiło w chorobie mojéj znaczne polepszenie i ulżenie, przeto chciałbym takowym dalsze leczenia prowadzić. W tym celu upraszam uprzejmie o łaskawe nadesłanie mi jeszcze 4 flaszek Syropu wapiennego za zaliczką pocztową.
Polecając się pamięci Pańskiéj zostaję
z szacunkiem
Paweł Kasznik.

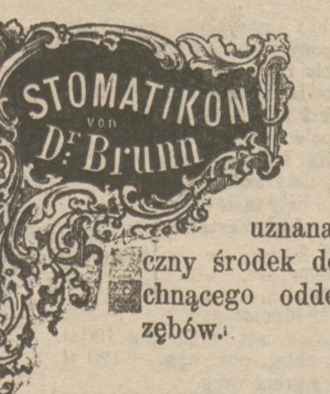
Znany powszechnie i podług zdania lekarskiego wszechstronnie wypróbowany

STYRYJSKI SOK ZIOŁOWY
dla cierpiących na piersi.

Dostać go można zawsze w świeżem stanie po cenie 80 cent. za flaszkę.

J. Engelhofera Esencya muszkułowa i nerwowa
z aromatycznych ziół alpejskich.

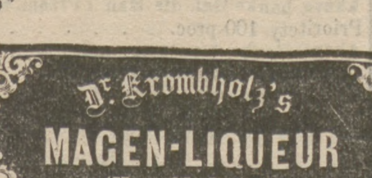
Bezsprzecznie wyśmienity środek przeciw bólom gośćcowym oczu i stawów, przeciw zawrotowi głowy i bólowi krzyżów, osłabieniu nerwów i ciała, a do wzmocnienia organów płciowych za najskuteczniejszy uznany. Cena 1 złr.

STOMTICONA, Woda do ust
Dra Brunna,
Dentysty kilku c. k. zakładów w Gracu,

uznana wskutek nader licznych doświadczeń za specyficzny środek do zagojenia rozranionych dziąseł, do usuwania cuchnącego oddechu i wstrzymania postępującego pruchnienia zębów.

Cena flakonika 88 centów.

LIKIER ŻOŁĄDKOWY
Dra Krombholza.

Likier ten przyrządzony ze wzmacniających roślin, działa szczególnie skutecznie na organa trawiące, a rozgrzewając żołądek wywiera najzbawienniejszy wpływ na zdrowie. Może on być doskonałym towarzyszem na polowaniu przy wycieczkach i w podróży. — Cena flakonu 52 cent.

Powyższych przedmiotów dostać można prawdziwych: w Krakowie jedynie u pp. J. Jahna W. Fenza i w apt. p. J. Trauczyńskiego, — we Lwowie u K. Schubutha przy ulicy Krakowskiéj, u aptekarzy: Zygmunta Ruckera (dawniej Tomanka), Mikolasza i Berlinera.
W Białej u P. Knausa — w Bochni u B. Fadenhachta — w Czerniowcach u T. Zachariasiewicza i Rojańskiego — w Jarosławiu u J. Bajana — w Kołomyi u F. Zachariasiewicza i Schai Hermana — w Rzeszowie u J. Schaittera — w Stanisławowie u A. Tomanka i Spółki — w Tarnopolu u M. Schlifki — w Tarnowie u Wielogórskiego — w Wieliczce u Charskiego — w Zaleszczykach u J. Kodrębskiego i Sp. (2353-10-12)

! Kredyt !

Zawiązawszy stosunki z instytucyami kredytowemi, jestem w możności dostarczać **po zwykłych cenach, i z zupełną gwarancyą** za doskonałość:

wszelkie najnowsze mechaniczne urządzenia fabryk rolniczo-przemysłowych, gorzelń, młynów, tartaków itd. itd.;
wszelkie machiny i narzędzia rolnicze własnego wyrobu i zagraniczne (541-6-)

! na kredyt !
do spłaty ratami
za bardzo małym
procentem.

L. Zieleniewski, Kraków.

Do nabycia z wolnéj ręki Dobra ziemskie

w Galicyi, 1/2 mili od miasta obw. Nowego Sącza położone; przeżyna je gościniec ces. murowany do m. Grybowa prowadzący. 1) **Librantowa** z przyległościami: Boguszowa, Januszowa, Naściszowa, Kwieciszowa, Grabowa, Brzezie, Łęki, Bobków i Piątkowa zwana dominialna; obszaru dworskiego 390 mrg. 2) **Piątkowa** kolonialna, 70 morgów ornego gruntu najlepszéj jakości.

W tych dobrach są budynki na 26,400 złr. w Tow. kraj. asekurowane, między któremi 2 młyny amerykańskie. Propinacya w 4ch karczmach, wielkie pokłady wybornéj gliny, pokłady torfu, rozpoczęte kopalnie nafty, łomy kamieni na posadzki, stoły, słupy itp. Dochód roczny z tych dóbr, po dokonaniu na ukończeniu będących budowli i ulepszeń, przenosić może 8,000 złr. w. a. Oprócz tego budująca się obecnie przez Nowy Sącz kolej żelazna wielkie korzyści nastręcza. — Cena tych dóbr 65,000 złr., z których 25,000 złr. może pozostać przy dobrach do późniejszéj częściowéj wypłaty. Lub też nabyć można po wypłacie tych 25,000 złr. za resztę dożywotnią 5,000 złr. rocznie dla 75-letniego właściciela zabezpieczyć się mającą. — Bliższa wiadomość u właściciela w Piątkowy. (637-2-2)

!! Objawy czasu !!

! Wiadomość dla gospodyń domu !

3 złr. 50 c. serwis do kawy na 6 osób kompletny, z piękn. porcelany.

9 złr. 50 c. serwis stołowy na 6 osób kompletny z pięknej porcelany, skład. się z 40 sztuk.

Serwisy do kawy, herbaty na 6 osób, kompletne, z piękn. porcelany, bogato złocone po złr. 4, 5, 6, 7·50, najpiękn. złr. 8 do 14. (280-10-13)

Serwisy stołowe na 6 osób, kompletne, z piękn. porcelany. **modny kształt** po złr. 15 i 16 50 c. **kanciasty kształt** po złr. 16, 19, 20 i 22, złocone po złr. 25 i wyżej.

4 złr. 50 c. serwis do mycia, ozdobny, składający się z 8 sztuk.

Serwisy do mycia, z piękn. porcelany po złr. 4·50, 6·50, 8·50, wyzłacane po złr. 9 i 12.

Maszynki do kawy, najlepszy gatunek, na 1 osobę po 90 c., na 2 osoby 1 złr. 20 c., na 4 osoby 1 złr. 50 c., na 6 osób 1 złr. 80 c., na 8 osób złr. 2. Filiżanki do kawy i herbaty, para począwszy od 12 c. Miednice, nocne naczynia, dzbanki, półmiski i talerze, wazony na kwiaty i doniczki i **tysiące** innych przedmiotów porcelanowych po zadziwiająco tanich cenach.

Wielki skład komisowy przyborów stołowych (widelc itd.) tuzin od 1 złr. 30 c. począwszy. Łyżki z chińskiego srebra, alpakowe i **pakfongowe,** filiżanki blaszane po zadziwiająco taniej cenie.

Cenniki posyłamy na żądanie **opłatnie, a zamówienia wykonywamy** za **zaliczką** najpunktualniej. Opakowanie za zwrotem własnych kosztów.

Brüder Ausch w Wiedniu, Stadt, Adlergasse Nr. 1 i Franz-Josefs-Quai Nr. 1.

Ósmy cud świata.

Tylko za **10 złr.** można otrzymać taki
CUDOWNY OKAZ,
składający się ze 100 różnych przedmiotów z wystawy a mianowicie:

1 pięk. niezniszczona szczotka do sukien, 1 bar. dobra szczotka do włosów, 1 wachlarz na ulicę najnow. mody, 1 grzebień z żyrafy do włosów, 1 zupełna gra w domino, 1 album na fotografie, 1 mocna portmonetka, 1 praktycz. kieszonka na listy, 1 ang. scyzoryk z 2 ostrzami, 1 zegarek kieszonkowy z łańcuszkiem, 1 zabawka, 72 sztuk dobrych guziczkow do koszul, 1 małe lusterko stojące, 1 kosetka ozdobna, z zamkiem mocnym, 1 japońska figura z gutaperki, 1 bardzo praktyczny rozciągacz rękawiczek, 1 orzech cudowny rzeźbiony z kości, 1 eleg. pudełko na zapałki, 1 piękne pudełeczko na zapałki, kieszonkowy, 1 para amerykań. podwiązek, 1 para elast. szelek, 1 pasek damski Angot, 100 pięknych piór stalowych, 1 piękna tytonierka, 1 cukierniczka z zamkiem, 12 rączek do piór, 12 sztuk bardzo dobrych ołówków, 1 komplet. ładny garnitur damski, 1 cygarniczka, 1 słoik francusk. szwarcu, 1 ślicznie parfumowane mydło, 1 bardzo piękna muzykalna trąbka, 1 śpiewająca ruchoma lalka, 1 flakonik ślicznego olejku do włosów, 1 flakonik prawdz. kolońskiej wody, 1 igielniczka, 1 piękna kosetka na pióra, 1 gustowne lustro ścienne, 1 ramka na fotografie, 1 obrazek wedle ostatnich artystów, 1 balon gumowy gwizdający, 1 pistolet powietrzny najnowszej konstrukcyi, 1 paczka dłubozębów, 1 franc. bąk, 1 harmonijka, 1 centymeter kauczukowy, 1 calówka, 1 sortyment breloków, 1 szpilka do pledu z talmi złota, 1 paczka szpilek podwójnych, 1 pudełko farb, 1 szczoteczka do zębów, 1 paczka wybranych ładnych igieł do dziergania, 1 grzebień do czesanią, 1 eleg. szczoteczka kieszonk., 1 ładna silna szczotka od kurzu, 12 sztuk zawijaczy loków, 1 wyciągacz kamaszków z kości, 1 notatki z lusterkiem, 1 ładnie oprawne notatki, 1 wielka cygarówka, 1 bardzo piękny woreczek na pieniądze, 1 ang. przypinacz rękawiczek, 1 prakt. hak na klucze, 1 para sztućców, 1 ang. nożyczki krawieckie, 1 pięknie malow. karafka na wodę, 1 piękny nanośnik, 1 chochla z metalu Britannia, 1 zamek sztuczny, 1 ochrona przeciw kurzowi, 1 spinka do kołnierzyków, 1 para kolczyków Gizela, 1 bardzo gustowna broszka, 1 pierścionek z fałszywego złota, 1 łańcuszek do zegarka najmodn. kroju, 1 medalion na fotografie, 1 kompl. garnitur męzki, 1 piękny krzyż na piersi, 1 bransoletka nader piękna, 1 Trinkometer, bardzo pożyteczne dla pijących, 1 ładna szpilka do włosów, 1 maszynka do przedłużania świec, 1 uniwersalny kluczyk do zegarka, 1 wyrywacz włosów, 1 gwizdek sygnałowy, 1 para gustow. guziczków do koszul, 1 para ochraniaczy spodni, 1 praktyczny korkociąg, 1 szpilka do krawatki, bardzo modna, 1 lichtarz ręczny bronzowy, 1 kółko do krawatek, 1 ochraniacz cylindra, 1 bardzo prakt. hak do kapeluszy, 1 słoik pomady, 1 pędzel do golenia, 1 przyrząd do pisania.

Wszystkie tu wymienione medalem odznaczone przedmioty z wystawy kosztują razem tylko 10 złr. Tężsame wytworniejsze złr. 20, 30 50.

Adres: **Neu eröffneter Wunder-Bazar, Wien, Praterstrasse 16.**

Listowne zamówienia wykonane będą za poprzedniem nadesłaniem gotówki lub zaliczką pocztową. (232-2-5)

DYREKCYA

Towarzystwa Zaliczkowego w Krakowie

„Spółka zarejestrowana z nieograniczoną odpowiedzialnością"
ulica S. Jana Nr. 305,

w zastosowaniu się do §. 6 statutu, zawiadamia Członków Towarzystwa, że po odbiór przynależnéj im **dywidendy** od udziałów, która za ubiegły rok 1874 wynosi po **zł. w. a. dziesięć od sta,** można się każdego czasu zgłaszać z książką udziałową do biura Dyrekcyi w godzinach biurowych od 9éj zrana do 1éj z południa, prócz Świąt i Niedzieli.

Kraków dnia 27 Marca 1875 r. (781-2-2)

Dyrektor: *Józef Kiciński.* Kasyer: *Nikodem Lenczewski.* Kontrolor: *Jgnacy Nowicki.*

Wood's World's Highest Prize

Reaping and Mowing Machines

w Wiedniu 1873: Jedyny dyplom honorowy — w Bremie 1874: Pierwsza nagroda, złoty medal.

Główna ajencya i skład: A. Mackean & C. w Krakowie

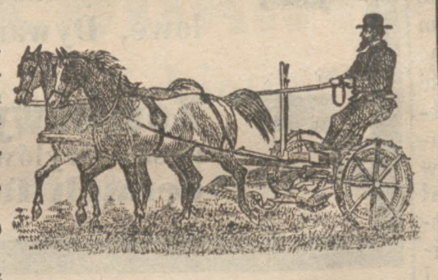

Żniwiarka do zboża.

210,613 sztuk fabrykowanych i sprzedanych, z tych 20,430 w roku 1874

1875.

Odznaczone więcéj niż 600 pierwszemi nagrodami, z tych w r. 1874 w saméj Europie 78.

Kosiarka do trawy.

złr. 455 oclone, złr. 440 transito. złr. 310 oclone, złr. 300 transito.
całkowite z 2 sztangami nożowemi z wszelkim przyborem wraz z opakowaniem.

Oryginał Waltera A. Wooda w Hoosick-Falls, Nowy Jork.

Uprzywilejowane Emery przyrządy do ostrzenia na żelaznéj podstawie z linią spiralną złr. 32. niezbędne dla każdego posiadacza żniwiarek i kosiarek.

Przewaga powyższych **wszędzie rozpowszechnionych i uznanych pod każdym względem za najlepsze, żniwiarek i kosiarek w całym świecie** zbyt dobrze jest znaną, ażebyśmy potrzebowali dodać coś więcéj dla ich polecenia. Same z siebie polecają się, prócz tego zaś jesteśmy w tem miłem położeniu, służyć **poleceniami gospodarczo-rolniczych znakomitości krajowych i zagranicznych, tudzież bardzo wieloma najprzychylniejszych zdań tych panów, którzy je w zeszłym roku kupili.** Za doskonałość ręczymy i prosimy pp. gospodarzy wiejskich, którzy chcą sobie zapewnić **wczesną dostawę rzeczywiście dobréj, także pod najtrudniejszemi warunkami pewnéj kosiarki i żniwiarki,** o łaskawe **rychłe zamówienie.**

Również mamy zawsze na składzie i polecamy ręcząc za dobroć: **Robey & Co. lokomobile i młocarnie** wszelakiéj wielkości, **siewniki rzędowe i szerokorzutne, grabie konne** z stalowemi zębami, **przetrząsacze siana, młocarnie kieratowe i ręczne** (systemu sztyftowego), **tartaki piłowe Worssama & Co., młynki, sikawki, pompy** i machiny gospodarczo-rolnicze różnego rodzaju. (548-7-)

A. Mackean & Co. Filia w **Krakowie.** Pełnomocnik **Louis Stern,**
przy ulicy Floryańskiéj pod L. 351 naprzeciw Hotelu pod Różą.

OGŁOSZENIE.

Najmodniejsze i najlepsze suknie męzkie polecają po zadziwiająco tanich cenach KELLER & ALT w Wiedniu, Wieden, Hauptstrasse Nr. 11, gegenüber dem Freihause.

Szczególności na wiosnę:

Paltot kaszmirowy za dwanaście złr. w. a.
Ubrania kratkowane po ośmaście złr. w. a.

Próby materyj i cenniki rozsyłamy opłatnie, a do zamówień dołącza się każdéj posyłce rewers poręczenia, że nieodpowiednie ubrania bez trudności napowrót przyjęte będą. (803-9-10)

Tylko za złr. 3·50

dostać można u **Müllera Exporthaus** z najlepszego posrebrzanego angielskiego metalu Britannia cały garnitur stołowy składający się z następnych przedmiotów:

Za poręczeniem, że takowe nigdy nieszczernieją.

6 łyżek stołowych,
6 łyżeczek do kawy,
6 noży,
6 widelców,
1 sitko do herbaty,
1 szczypczyki do cukru,
1 paralichtarzy.

Za poręczeniem, że takowe nigdy nieszczernieją.

Do nabycia o ile zapas starczy u **Müllera Exporthaus w Wiedniu, Praterstrasse Nr. 43.** Rozsyłka za zaliczką lub za gotówkę (341 10-10)

Ważne dla wszystkich cierpiących na płuca!

tudzież dla wszystkich, ktorzy cierpią na **osłabiające choroby,** tworzące tak często **zwiastuny gruźlicy,** jakoto **zołzy, niedokrewność, blednica, brak apetytu,** w połączeniu z ogólnem **osłabieniem ciała** itd. również na **chroniczne choroby płuc.**

Świadectwo.

Czuję się spowodowanym, poświadczyć z przyjemnością aptekarzom panu **J. Weissowi w Wiedniu** (I. Tuchlauben, Mohrenapotheke), że sprowadzony od niego **syrup wapienno żelazisty z podfosforanu wapna** *) wynaleziony przez **dypl. aptekarza Herbabnego w Wiedniu,** jest na **choroby płucne zadziwiającego, doskonałego skutku** i że wydana przez tegoż pana dotycząca **broszura** (Dra Schweizera) nie zawiera ani nieprawdy ani przesady, jakto w podobnych wypadkach często się zdarza. **Skuteczność tego syropu** w chorobie mojej już **tysiącami lekarstw bezskutecznie umęczonej żony** jest **rzeczywiście doskonałą,** dlatego też nie waham się, **polecić publicznie** ten zwykły **tani środek w interesie cierpiącej ludzkości.**

Poświadczm to zgodnie z prawdą. Przekonania nabyć może w krótkim czasie każdy cierpiący.

Oberhermsdorf, 31 Marca 1873 r.

Henryk Leon Weber,
Profesor przy wyższym gospodarczo-rolniczym zakładzie naukowym.

(343-5-5)

*) **Cena oryginalnej flaszki J. Herbabnego syropu wapienno-żelazistego złr. 1·25, pocztą 20 c. więcej za opakowanie.**

Główny skład rozsyłkowy na prowincye:
Wien, Apotheke zur Barmherzigkeit
J. Herbabny, *Neubau, Keiserstrasse Nr. 90.*
Główny skład dla **Galicyi: we LWOWIE Zygmunt Rucker** *apteka pod srebrnym orłem.*

Obrazy olejne, Ramy i listwy złocone i rzeźbione.

Księgi handlowe i gospodarcze. — Obicia na pokoje i story do okien.

Kutrzeba i Murczyński

Handel papieru przy ulicy Grodzkiej L. 86 „pod Chińczykiem". (250-31-) **Introligatornia** w głównym Rynku L. 45 w Szaréj Kamienicy.

polecają

po cenach umiarkowanych wszelkie papiery do pisania i rysowania i przybory do tegoż, **farby olejne** i **płótna,** albumy, pugilaresy, oraz wszelkie galanterye, **ramki na fotografie** w wielkim wyborze, bilety, powinszowania, bilety wizytowe i monogramy i wszelkie **roboty introligatorskie.**

Zamówienia z prowincyi uskuteczniają się odwrotną pocztą.

Fotografie i stereoskopy z wystawy wiedeńskiéj.

Oryginalny

PORTLAND-CEMENT

ze słynnéj fabryki w **Grodźcu**
jest po cenach znacznie zniżonych na składach:
w **Banku Galicyjskim dla Handlu i Przemysłu**
u Wgo **Stanisława Feintucha** i
u Wgo **Stanisława Mikuckiego.** (798-2-3)

VICTOR POPP — PEST — GRAZ — WIEN — BUDWEISER bürg. Bräuhaus FLASCHEN-BIER — TRIEST — OFEN — Comptoir WIEN, I. Wallfischgasse 10 — Haupt Depôt: NUSSDORF, Kirchengasse 30

In 1/2 Maas-Flaschen à 28 kr. inclusive Flasche mit Zustellung in's Haus. In die Provinz und vor den Linien Wiens um 1 kr. per Flasche billiger. — Von bester Qualität, gut abgelagert und reichhaltig an Stoff, und kann mit den besten bereits bekannten Bieren concurriren und allen Anforderungen entsprechen, welche an ein reines, gesundes Bier gestellt werden. (847-6-12)

Victor Popp, *General-Repräsentant der Budweiser bürgerl. Bräuhauses*
Depot: Nussdorf, Kirchengas. 30. Wien. Comptoir: I. Wallfischgas. 10.

Versandt in die Provinz in Kisten zu 25 und 50 Flaschen.
Wiederverkäufern entsprechenden Rabatt. Leere Flaschen werden mit 10 kr. per Flasche retour genommen.

Wiedeński skład fabryczny drukowanych katunów.

Mamy zaszczyt przedłożyć niniejszem najtaniej **cennik fabryczny** na rok 1875; wszelkie wyroby oznaczamy w 2 gatunkach i ręczymy za doskonałą dobroć tychże, zapewniając, że każde zamówienie najsumienniej tak będzie wykonane, jakby kupujący osobiście wybierał. Na żądanie przesyłamy próbki i obszerny cennik. Polecając nasz handel jaknajlepiej, zostajemy
z wysokim szacunkiem

Zarząd handlu.

Cennik.

Towary łokciowe.	I. gat.	II. gat.
Perkalina własnego wyrobu materye na koszule . . . łok. c.	—·25	—·20
Perkalina kosmonoska, kretony i materye na koszule . . . łok. c.	—·30	—·25
Wyroby batystowe i żakonetowe z Neunkirchen . . . łok. c.	—·30	—.25
Francuzkie żakonety i muszliny . łok. c.	—·40	—·35
Giroflé-Girofla najnowsze materye balowe i letnie łok. c.	—·45	—·40
Tureckie kretony na szlafroki w najnowszych wzorach . . . łok. c.	—·30	—·—
Perkale na meble w różnych barwach i wzorach . . . łok. c.	—·35	—·30
Brylantyna francuzka wzorzysta . łok. c.	—·35	—·30
Brylantyna biała i gładka kolor. łok. c.	—·35	—·30
Tkanka w prążki biała i wzorzysta łok. c.	—·30	—·25
Kosmonoskie płótno na suknie dla pań i dzieci . . . łok. c.	—·45	—·40
Angielskie materye lniane na suknie domowe . . . łok. c.	—·30	—·—
Biały szyfon, szirting i płót. domowe łok. c.	—·25	—·20
Szyfon na koszule i perkal na koszule łok. c.	—·35	—·30
Biała dymka adamaszkowa i biały lub żółty nankin . . . łok. c.	—·30	—·25
Ręczniki z żakonetu lub adamaszku łok. c.	—·30	—·25
łok. c.	—·50	—·40
Czarne orleany . . . łok. c.	—·70	—·60
Czarne świecące materye . . . łok. c.	1·20	1·—
Czarne świecące materye jedwabne łok. c.	1·60	1·30
8/4 angielsk. czarne rypsy na suknie lub płaszcze . . . łok. c.	—·40	—·30
Materye na suknie w gładkich lub wzorzystych barwach . . . łok. c.		
Pojedyncze towary na sztuki.		
Rumburskie prześcieradła bez szwu 2 1/4 łok. szer. 3 łok. długości . sztuka złr.	4·—	3·—
Kolorowe obrusy do kawy we wszelkich kolorach . . . sztuka c.	—·80	—·—
1 kołdra dziecinna pikowa, biała lub kolorowa . . . sztuka złr.	1·30	1·10
Garnitury kołder pikowych kolorowych za 2 sztuki . . . złr.	6.—	5·—
Obrusy z adamaszku lnianego 8/4 złr. 3, 10/4 złr. 3·50, 12/4 złr. 4·[illegible]0, 18/4 złr. 6·50		

Towary na sztuki z 30, 50, lub 54 łokci.	I. gat.	II. gat.
4/4 30 łok. płótno przędzone sztuka złr.	8·—	7·—
9/8 „ „ bielo. płót. kreasowe „ „	8·—	7·—
4/4 „ „ „ „ warsztatowe „ „	10·—	9·—
5/4 „ „ „ „ „ „	12·—	11·—
5/4 50 łok. holenderskie płótno „ „	14·—	12·—
5/4 „ „ belfastskie „ „	16·—	15·—
3/4 „ „ irlandzkie „ „	25·—	20·—
9/8 rumburskie (tylko May & Holfeld) w 6 gatunkach złr. 25, 30, 40, 50, 60, 70 za sztukę 54 łokci.		
Towary na tuziny po 12 sztuk.		
Chusteczki dziecinne z obrazkami lub kolorowym brzegiem . . . tuz. złr.	1·—	—.85
Chustki dla dziewcząt z kolorowym brzegiem i obrąbkiem . . . tuz. złr.	1·5	—·95
Chusteczki damskie batystowe lub żakonetowe z kolorow. brzegiem tuz. złr.	1·60	1·30
Chusteczki męzkie z kolorowym brzegiem i obrąbkiem . . . tuz. złr.	3·—	2·50
Chusteczki rumburskie lniane . tuz. złr.	3·—	2·—
Chustki irlandzkie w 5 gatunkach złr. 4, 5, 6, 7, 8 za tuzin.		
Chusteczki na głowę kotunowe własnego wyrobu . . . tuz. złr.	2·50	2·—
Chusteczki na głowę kotunowe lub batystowe wyrobu kosmanosk. . tuz. złr.	3·80	3·20
Chusteczki na głowę fularowe . tuz. złr.	3·50	3·—
Chusteczki fularowe kosmanosk. dla mężczyzn . . . tuz. złr.	4·—	3·—
Chusteczki męzkie własn. wyrobu tuz. złr.	3.—	2·50
Serwety lniane żakonet. . . . tuz. złr.	4·—	3·—
„ „ adamaszkowe . „ „	6·—	5·—
Ręczniki „ żakonet. . . „ „	5·—	4·—
„ „ adamaszkowe . „ „	7·—	6·—
Serwety deserowe białe lub kolorowe adamaszkowe . . . tuz. złr.	3·50	2·50
Tureckie Hagabug ręczniki tuz. złr.	4·—	3·—

czyste płót.	na 6 os.	12 os.	18 os.	24 os.
Garnitury białe lub kolorowe, żakard,	złr. 5	złr. 10	złr. 15	złr. 20
garnitury białe lub kolorowe, adamasz.	złr. 6	złr. 12	złr. 18	złr. 24

Rozsyłka za zaliczką, opakowanie po własnych kosztach. Upraszam dokładnie zważać na firmę i Nr., aby nie być oszukanym przez zawistnych konkurentów.

Wiedeński skład fabryczny drukowanych katunów
w Wiedniu, Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3, tylko Nr. 3,
w tył od kościoła św. Ruprechta, naprzeciw wejścia do zakrystyi.

(69-25-)

Tylko za 7 złr. 50 cent.

Garnitur stołowy z prawdziwego angielskiego Britannia Alpaca srebra, które w każdem gospodarstwie domowem prawdziwe srebro zupełnie zastępuje, składa się z następnych 51 rzeczywiście praktycznych, nie podlegających zniszczeniu rzeczy. Britannia Alpacca jest jedynym metalem, który nigdy nie czernieje:

To wszystko tylko **złr. 7·50.**

6 ciężkich łyżek stołowych,
6 ciężkich łyżeczek do kawy,
6 noży stołowych,
6 widelców stołowych,
6 sztućców,
1 cukierniczka metalowa,
1 ciężka chochelka,
1 ciężka chochla,
1 sitko do herbaty (chińskie srebro),
6 par porcelanowych filiżanek do kawy,
1 taca do kawy z malowidłami,
1 para francuskich lichtarzy brązowych,
1 pucharek do jaj,
1 pudełko na zapałki.

To wszystko tylko **złr. 7·50.**

Wszystkie te przedmioty, 51 sztuk, kosztują tylko 7 złr. 50 c. w handlu **FISCHER's** Chinasilberwaaren-Ausverkauf w **Wiedniu,** *Praterstrasse Nr. 30.* (802-3-12)

Polecone do użytku szkół przez Radę szkolną krajową we Lwowie

Ścienne tablice kolorowane

systemu metrycznego do nowych miar i wag

wydane przez inżyniera *T. Prylińskiego.* Tablice te wraz z 5cio arkuszową książeczką objaśniającą, są do nabycia w Składzie głównym **w Księgarni A. Nowoleckiego w Krakowie.** — Cena 2 złr. 50 c., podklejone płótnem i przymocowane na dwóch lakierowanych drążkach 5 złr.

W Księgarni A. NOWOLECKIEGO są na składzie do nabycia w znaczniejszéj liczbie egzemplarzy zajmujące i dobrze opracowane dzieła p. *J. Chociszewskiego*

Mieczysław Halka hr. Ledochowski, arcybiskup Gnieźnieński i Poznański. Jego życie i czyny. 30 ct.
Żywoty Świętych patronów pańskich narodu polskiego, z 25 drzeworytami, 50 ct.
Piśmiennictwo polskie w życiorysach naszych znakomitych pisarzy, z 36 drzeworytami, 75 ct.

Nabywającym te dziełka po kilka egzemp. naraz przesyła się *franco.* (672-3-3)

NAKŁADEM KSIĘGARNI
Karola Malika w **Cieszynie**
wychodzi
Andrzeja Haidingera

Adwokat domowy

czyli każdemu przystępne objaśnienie, w jaki sposób każdy przy aktach prawnych wszelkiego rodzaju sam się zastępować i potrzebne pisma jakoto: **podania, prośby, rekursa itd. itd. bez pomocy adwokata z zupełnym skutkiem prawnym** sporządzać może. Na podstawie **najnowszych ustaw** z uwzględnieniem ustaw sądowych obecnie we Węgrzech obowiązujących, przeszło **400 przykładami** objaśniony.

Pierwsze wydanie.

Przekład podług 11 wydania niemieckiego zupełnie przerobionego, znacznie poprawionego i pomnożonego. (316-25-)

Haidingera „Adwokat domowy" wyjdzie w 12tu zeszytach w największéj ósemce; cena każdego zeszytu wynosi 60 c., a z przesyłką pocztową 66 c. w. a.

Dotąd wyszło zeszytów 8.

PAPIER FAYARD & BLAYN

przeciw gośćcowi, nieżytom, bolom, ranom, nagniotkom, oparzeniom i t. d. Skład centralny w **Paryżu,** na ulicy Neuve St. Merri, 40 i we wszystkich aptekach. (805-3-)

Dra Pattisona

Wata przeciw gośćcowi

wylecza natychmiast i koi szybko
gościec i reumatyzmy

wszelkiego rodzaju, jakoto: cierpienia twarzy, piersi, szyi i zębów, gościec głowy, ręki i kolana, szarpanie w stawach, bóle grzbietu i bioder.

W paczkach po 70 c., w półpaczkach po 40 c. do nabycia u *Stockmara,* aptekarza w Krakowie. (352-6 8)

Franciszek Schöffl

hodowca chmielu i zakupujący za prowizyą chmiel sadecki miejski i wiejski, poleca

szczepki chmiel. ze swoich chmielników
z **Goldbach** lub **Egerthal**

1000 sztuk sortowanych widocznie najcięż. gatunku chmielu wczesnego . . . . złr. 15
1000 „ całkiem zdrowych dobrych szczepków sprzedaż . . . . złr. 12
1000 „ zwykłych na sprzedaż . . . złr. 10
1000 „ późnego chmielu (nowy najcięż. rodzaj) szczególność . . . . . . złr. 20

na miejscu w Sadeczu (Saaz) za nadesłaniem gotówki.

Adres na telegramy i listy: **Franz Schöffl in Saaz, Böhmen.** (392-130 150)

MIGRENY i NEWRALGIE.

GUARANA

pp. GRIMAULT et Cie APTEKARZY w PARYŻU
8, ulica Vivienne.

Jeden proszek rozpuszczony w łyżce wody ocukrzonéj i zażyty, dostatecznym jest do uśmierzenia natychmiast najsilniejszego **bólu głowy i migreny i do wyleczenia rżnięcia żołądka i biegunki.** Sprzedaje się w pudełkach zawierających dwanaście proszków.

Dla uniknienia fałszerstwa, żądać należy, aby każdy proszek był zaopatrzony podpisem **Grimault & Comp.** (32-14-18)

Dostać można w aptekach we Lwowie pp. Mikolascha, Beisera i Ruckera; w Krakowie pp. J. Trauczyńskiego i W. Redyka; w Brodach Kullaka i Franzosa; w Rzeszowie u p. Schaittera.

Tylko za 5 złr. w. a.

otrzymać można cały szereg nagrodzonych **na wystawie powszechnej przedmiotów.** Szereg ten składają:

1 piękny idący **zegarek genewski** z długim łańcuszkiem,
1 elegancki **bronzowy przyrząd do pisania** z trzonkiem do piór,
2 eleganckie **bronzowe lichtarze,** w kształcie figur,
1 kompletny **przyrząd do szycia** w pudełeczku z talmi-złota,
1 **cukiernica** zamykana,
1 japońskie **pudełko na cygara** w pięknych kolorach,
1 **salonowy zegar stołowy** z ciągnionego talmi-złota,
1 bardzo eleganckie **album na fotografije** bogato złotem wysadzane,
1 piękna ręczna **torebka skórzana** z obrazkiem mozaikowym,
1 stuletni **kalendarzyk** wskazujący dnie, niezbędny w każdym domu.

Wszystkie te przytoczone, zadziwiająco piękne i tanie resztki z wystawy powszechnej kosztują razem **tylko 5 złr. w. a.** Dostać można w sklepie towarów **BLAU & KANN,** Wien I., Schwibbogengasse 1. Rozsyłka za zaliczką. (811-3-6)

Obojętny na sąsiada,
Gdy go gnębi obca zdrada,
Niech się sam ratuje: powie,
Tym czasem kręci mąci —
By coś zyskał w grób go wtrąci.
Dawis.

Indyfferentyzm, neutralność, bezwyznaniowość polityczna i religijna, rodzone to dzieci loiczne wieku dziewiętnastego, a wnuki protestantyzmu.

Jak wspaniałomyślnym obok powyższego motto wydaje się Abraham, który nie rządził się neutralnością, ale odbił króla sodomskiego i Lota z niewoli (z jassyru) i żadnej indemnizacyi przyjąć nie chciał?! albo Mojżesz który świętą żarliwością oburzony kładzie oprawcę Egipczyka trupem i interwencyę tę braterską przypłaca ucieczką i tułactwem?! — i delikatność kawalerska Mojżesza dla panien kapłana Madyjańskiego przeciw psotom pasterzy i despetnikom?! albo braci Mahabejczyków, którzy wiedli święte wojny Boże o Boga, religię i stary zakon, o wolność wyznania?! albo żarliwość i solidarność teraźniejszych żydów, choć tułaczów, o wiarę i zakon Mojżesza?! albo opieka szpitalna Samaritana z rannym żydem, choć cudzoziemcem i innowiercą?! Co powiedzą stare pałasze z napisami: *Pro deo et patria — Auf Gott vertraut und gut zugehaut.* — W Boga wierz, celnie zmierz, dziarsko uderz?! — Albo wiersze: Bo zapał męża, Mocniej rękę natęża, Do oręża; — albo odsiecz Wiednia indemnizująca Sobieskiego tytułem: „Vater des Vaterlandes, Unser braver König“ (Józef Szujski stron. 88 i 89 Tom III historyi Polskiej). — Albo chorągiew posłana od Sobieskiego do Papieża z napisem: *Venimus, vidimus, Deus vicit!* Nie prosił Sobieski Pana Boga o neutralność, ani dziękował za neutralność. Nie miał cywilizacyi tegoczesnej; ani odtylcówek.

Mimo wspaniałych dzieł i szlachetnych bez indemnizacyi tryumfów mocarstw i pojedynczych rycerzy chrześciańskich, któremi histrrya uniwersalna jaśnieje, wywieszają rządy chorągiew z godłem: bezwyznaniowość, neutralność, nieinterwencya. — ale na drugiej stronie chorągwi godło: pokój zbrojny — a w kancelaryi wojskowej rejestrowany milion wojska regularnego.

Gdyby bezwyznaniowość siebie loicznie rozumiała i konsekwentnie nikogo do wyznania jakiegobądź nie przymuszała, ale i żadnemu wyznaniu w rozwoju nie przeszkadzała, tłumaczyłaby, choć nie usprawiedliwiałaby siebie wiernością zasadzie; ale przeciwnie: bezwyznaniowość opiekuje się katolicyzmem ale przeciw katolicyzmowi — przeskadza rozwojowi katolicyzmu a domaga się deistycznych rękękojmi od katolicyzmu, przeciw któremu występuje. Bezwyznaniowość nie uderza tyle na inne wyznania ile na katolicyzm, jakby wierzyła, że inne wyznania same dla samorodnej ludzkiej słabości upadną, gdy fortele ani tarany rozmaite nie poradzą, aby gmach katolicki rozbić i rozsadzić. Bezwyznaniowość konsekwentnie postępując nie potrzebowałaby ani wymagałaby przysięgi świadków do udowodnienia zbrodni, ani przysięgi żołnierzy i urzędników dla zapewnienia wierności; nie żądałaby zaświadczeń moralności od pastorów, rabinów i urzędów parafialnych. Księża katoliccy dla bezwyznaniowców nie powinni by uczyć dekalogu, który ma sankcyę i prawodawcę Boga, który jest zasadą węgielną całość państwa, społeczeństwa małżeństwa, rodziny, familii i ekonomii, kodeksem familijnym, małżeńskim, ekonomicznem, socyalnym. A pierwszem domowem państwem, domową monarchią jest rodzina. Filut zbrodniarz mógłby powiedzieć sądowi: „nie powinienem być karany bom jest bezwyznaniowca; wyznaję zasadę: ede bibe, post mortem nulla voluptas; jedz, pij, nie rób nic. Według zasady którą wyznaję, postępowałem; dla czego mam bydź karany.?“ Nie wierzę żeby pruski rząd, choć bezwyznaniowy przez wieki wygłaszał zasadę: siła przed prawem. Mniemam, że gdyby przez trzydzieści lub czterdzieści lat urządzi cesarstwo niemieckie, wprawdzie nie wyśpiewa wiersza: Beatus qui timet Dominum, ale: Beatus qui tenet dominium — nie wystawi godła: Beatior conditio Deum timentis, ale zmodyfikuje na: Beatior conditio dominium tenentis. I posessyą używaniem, uprawni zabór, którego inicyatywa była nieprawa. Już dawne prawodawstwa żądały do tolerancyi cywilnej, od poddanych przynajmniej Deismu; bo jeżeli bezwierca spodziewa się, że karze cywilnej się wymiga — a sędziego na duszę śmiertelną nie ma, bo trupa nikt nie karze, trup nie czuje kary, zbrodniarz usprawiedliwia siebie własnem wyznaniem, własną zasadą.

Zbrodnia jest jego cnotą; bo zdrowie i życie ciała jest warunkiem użytku i użycia, postulatem koniecznym i stanowczym jego eksystencyi ziemskiej, a ostatecznej, instynktu konserwatywnego. Mendelson. Cel życia ziemskiego bezwiercy będzie ziemski, aby najdłużej żył, najwięcej i najdłużej używał bezwierca. Żołnierz dezenter albo zdrajca nie hanbił by się, ani, bałby się sądu historycznego o swoją dezercyę, bo jak ma narażać życie ciała na stratę, jeżeli życia duszy nie będzie? a kary ujdzie ucieczką do obozu przeciwnego, albo może dolegać infamia histostoryczna zdrajcę, jeżeli z śmiercią duszy czucia ani poczucia żadnego nie ma. Dusza śmiertelna głucha na sławę historyczną, obojętna na sławę i hańbę. Napoleon I jenerałowi, który mu ulżywał niedoli na wygnaniu, gdy wyrozumiał że nie wierzy w nieśmiertelność duszy, odrzekł: „Nigdy bym cię jenerałem nie mianował, gdybym przódy o twojem bezwierstwie wiedział.“ W państwie bezwierców i bezwyznaniowców ustają bohaterstwa, poświęcenia, męztwa, abnegacya, abstinentia, sustinentia. A jednak na tych cnotach zawięzuje, stoi, utrzymuje się państwo, społeczeństwo, rodzeństwo. Dawny osiedlec w pustyni lub stepach, toleruje, przyjmuje nowego osadnika w tej wierze, że przybysz ma sumienie, a takie które sam ma, że sumienie przybysza nie pozwoli mu naruszyć majętności dawnego mieszkańca, które i jemu nie pozwala tykać majętności nowego osadnika. Gmina wiejska, nim przyjmie kogo, dopomaga się poświadczenia i zaręczenia, jakiego sumienia jest nowy przybylec. Rodzeństwo przyjmuje do rodzinnego grona w wierze, że nowy adept jest prawym, sumiennym i powierza mu rodaczkę tylko w tej wierze. Gdyby ojciec wiedział, że zięć bezwierca, nie oddałby mu córki. Obawiałby się aby przeżywszy wiano, córki nie opuścił. Bezwiercy nie oddałby właściciel zarządu gospodarskiego. Jak bezwyznaniowość mogła wywieszać swój sztandar, gdy człowiek w każdym najdrobniejszym postępku objawia wyższą człowieczą godność. Psy zażerają się żrąc — koty wyciągają strawę z miski i uciekają, aby im drugi nie odebrał. Krowy bodzą się przy trawie, sianie, obroku i furażu. A człowiek czując inną godność ustępuje objadując wyboru potraw i miejsca, przewidując że drugi nie nadużyje jego uprzejmości i delikatności. Psy od wspólnego żarcia odchodzą pokaleczeni — ludzie za kompanię dziękczynnemi i wdzięnemi. Bezwiercy nie wierzą w własną zasadę w czynach i pożyciu codziennem, i nie przyjęliby rezultatu ostatniego własnego wyznania. Bezwierca wiejski nie przyjąłby, gdyby go ojciec wieśniak według jego bezwierstwa przywiązał z końmi do żłobu, a jakby się odbódł bezwierca łakomym wołom nie mając rogów?! uczeni bezwiercy nie przyjęliby, gdyby gospodynie domu zaprosiły ich do kawy z kompanią psów, kotów, małp. Ale w jakim ambarasie byłyby koty małpy i psy z nowém towarzystwem, niepraktykowanemi gośćmi? Możeby ekskomunika towarzyska pomogła takim mędrcom. *Simile simili.* Wychylcie do dna kielich logiczny bezwyznaniowcy a przestraszycie się samych siebie przed sobą.

Jak w południowem słońcu stoją zakonnicy z góry św. Bernarda, obok bezwierców, którzy psy cywilizują duchem chrześcijańskim, aby wędrowców z przepaści śnieżnych wydobywały i śnieżnych topielców oszczekiwały — albo myśliwi którzy charty, wyżły, do karności przyuczają i do pewnego stopnia abstinencyi i sustinencyi przyuczają! albo wojskowi, którzy konie tabunowe dzikie, tępa i taktu poważnego do głosu trąb i huku bębnów uczą. Same rządy nie wierzą w zasadę własną. Wszak szkoły publiczne udelikatniają zmysł i czucie moralne, wystawiają ideały poświęcenia w Stahrembergu, arcyksięciu Karolu, Radeckim, bohaterach, którzy nie byli obojętnymi i neutralnymi na sprawę ojczystą — ale nie byli i indiferentystami religijnemi — wszak edukacya publiczna wykształca sumienie publiczne dla sprawy prawej, sympatyę dla uciśnionych antipatyę dla zaborów nieprawych.

Puls delikatny narodu dla nieszczęśliwego sąsiada nie powinny wygaszać rządy: bo kto czuły na cudze, na swoje nieszczęście czulszym będzie, i tem goręcej sprawy własnej bronić będzie. A narody przeczuwają nieraz w cudzem nieszczęściu swoją własną klęskę. Ten pulsimpet chrześciański rządy nie gasić, ale regulować powinny — bo dla siebie samych tego współczucia potrzebują. Ten współudział jest chwałą narodów i rządów. W tej chwale staje naród Węgierski, który w roku 1830 czterdzieści tysięcy nieśmiertelnego żołnierza swoim za Wisłę wyprawić chciał własnym kosztem. — Naród Francuzki w latach 1830 i 1863 którzy hasło: do Polski, do Polski! wywołali.

Z sympatyą przygaszona chwała narodu Francuzkiego — bo narody nie przestają na frazesach, na frazeologii dyplomatycznej. Dziad i chłop galicyjski upopobożnia swoją życzliwość frazesem: Boże! dopomóż, pobłogosław temu, co na dobre ciągnie! więcej nie może; ale naródy i rządy ku dobremu ciągnąć powinny; narody żyją czynnym awansem, postępem działami. Są przeczucia natchnienia narodów tajemne, mistyczne, z których sobie sprawy zdać nie można. Ale nie użyte, nie uchwycone i nie uregulowane, upadają i nigdy nie wracają. Są one przestrogą proroczą instynktu konserwatywnego narodów. Francuzka historya w Joannie d'Arc, Polska w Kordeckim i Chrzanowskiej mają na to dowody. Sprawdza się na narodach przysłowie ascety: Qui non proficit, hic deficit. Kto nie postępuje, ten ustępuje. Ale rozprężenie religijne ma za sobą rozprężenie polityczne, obojętność religijna, obojętność polityczną. Św. Hieronim mówi: „Quorum varia fides, non fidus affectus.“ Których wiara zmienna i różna, tych przywiązanie zawodne, współczucie niepewne. A jak Św. Hieronim omówił tych, których wiara jest bezwiarstwem, niewiarą?! — Katolik nie wierzy żydowi, bo się nie spowiada. A jak oskrupulizuje się sumienie bez spowiedzi? Żyd nie wierzy katolikowi jako innowiercy i innonarodowcowi. Sw. Augustyn klasyfikuje rządy: Quid sunt prava regna?— Magna latrocinia — et quid sunt latrocinia? Parva sed prava regna. Czytam na niektórych nagrobkach napisy neutralne. Ruhe seiner Asche. „Pokój popiołom.“ Co za sympatya życzyć pokoju popiołom, które żadnego czucia nie mają. Jak ochładza i osładza się żałoba i gorycz katolika śpiewem i napisem: A światłość wiekuista niech im świeci na wieki wieków. Już naprzód wyśpiewuje katolik umarłym zorzę i świt zmartwychwstania. Albo napis na bramach cmentarzy katolickich w Tyrolach: „Resurrecturis“. Już w domach Polskich widoczna teraz obojętność. Gdy dawne dwory Polskie były przepełnione obrazami, tekstami świętemi, teraz ledwie widać obrazy patryotyczne, Sobieskiego, Reytana, Kościuszki. Byli oni patryotami, bohatyrami — ale przódy gorącemi religiantami. Bez religii nie zrozumiany jest patryotyzm i bohaterstwo. Zapowiedź bezwyznaniowości, neutralności i obojętności religijnej i politycznej, jest hańbą, klęską moralną i intellektualną wieku dziewiętnastego. Tysiącdziewięćset lat pracuje rozum, szuka i bada — i nie wie co jest prawda. Nagromadzone z dziewiętnastu wieków zasoby i owoce rozumu nie dostarczają wątku do prawdy. Niewiadomość mogłaby wytłumaczyć wiek pierwszy, ale nie dziewiętnasty. A jeżeli wié wiek dziewiętnasty co jest prawda, a obojętnym jest na prawdę, hańbi się obojętnością. Wiek dziewiętnanasty nie jest obojętnym na zdrowie, — nie jest obojętnym, na lekarstwo lub truciznę — nie jest obojętnym czy w przedsiębiorstwie straci lub zyska — w wojnie czy wygra lub przegra, a obojętnym ma być prawdzie lub fałszowi?. Oko ludzkie nie jest obojętnem, co czarne lub białe — ciało, co zimnem lub ciepłem — sumienie wyrokuje, co prawem, co prawością, aż tu człowiek rozumu, duszy i sumienia obniża się neutralnością, obojętnością religijną?. Kłamie sobie — bo bezwiedzą nie może się wymówić, tem głębszy upadek. Naród polski strzegąc pulsu sumiennego, pielęgnując miłość chrześciańską. sumieniem publicznem natchniony, nie był obojętny na cudze grabieże, sam nie zabierał, ale zaborców wyganiał z cudzych krajów i przywracał prawych właścicicieli do tronu i królestwa im należnego — i nie nadużywał interwencyi do agitacyi na rzecz swoją. I nie to jest chwałą, żeśmy Polakami — ale prawemi chrześcianami, którzy kosztem domowej polityki narażali się i ofiarowali się obronie chrześcianizmu i cywilizacyi Europejskiej. I to nam jedna chwałę historyczną i sympatye wszystkich narodów. Najtrudniejsza rozprawa z indeferentyzmem. Można rozprawiać się z systemem, który ma kształ jawny i widoczny — zasadę pozytywną. Ale jak rozPrawiać się z indifferentyzmem, któremu wszystko ni gorące ni zimne, ni dobre ni złe, ni zdrowe ni chore — ni mocne ni słabe. Ogrzać go nie można bo nie zimny, — ochłodzić go nie można, bo nie gorący. Atakowany uchodzi jak mara lub phantom. Dla nijakiej formy, nie wiedzieć jakiej broni przeciw niemu użyć. Neutraliście nikt nie wierzy, ale i sam w najgorętszej sprawie bywa opuszczony i swemu własnemu upadkowi zostawiony. Stanowcze słowa są Jana świętego o neutraliście w. 15. „Znam sprawy twoje, iżeś nie jest ani zimny, ani gorący, bodajbyś był zimny albo gorący.“ W. 16 „Ale iżeś ostygły, a ani zimny, ani gorący, poczne cię wyrzucać z ust moich“. Rozdz. IV Jana św. Objawienia. Możemy wyznać, że dla nas jest łaska Boska, żeśmy Polakami, bo prawemi chrześcianami. Spokojnie z czystem sumieniem może naród Polski śpiewać:

„Zawsze Polak walczy, bronił, gromił;
Ale się na cudze nigdy nie łakomił,
Nie mącił nie kręcił;
By kogo w grób wtrącił“.

Nie ubóstwiajmy własnej narodowości — a cudzą nie poniewierajmy. Ubóstwiajmy chrześcijanizm w każdym narodzie — i nie odmawiajmy czci, której nam inne narody nie odmawiają, żeśmy bezinteresownemi chrześcianami byli, na cudzą zgubę nie ważyli, ale od zguby ratowali. A żadna niedola i niewola nie przeszkadza nikomu bydź chrześcianinem. Szanujmy chrześcianizm, bo w wielu wypadkach może imię chrześcian ratować od śmierci a patryotyzm zaszkodzić.

W miasteczku J. przywieźli chłopi w roku 1846 kilku obywateli i mieli ich zabijać. Pomiarkowawszy mieszczanie udali się do ks. wikarego W., aby wyszedł na miasto i przemówił do chłopów, bo zgroza ich przejmuje na samo przeczucie żeby krew chrześciańska w ich mieścinie przelać się miała. Suchy, chudy, niepokaźny księżyk odezwał się: „To wy chrześcianie a krew chrześcijańską chcecie przelewać. Wy chrześcijanie codziennie odmawiacie przykazanie: Nie zabijaj, a chrześcijan chcecie zabijać. Wy chrześcianie chodzicie na Kalwaryę do Leżajska i dziwicie się żydom co pana Jezusa męczyli. Nieraz na stacyach passyonalnych i dróżkach Kalwaryjskich, wybijacie z zemsty żydom malowane oczy, a wybyście gorszemi od żydów byli, bo żydzi niewierni, a wy chrześcianami jesteście. Gdziebyście sumienie podzieli? To sądy, sądy apelacyi 6, 8 lat sądzą, nim kogo uśmiercą, a wybyście bez sądu chcieli zabijać! Upamiętajcie się boście chrześcijanie“.— Gdyby księżyna chcąc zmitygować chłopów, adresował się do braterskiej Polskiej narodowości, byli by mu odpowiedzieli: my właśnie dla tego chcemy my zabijać panów, że są Polakami. W chrześcijanizmie jest miecz Sędziego, oliwa i wino Samarytana, tryumf i moc prawdy. Niech inteligencya i publiczność patryotyczna pomaga duchowieństwu, aby parafian na prawych chrześcian wychowali, a wtenczas wszechstronne żądania zaspokojone będą; bo gdzie narodowość i stanowość poróżnia i odstręcza, tam chrześcianizm godzi i jednoczy do unii religijnej politycznej, unii zbiorowo-gminnej.

Pisałem w Medyni, d. 26 lutego 1875 r.

Ks. Walenty Zgrzebny,
proboszcz w Medyni.
(884)

W dobrach Szerzyny

położonych w Starostwie Jasielskiem, **odbędzie się licytacya na propinacyę dworską dnia 15 Kwietnia b. r.** — O bliższych warunkach dowiedzieć się można w Zarządzie dóbr na miejscu w Szerzynach. (790-4-4)

Magazyn Henryka Schwarza

w Krakowie, ulica Grodzka Nr. 88

otrzymał już na wiosnę i lato

Wielki wybór Nowości paryskich

a mianowicie:

Kostiumy gotowe i Kostiumy demi-confectionnées,
Okrywki aksamitne, kaszmirowe, Whaterproof,
Tuniki Cheviotte,
Płaszczyki płócienne (Touriste) — **Spodnice,**
Szale i Chustki francuskie.

Materye na suknie w wełnie, jedwabiu i Etoffes de Fantasie, Perkale, Kretony, Oxfordy, Płótna w najnowszych deseniach.

Oprócz tego:

Kretony na meble, Firanki, Serwety, Kapy gobelinowe i inne, Kołdry flanelowe, Dywany odpasowane i na łokcie itp.

W końcu poleca:

Komisowy Skład Płótna, Bielizny stołowej, Ręczników, Chustek do nosa, Drylów na materace itd. **ze słynnych fabryk Langera, po cenach fabrycznych.** (799-2-)

Nowo otworzona

FABRYKA CYKORYI

Wł. Sapalskiego w Krakowie, ulica Krupnicza L. 18

poleca jedyny gatunek prawdziwéj cykoryi, która tem się różni od innych z Niemiec i Czech nadsyłanych, że gdy tamte psują kawę, zmieniają śmietanę, zapach właściwy odbierają i dlatego też słusznie w wielu domach nieużywane,

Cykorya krakowska

z czystych korzeni (Radix Cichoreum) wyrabiana, naturalny smak kawy podnosi, aromatu właściwego nie zmienia, **a do oszczędności niezrównanie przyczynia się.** Etykiety opatrzone z dozwoleniem władzy, herbem miasta Krakowa są rękojmią tożsamości. (690-4-)

Wilhelm Fenz w Krakowie

podaje do wiadomości, że otrzymał

świeży transport pewnych Nasion

kwiatowych, warzywnych, ogrodowych, leśnych i pastewnych od najsłynniejszych ogrodników w Erfurcie i poleca się Szanownéj Publiczności z oznajmieniem,

że wskutek przyjaznych okoliczności może je sprzedawać po znacznie niższej cenie jak dawniej.

Również poleca swój gustownie i obficie zaopatrzony

Magazyn Galanteryi, Parfumeryi,

Zabawek dziecinnych, Firanek i Storów do okien, Termometrów, Noży ogrodniczych i wszelkich możebnych Drobiazgów.

Obstalunki zamiejscowe uskutecznia się szybko i dokładnie. Ceny umiarkowane i stałe. (771-5-)

Nestla Mąka pożywcza dla dzieci

daje się od 3 lat w wiedeńskim domu podrzutków i przez najsłynniejszych lekarzy dzieci na stałym lądzie niemowlętom, którym brak dobrego mleka macierzyńskiego lub też takowe dzieciom szkodzi (rozwolnienie sprawia).

Nestla mleko pożywcze w 1 funt. słoikach po 1 złr. wystarcza zwykle na kilka (8) dni. Na żądanie może Publiczność otrzymać darmo obszerne o tem broszury.

Do nabycia **tylko** w aptekach: w Krakowie u p. *W. Redyka*, w Tarnowie u p. *A. Tenczyna*, w Nowym Sączu u p. *R. Jakubowskiego*, w Białéj u p. *Ericha Kelera.*

Główny skład w Wiedniu u *F. Berlyak*, VII. Neustiftgasse 26.

Ostrzeżenie. Ostatniemi czasy sprzedają **naśladowania,** zewnątrz nadzwyczajnie podobne, za **Nestla mąkę pożywczą dla dzieci.** Ostrzega się Szanowną Publiczność przed zakupnem tych naśladowań i uprasza się **dokładnie** uważać na **etykiety słoików.** (716-9-12)

Rzadka sposobność!

Dwie pierwsze wygrane frankfurckiéj loteryi koni,

gdyż przy ostatniem ciągnieniu pierwsza wygrana nie była odebraną.

Wylosowanie dwóch kompletnych czwórek, 11 gustownych powozów, 60 koni itd. — Ciągnienie dnia 5 Maja 1875 r.

Losy po **złr. 3 c. 50** w. a. wraz z przesyłką opłatną wykazu wygranych, są jeszcze do nabycia u firmy **S. Markus** w Frankfurcie n. M. lub **S. Markus** w Offenbach n. M.

Uwaga. Przy zakupnie 15 losów udziela się jeden darmo. (748-11-)

Gleichenberg. Miejsce lecznicze w Styryi. Gleichenberg.

godzinę od stacyi **Feldbach kolei Graz-Raab** oddalone (zatem z Grazu trzy, z Wiednia i Tryestu o jedynaście, a z Budypesztu o trzynaście godzin) i $2^3/_8$ mil od **stacyi kolei południowej Spielfeld,** połączone z oboma stacyami kolei przez codzienne **dwukrotne jazdy pocztowe, omnibus i wózki prywatne,** 932' wysokości nad p. m., **stacya pocztowa i telegraficzna, żętyca owcza, wziewania ze szpilek świerkowych i kąpiele,** szczególniej lecznicze **w chorobach przyrządów do oddechania i trawienia, w nieżytach krtani, płuc, żołądka i pęcherza, w gruźlicy i zołzach, niedokrewności, bladoczce, chorobach kobiecych itd. itd.**

Łagodny, od wiatrów i szybkiej zmiany ciepłoty ochroniony klimat, w malowniczem położeniu i zachwycającej okolicy. wygodnie urządzone mieszkania i hotele, dobre restauracye, teatr, zebrania, muzyki, cieniste publiczne zakłady parkowe z wolnem połączeniem ogrodów koło pojedyńczych domów, czynią to miejsce lecznicze jednym z najwspanialszych i najmilszych pobytów w lecie nietylko dla chorych i przychodzących do zdrowia, lecz także dla zdrowych, a szczególniej nadaje się Gleichenberg jako **stacya przejściowa z południowych miejsc leczniczych do własnego miejsca zamieszkania.**

Pora trwa od 1 maja do 1 października.

Zamówienia na mieszkania uprasza się nadesłać najmniej na 8 dni przed przybyciem Szan. gości kąpielowych pod adresem „Brunnen-Verwaltung, Gleichenberg“ z dołączeiem odpowiedniej kwoty à conto.

Rozsyłka wód mineralnych **(Constantinquelle, Emmaquelle, Johannisbrunn i Klausensthalquelle)** rocznie pół miliona flaszek. **Zamówienia na wody mineralne w zarządzie zdrojowym w Gleichenbergu. Broszury o tych kąpielach** można dostać bezpłatnie we wszystkich większych składach wód mineralnych w kraju i zagranicą, tudzież przez Dyrekcyę **„des Gleichenberger und Johannisbrunnen Actien-Vereins in Graz.“** (823.-1-4.)

Panna w sile wieku, władająca dobrze językiem niemieckim i polskim, uzdolniona w krawieczyźnie, strojach, jako też w szyciu bielizny na maszynie — tudzież w wszelkich wymogach toaletowych zupełnie wykształcona — życzy sobie przyjąć zaraz obowiązek reżyserki — lub panny służącéj w kraju lub zagranicą.— Wiadomość w handlu WP. **Józefa Riedla w Krakowie.** (788-2-3)

Polak lat 29 żonaty (bezdzietny) mówiący po francusku i po włosku, mogący się powołać na rekomendacyą osób dobrze znanych w kraju, poszukuje od 1 Lipca b. r. w Zamożnym domu katolickiem w Krakowie lub na wsi posady rządcy domu lub sekretarza. Żona jego, która złożyła egzamin w Wrocławiu na nauczycielkę, posiada język polski i niemiecki dokładnie, zaś francuski, angielski i rysunki w teoryi, muzykę w niepoślednim stopniu doskonałości, może się wykazać świadectwami i udzielać lekcyj we wszystkich tych przedmiotach. (779-5-6)

Wiadomości bliższych zasiągnąć można w administracyi „CZASU“ w Krakowie.

DOBRA

„MASŁOMIĄCA“ z folwarkiem i lasem, położone w Królestwie Polskiem, w ziemi Proszowskiéj, $1^1/_2$ mili od Krakowa oddalone, z wolnéj ręki **do sprzedania.**

Bliższa wiadomość przy ul. Rogackiéj L. 258 nowy dom *Zakrzewskiego*, I piętro. (764-3-3)

FUTRA

do przechowania przez lato, przyjmuje **Franciszek Chęciński,** kuśnierz przy placu Dominikańskim Nr. 488.

Wszelkie reparacye i przerobienia, które w zimie na różne trudności napotykają, mogą być przez lato tańszym kosztem i z większą akuratnością uskutecznione, a należytość tak od przerobień jak i od przechowywania, dopiero przy odbiorze z końcem lata wypłaconą. (893-2-5)

Zarząd dóbr Gliny Wielkie

poczta Czermin, na zamówienia rozsyła za pobraniem pocztowem **Nasienia buraków pastewnych,** garniec po 40 cnt. (886-2-3)

Poszukuje się Apteki. Ktoby miał takową do sprzedania, zechce się zgłosić do właścicielki pod Nr. 183 przy ulicy Gołębiéj. (877-3-3)

Subjekt cukierniczy

jest potrzebny od 1 Maja w Cukierni *J. K. Kotońskiego* w Krakowie, ulica Grodzka Nr. 103. — Oraz **Uczeń** posiadający początki szkolne, mający 14 lub 15 lat, może zaraz być umieszczonym. Zamiejscowy ma pierwszeństwo. (875-3-3)

Do Gumnisk pod Tarnowem

nadszedł świeży transport **sławuckiego sukna** na burki, 3 gatunki **szaraczkowego** sukna, **kołdry** i inne wyroby — tudzież i **pledy,** które tamże wydaję
(921-2-3) *Czyżewicz.*

Asystent Farmacyi

znajdzie umieszczenie **w Aptece „pod Barankiem“ w Krakowie** od dnia 1go Maja 1875 r. Świeżo ukończony będzie miał pierwszeństwo. (792-3-3)

DO APTEKI
Jana Aleksandra Stanka w Bielsku

poszukuje się ucznia, który ukończył z dobrem postępem 4tą klasę gimnazyalną. Uczniowie w drugim roku praktyki mają pierwszeństwo, lecz tacy tylko będą przyjęci z porozumieniem aptekarza, u którego pozostają i z dobremi zaświadczeniami od tegoż. — Wiadomość udziela powyższy. (785-2-3)

Księgarnia F. H. Richtera we Lwowie

otrzymała na skład główny i poleca:

L. Tatomir.

Przegląd podróży i odkryć w świecie arktycznym.

Treść:
Pierwszy okres historyi podróży arktycznych od Chancellora do Cooka. — Drugi okres od Cooka do Franklina. Wyprawy Franklinowskie. Stan kwestyi polarnej w końcu drugiego okresu. — Trzeci okres. Wyprawy szwedzkie i amerykańskie. A. Petermann i projekt wyprawy niemieckiej. — Pierwsza wyprawa niemiecka i inne wyprawy arktyczne z r. 1868. — Druga wyprawa niemiecka. Podróż Germanii. — Podróż Hansy i powrót rozbitków. — Inne wyprawy arktyczne z l. 1869 i 70. — Pierwsza wyprawa austryacko-węgierska i inne wyprawy arktyczne z r. 1871. Wyprawa Halla. — Wyprawa szwedzka i spółczesne jej ekspedycye z r. 1872. — Druga wyprawa austryacko-węgierska. — Podróż hr. Wilczka do Nowej ziemi i spotkanie z Tegetthoffem. — Powrót hr. Wilczka przez północno-wschodnią Rosyę. — Starania o zasięgnienie wiadomości o Tegetthoffie. — Podróż Tegetthoffa, odkrycie kraju Franciszka Józefa i powrót członków wyprawy. — Zakończenie.

Cena egzemplarza 1 złr. w. a. (870-2-2)

Sprzedaż Nasion zagranicznych

prowadzona od kilku lat w sklepie Wgo Fenza przez wdowę po ś. p. Kazimierzu Rutkowskim, **przeniesioną została do handlu Wgo Alojzego Terka** w głównym Rynku obok apteki W. Sawiczewskiego, przy rogu ulicy Ś. Jana. — Otrzymawszy świeże transporta, poleca się względom Szanownych Obywateli ziemskich.

(665-3-) **F. Rutkowska.**

J. Launer

Handel żelazny i norymberski

w Krakowie przy ul. Floryańskiej naprzeciw hotelu Drezdeńskiego,

poleca znaczny wybór noży stołowych i kuchennych, scyzoryków, korkociągów, nożyczek i brzytew; brązów do firanek, tac i tacek lakierowanych; znaczny zapas przedmiotów kuchennych i narzędzi; zabawek dziecinnych, wózków do wożenia dzieci, harmonij ręcznych różnej wielkości i konstrukcyi; skrzypców, gitar i strun; również poleca osełki szmirglowe do ostrzenia noży i narzędzi, jakoteż papier i płótno szmirglowe do czyszczenia i polerowania stali; proszek do czyszczenia srebra, mosiądzu itp. oraz szrót, kapsle, szachy, karty, domina, laski, pularesy, grzebienie, pendzle, szczotki wszelkiego rodzaju, papier, potrzeby do pisania itd. (645-13-)

Ceny umiarkowane.

Prawdziwe

Pigułki Morisona.

Pa ARTHAUD MOULIN.

Najlepsze ze środków czyszczących i przeczyszczających krew we wszelkich słabościach złego przymiotu, nadto w zołzach, liszajach, wyrzutach skórnych i zepsuciu krwi. (20-37-)

Skład główny w Paryżu u p. Arthaud Moulin aptekarza, 30, ulica Louis le Grand, — w Krakowie w aptece p. Trauczyńskiego pod Koroną w Rynku głównym i w aptece W. Redyka.

Świadectwo dentysty!

Dentysta Dr. J. Hora w Monachium, Dachauerstr. zawiadamia, że „**LITON**“ wybornie się odznacza i wszelkie inne wyroby co do pewności przewyższa! Używa go we **wszelkich wypadkach** już od bardzo dawnego czasu, a **zawsze natychmiast pomaga!** — W Krakowie jedynie prawdziwy u p. E. Stockmara, aptekarza. Flasz. 36 i 60 cent. (696-4-)

Trudne do wierzenia a przecież prawda!

Wstęp wolny dla każdego, kto się chce przekonać o téj prawdzie.

Ceny towarów:

1 spodniczka (nigdy tego nie było) tylko 30 c.
1 koszulka dla małéj panienki, dziergana 30 „
1 najpiękniejszy naszyjnik damski, tak zwany Tugous . . . . 30 „
1 kołnierzyk damski „Maryi Stuart“ 30 „
1 praw. angielski ręcznik do nacierania 30 „
1 najpięk. podbródek pikowy dla dzieci 30 „
1 najświeższy czepek, negliżyk damski 30 „
1 bardzo piękny dyadem z tak zwanéj sieczki . . . . 30 „
6 sztuk bardzo pięknych karbowanych kołnierzyków (chiffon) . . . . 30 „
wybierać można **z 1000 sztuk** w zapasie będących.

Ważne dla dam!

Wcale nie niciane, ale najdoskonalsza imitacya, najwierniéj naśladowane prawdziwe **warkocze**, które można myć, czesać grzebieniem i szczotką, a przytem mają tę własność, że są lekkie, miękkie i pulchne.

Ceny.

1 łok. dług. naśladow. warkocz tylko złr. 1·50
1½ „ „ „ „ najpięk. „ 2·50
1 „ „ „ „ drugi gat. „ 1·—
¾ „ „ warkocz z prawdz. włosów „ 3·—

Podejmuję się także wszelkich robót z włosów, które w 24 godzinach wykonywam.
Włosy zakupuję po najwyższych cenach.
Odsprzedającym ustępuję rabat. — Zamówienia wykonywam na wszystkie strony.
Tylko przez krótki czas w Krakowie w hotelu *Drezdeńskim* I. piętro Nr. 1.

(872-6-) **Ignacy Königsberger,** w Wiedniu, Praterstrasse 42.

Wm. Knaust, w Wiedniu, Leopoldstadt, Miesbachgas. 15, gegenüber dem k. k. Augarten.

Z zaręczeniem.

Założone 1823.

Sikawki ogniowe wszelkiego rodzaju, ogrod., pompy ogrod., hydrofory czyli ciągacze wody, bud. stud. pompy fugalne, piwa, węże, wiadra do wina, konop. skurz. kaucz., ryszt. str. ogn. Illustr. cen. darmo.

(48-14-)

CHOROBY GARDŁA, GŁOSU I GĘBY

CUKIERKI Dethana (804-3-)

zalecane w słabościach **gardła, chrypce, zapaleniu gardła, zwrzodowaceniu w ustach, cuchnącemu oddechowi, irrytacyi w gardle i gębie przez palenie tytoniu, zapobiegają działaniu merkuryusza.** Lekarze zalecają je szczególniéj **kaznodziejom, mówcom, profesorom** i **śpiewakom**, albowiem utrzymują siłę organu głosu i zapobiegają strudzeniu gardła. — W Paryżu w aptece p. **Dethan**, Faubourg St. Denis, 90. — w Krakowie w aptece p. **J. Trauczyńskiego** „pod Koroną“ i w aptece p. **W. Redyka**, — we Lwowie w aptece p. **Mikolascha** i u wszystkich znaczniejszych aptekarzy, którzy utrzymują środki lekarskie zagraniczne.

Bank galicyjski dla Handlu i Przemysłu w Krakowie.

Szóste zwyczajne

OGÓLNE ZEBRANIE AKCYONARYUSZY

Banku galicyjskiego dla Handlu i Przemysłu

odbędzie się

we Środę dnia 26 Maja 1875 r. o godzinie 11 przed południem w lokalu Banku pod l. 19, Gm. I. Rynek główny.

Porządek dzienny obrad:

1. Sprawozdanie z czynności Banku za r. 1874.
2. Sprawozdanie Rady nadzorczej co do sprawdzenia rachunków.
3. Wnioski Rady Nadzorczej: co do rozdziału zysków, oznaczenia dywidendy za r. 1874 i udzielenia Zarządowi absolutoryum.
4. Oznaczenie ilości wylosować się mających akcyj pierwszeństwa i losowanie takowych.
5. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej i jednego Dyrektora w miejsce ustępujących.
6. Wniosek zmiany statutów głównie w przedmiocie zamiany Kwitów tymczasowych na pełno wypłacane akcye w ten sposób, iż w miejsce 5ciu kwitów tymczasowych z wpłatą na każdy po złr. 80 w. a., wydane być mogą dwie akcye każda na złr. 200 w. a.

Aby mieć głos na Ogólnem Zebraniu trzeba posiadać najmniej 15 akcyj zakładowych, lub 30 akcyj pierwszeństwa. Każde 15 akcyj zakładowych lub 30 akcyj pierwszeństwa dają jeden głos. Więcej jak 20 głosów jedna osoba posiadać nie może. (§ 47).

Każdy Akcyonaryusz życzący sobie wykonać prawo głosowania na Ogólnem Zebraniu winien przynajmniej na dni 14 przed 26. Maja b. r. złożyć posiadane przez siebie akcye zakładowe lub akcye pierwszeństwa do Kasy Banku galicyjskiego dla Handlu i Przemysłu w Krakowie, w zamian których otrzyma kartę wejścia na Ogólne Zebranie obok dotyczącego poświadczenia odbioru akcyj.

Na karcie wejścia wyrażoną będzie ilość głosów, jaką posiada osoba mająca wstęp na Ogólne Zebranie (§. 49).

Akcye składane być mogą od daty niniejszego ogłoszenia, włącznie do dnia 12 Maja b. r. w Kasie Banku galicyjskiego dla Handlu i Przemysłu w godzinach biórowych.

Kraków dnia 7 Kwietnia 1875 r. (942.) **Dyrekcya.**

Dr Med. Karol Goebel dentysta

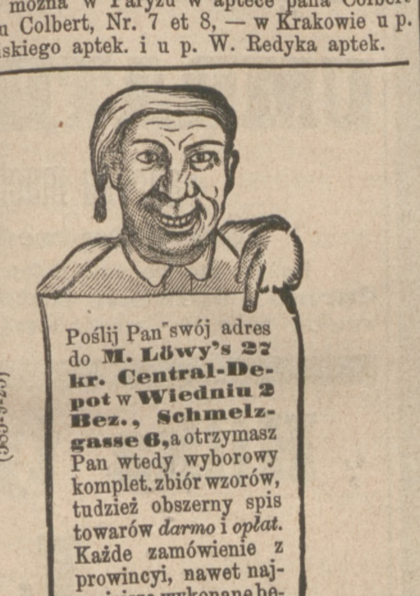
Lekarz specyalny chorób ustnych, ordynuje od 10éj do 3éj **ulica Franciszkańska 151.** (675-5-)

ESSENCYA

z Salsaparyli Colbert.

Jeden z najdawniejszych i najskuteczniejszych roślinnych środków, krew czyszczących, w chorobach złego przymiotu (syfilitycznych), zanieczyszczeniu krwi i wyrzutach na ciele. Metoda użycia w polskim języku. (577-8-24)

Dostać można w Paryżu w aptece pana Colbert w passażu Colbert, Nr. 7 et 8, — w Krakowie u p. Trauczyńskiego aptek. i u p. W. Redyka aptek.

(585-9-25)

Zu beziehen per Postnachnahme durch die Erzeuger **Otto Franz & Comp.** Wien, Mariahilferstrasse 38.

OTTO FRANZ & Comp. Wien. Mariahilferstrasse №38

„PURITAS“

Haarverjüngungs-Milch für graue Haare zur Wiederherstellung ihrer ursprünglichen Naturfarbe. fl. 2.—.

Bei Versendung 20 kr. für Spesen.

Niederlage in **Lemberg Sigm. Rucker** Apotheker. (565-7-12)

NB. Das Fachgutachten der „Wiener medicinischen Presse“ vom 2. August 1874 über obige Specialität, welches deren Güte und Unschädlichkeit darthut, wird auf Verlangen franco zugesendet.

Zu beziehen per Postnachnahme durch die Erzeuger **Otto Franz & Comp.** Wien, Mariahilferstrasse 38.

Dentysta H. Alphons

przybył **do Krakowa** i udzielać będzie **do dnia 25 Kwietnia r. b.** porady w sprawach swego fachu w **hotelu Pollera** w tych samych pokojach co w zeszłych latach. (880-3-3)

Spółka akcyjna budowy machin

przedtem (303.11-)

Breitfeld Danek i Sp. w Pradze

(Maschinenbau-Actiengesellschaft vormals **Breitfeld, Danek & C. in Prag)**

podejmuje się dostawy kompletnych urządzeń dla **młynów wodnych i parowych, browarów, fabryk słodu, gorzelni, fabryk i rafineryj cukrowych, tartaków, fabryk parafiny, kopalń, wielkich pieców i hut żelaznych,** jakoteż dostawy **machin parowych** najlepszéj i najnowszéj konstrukcyi, **odlewów żelaznych i wyrobów z blachy żelaznej.**

Zastępca fabryki **Walery Kołodziejski** inżynier cywilny w **Krakowie** udziela bezzwłocznie wszelkich wyjaśnień i przyjmuje zamówienia w imieniu fabryki.

L. LEGRAND
DOSTAWCY WIELU PANUJĄCYCH DWORÓW
PARYŻ, 207, ulica Saint-Honoré.

MYDŁO ORIZA

z wszelkiego gatunku wodą sprawuje pianę delikatną i obfitą.
Ze wszystkich mydeł toaletowych najlepsze i najdelikatniejsze (podług Dr. O. REVEIL) niezbędne dla utrzymania powłoki ciała delikatną i gładką.

CRÈME ORIZA **ORIZA LACTÈ**
nadaje białość i świeżość powłoce ciała przeciw piegom, plamom na twarzy i marszczkom

EAU TONIQUE QUININE LEGRAND I POMADA AU BAUME DE TANNIN.

Wytwory toaletowe podług przepisu zostawionego przez Dr. CHOMEL, do czyszczenia głowy, wzmocnienia włosów, zapobieżenia wypadaniu i porostowi takowych w bardzo krótkim czasie.
Skład w głównych Magazynach Perfum i Fryzyerów tak we Francyi jak i zagranicą.
Dostać można w Krakowie w aptece p. J. Trauczyńskiego i w aptece W. Redyka; we Lwowie u PP. A. Steif Synów i u PP. Mikolascha i K. Strzyżowskiego. (12-15-)

Prosimy uważać!

Nadeszła ilość **5,000 łokci** czarnéj, prawdziwéj całéj jedwabnéj **materyi na suknie Faille,** ¾ szer. łokieć złr. **1·48.**

Noblesse, czarna, na suknie ¾ szerokości, łokieć złr. **1·28.**

Wstążka kitajkowa, kolorowa

Nr.	1	2	4	6	9	12	14	16	24
cent.	35	41	57	78	97	złr. 1·35	1·66	1·98	2·50

Wstążki kolorowe

Nr.	2	4	6	9	12	14	16	24
cent.	33	44	56	72	94	złr. 1·20	1·50	1·88

Wstążki Faille, kolorowe, całe jedwabne

Nr.	6	9	12	14	16
złr.	1·25	1·52	2·12	2·65	3·12

wraz z wszelkiemi przyborami dla **modystek i krawców.** Celem usunięcia wątpliwości jakiegoś oszustwa, jesteśmy zawsze gotowi ręczyć za **rzetelność** naszych towarów. — Zamówienia za zaliczką będą punktualnie wykonane. (596-5-6)

Enzmann & Kolbenschlag w **Wiedniu, Rothenthurmstrasse 21.**

Trawy miodowéj

(holcus lanatus), świeżéj i pewnéj, dostać można u **J. Bulsiewicza w Bochni** po cenie 4 złr. w. a. za korzec, wraz z workiem i wolną odsyłką do kolei. — Przy zamówieniu dołącza się tylko mały zadatek. Jestto jedna z najlepszych traw do podsiewania ugorów i łąk, bo jest najwcześniejszą, rośnie wysoko i znosi wilgoć i posuchę, jakoteż do podsiewania koniczów, osobliwie 2-letnich w słabszych gruntach, które od wymarznięcia ochrania. Sieje się na wilgotną ziemię, bo nieznosi włóczki, a potrzebuje dużo wilgoci do kiełkowania. Na iłach i czystych piaskach z trudnością wschodzi. (693-10-14)

Adolph Klein, Hamburg

Händler en gros in aller Kolonialwaaren, Thee, Fettwaaren, Rum, Heringe u. s. w. Commissionsgeschäft für Cigarren, **alle** Sorten Delicatessen, Champagner, Liquere, **alle** Sorten eingelegte Früchte, Fleisch u. Fischconserven, Caviar, Thee, Caffe u. s. w. besonder **Hôtels u. Restaurationen** empfehlenswerth. (806-3-6)

Metryczne ciężarki

żelazne i **mosiężne,** urzędowo cechowane, polecają **bardzo tanio** po cenach fabrycznych

Filip Wiener & Co. (594-5-8) w **Pradze.**

Największa

Fabryka mebli żelaznych

REICHARD & Co., w **Wiedniu, III., Marxergasse Nr. 17,** poleca się niniejszem Szan. Publiczności. Illustrowane cenniki na żądanie darmo i opłatnie. (262-27-)

Dr. Schwaigera

Wyciąg roślinny

leczy za poręczeniem gruntownie nawet zastarzałe osłabienie męzkie w przeciągu 4 tygodni, wszelkie inne choroby płciowe, tak męzkie jak kobiece w najkrótszym czasie. Flakon po 2 złr. w. a. wraz z opisem użycia i korespondencyą, za nadesłaniem gotówki lub za zaliczką wprost przez (598-4-6)

Dra Schwaigera
w Wiedniu, VII, Schottenfeldgasse 60.

Uprasza o dokładne podanie adresu.

Bilety wizytowe od **50 cnt.** za 100,
Monogramy od **1 złr.** za 50 listów i 50 kopert,
Koperty z firmą 3 złr. za 1000,
Materyały pismienne i rysunkowe
sprzedaje po **cenach tanich** i zamówienia z prowincyi **prędko i rzetelnie** wykonywuje (529-23-)

F. Szukiewicz
ulica Grodzka L. 62 w Krakowie.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

fabrykanci maszyn rolniczych
w Krakowie, Rynek L. 28
polecają PP. Rolnikom

Siewniki szerokorzutne,
Siewniki rzędowe,

Roztrząsacze siana,
Grabiarki do siana,

Kosiarki Johnstona,
Kosiarki W. A. Wooda,
Żniwiarki Johnstona,
Żniwiarki W. A. Wooda.

Johnstona kosiarki i żniwiarki otrzymały na wszystkich konkurencyjnych próbach najpierwsze nagrody, w **Warszawie** w przeszłym roku **najwyższą nagrodę dyplom zasługi.** (416-10-)

Części zapasowe są zawsze na składzie.
Cenniki na żądanie bezpłatnie i franco.

Clayton & Shuttleworth
Pełnomocnik: **St. Mikucki**
Agencya dla Rolników
w Krakowie, Rynek l. 28.

SKŁAD WĘGLA.

Mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że w dniu 1 Kwietnia r. b. otwarłem **skład węgla kamiennego** przy ulicy Karmelickiej w domu XX. Karmelitów. Cetnar wagi wiedeńs. po 50 centów z odstawą. (898-2-3)

Henryk Łupiński.

W Skrzydlnéj potrzebny jest **leśniczy** kawaler lub żonaty, znający się na gospodarstwie rolnem, od 1 Maja 1875. — Bliższéj wiadomości udziela właściciel na ustne lub piśmienne frankowane zgłoszenia pod adresem: **Z. P.** w Skrzydlnéj. (891-2-3)

Walery Rzewuski

właściciel Zakładu fotograficznego
w Krakowie,

wróciwszy z podróży do Wiednia, Monachium, Paryża, Londynu i Edinburga, stolic mody, artystycznego smaku i przemysłu, wykonywa jak pierwéj osobiście **portrety fotograficzne.** Portrety te oprócz starannego wykonania, mają nadany **połysk,** który nietylko że im nadaje pozór piękny, lecz nadto dodaje im życia i czyni trwałszemi. (430-17-)

Tuzin takich fotografij 6 złr.

W Rynku

przy linii A. B. są do wynajęcia:

Sklep obszerny z pokojem tylnym i komunikacyą do piwnicy. Miejsce znakomite na handel korzenny i (936-2-3)
Sklep z składzikiem.
Szczegóły w Kantorze Józefa Rapoporta w Rynku Nr. 51.

Wieś Stojowice

w powiecie Wielickim położona, 3 mile od Krakowa, ¼ mili od Dobczyc, przy gościńcu Gdowsko-Myślenickim, w obszarze 142 m. gruntu ornego pszennego, 20 m. łąk, 11 m. pastwisk, 54 m. lasu, z wolnéj ręki **do sprzedania.** — Bliższéj wiadomości udzieli **Administracya dóbr Zakliczyn,** przez Myślenice poste restante **Droginia.** (881-3-4)

Księgarnia J. CZECHA w Krakowie
poleca
Dzieła wyszłe nakładem
J. Chociszewskiego (ludowe)
i Żupańskiego w Poznaniu,
oraz
Księgarni Polskiej we Lwowie,
które są do nabycia w tej księgarni po cenach miejscowych. (943-1-2)

Potrzebny jest
E k o n o m
do wsi położonej o milę od Krakowa. — Bliższa wiadomość u stróża w kamienicy przy ul. Sławkowskiej Nr. 263.
(901-1-2)

Realność
w Krzeszowicach
obok nowego pałacu pod L. 42 składająca się z domu mieszkalnego w dobrym stanie, stodoły, chlewu i piwnicy jest z wolnej ręki **do sprzedania.** Wiadomość na miejscu, listownie pod adresem **J. K.** poste restante **Krzeszowice.**
(900-1-3)

Römerbad
Styryjski Gastein.

Początek sezonu 1 Maja b. r. — nad drogą żelazną Południową, (z Wiednia 8½, z Tryestu 6 godzin pociągiem pośpiesznym), bardzo silne kąpiele gorące (akratotyczne) od 30 do 31° R. — 36000 wiader wody dziennie. Szczególniej skuteczne na gościec, reumatyzm, na cierpienia nerwowe, skrzywienia, osłabienia, na słabości kobiece, na nieprawidłowe zboczenia, zastarzałe wypociny, chroniczne katary, na choroby kości i stawów itp. — Wielki bassén, marmurowe separatki i wanny z wielką elegancyą urządzone; wygodne mieszkania z prześlicznemi widokami alpejskiemi, i rozległemi cienistemi aleami do przechadzki. Lekarz kąpielowy Dr **H. Mayrhofer,** operator z Wiednia (do końca kwietnia w Wiedniu: IX, Bergstrasse, 19.) Szczegółowe prospekta i wykazy cen można otrzymać na żądanie gratis i franco od **Dyrekcyi kąpielowej w Römerbad,** w Styryi niższej.
(814-1-2)

Hotel Höller
Burggasse Nr. 2 w Wiedniu,
zaraz w pobliżu c. k. Hofburgu, Ringstrasse, Volksgarten itd.

Zdrowe i przyjemne pokoje z wszelką wygodą urządzone, na dzień poczawszy od **80 cent.**

Sala objadowa na 1 piętrze a na dole obszerne lokalności restauracyjne.

Na dłuższy pobyt zniżone ceny miesięczne.

(Uwaga. Kolej konna jedzie z wszelkich kierunków do hotelu). (819 1-10)

Wiedeń. (807-1-12)

Wiedeń.

Dra LENGIEL
Balsam brzozowy.

Sam już sok płynący z brzozy, świdrem wydobyty, znanym jest od niepamiętnych czasów jako znakomity środek toaletowy, chemicznie wszakże podług przepisu wynalazcy, przyprawiony jako balsam, nabywa cudownéj niemal skuteczności. Pomazawszy nim n. p. wieczorem skórę na twarzy, nazajutrz odpadają już nieznaczne łuski, przezco skóra bieleje i delikatnieje. Balsam ten wygładza zmarszczki lub ślady ospy, nadając twarzy młodzieńczą świeżość i białość; usuwa w najkrótszym czasie: piegi, zajady, pieprzyki, pryszcze i wszystkie inne nieczystości skórne. — Cena słoiczka z przepisem 1 złr. 50 c. Przesłany pocztą o 10 cnt. wyżéj.
Skład we Lwowie w aptece „pod srebrnym orłem" p. Z. Ruckera. (828-1-12)

Moje słynnie znane, na wszystkich wystawach nagrodami odznaczone, prawdziwe francuskie
króliki
polecam niniejszem po zniżonych cenach (820)
Adolf Meyer,
hodowca królików z. Hasenstein, **Cannstatt,**
dawniéj **Moersch & Meyer.**

(843) Pod
zapewnieniem tajemnicy
otrzymać można wskazówkę wygrania w loteryi liczbowéj wedle zasad matematyczno-statystycznych prawdopodobieństwa
bez jednego centa
na zapytanie: „Verschwiegenheit 1/90" poste restante **Lwów.**

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu
w Krakowie
wydaje począwszy od d. 1 Maja 1875 r.
ASYGNACYE KASOWE
6% z wypowiedzeniem 90 dniowem
5½% „ 60 „
5% „ 30 „
Asygnacye będące w obiegu procentują się po dzień 1 Maja b. r. według dotychczasowej stopy, zaś od dnia 1 Maja b. r. procent od wszystkich asygnacyj wypłacany będzie stosownie do powyższéj normy.
Kraków d. 8 Kwietnia 1874 r.
(941-1-3) **Dyrekcya.**

B I L A N S
Tarnowskiéj Kasy Oszczędności z d. 31 Grudnia 1874.

Stan czynny:

Zapas gotówki			złr.	73,289 c. 18
Stan weksli			„	181,097 „ 40
Stan hipotek			„	386,040 „ 34
Stan zaliczek na zastaw papierów			„	25,676 „ 88
Zaległości na prowizyach:	a) wekslowe	złr. 3,389 c. 39		
	b) od hipotek	„ 16,580 „ 43		
	c) od zastawów	„ 461 „ 26	„	20,431 „ 8
Stan papierów publicznych: nom. wart. 33,200			„	27,584 „ 97
Wartość kuponów bieżących			„	460 „ —
Zaliczki na pensye			„	233 „ 10
Zaległość kosztów prawnych			„	1,707 „ 32
Zapas druków			„	284 „ 70
			„	716,804 „ 97

Stan bierny:

Stan wkładek			złr.	701,991 c. 48
Należytość c. k. skarbowi za taksy			„	19 „ 36
Pozostałość z zysku r. 1873 jeszcze nie rozpłacona			„	1,350 „ —
Procent z góry pobrany na r. 1875:	a) od weksli	złr. 1,786 c 50		
	b) od hipotek	„ 3,992 „ 9		
	c) od zastawów	„ 131 „ 62	„	5,910 „ 21
Saldo zysk			„	7.533 „ 92
			„	716,804 „ 97

Mycothanaton
środek przeciw grzybowi w domach, tudzież środek zapobiegawczy w świeżo zbudowanych mieszkaniach.
Najnowsze sprawozdanie, opis użycia i cennik tego środka, który wykazać się może niewątpliwemi świadectwami o **15-letnim skutku,** rozsyłamy na żądanie darmo i opłatnie na wszystkie strony świata. (837-1-6)
Vilain & Co., fabryka chemiczna w **Berlinie, W.,** Leipzigerstrasse 107.

HANDEL
Franciszka Lenerta
w Krakowie naprzeciw kościoła N. M. P.
sprzedaje i rozsyła odwrotną pocztą
Nasiona wyłącznie z produkcyi w Węgrzynowicach
Buraków pastewnych olbrzymich, żółtych, nieco ponad ziemią rosnących, tak zwanych buraków Polla, jako najpożywniejszy i najplenniejszy gatunek, korzec 60 funtów w. w. netto po 18 złr.
Kapusty głowiastéj, dwa jedynie wyborowe gatunki, cetnarowéj i brunszwickiéj funt w. c. po 3 złr. w. a. (944-1-4)
W drobniejszych ilościach buraki niżéj 8 garcy i kapusty niżéj ½ fnt. w. c. o 6% wyżéj.

Na majowe nabożeństwo
polecam jako **obraz do ołtarza:**
Niepokalana według *Fortnera,*
piękny druk olejny 37" wys. 25" szer. . . złr. 15
Ze złotemi ramami 3½" szer. . . . . . . „ 22
„ „ „ 4' szer. z góry owalny wkład „ 26
Tensam
druk olejny 21" wys. 13" szer. . . . . . . „ 7
Ze złotemi ramami 3½" szer. . . . . . . „ 12
Opakowanie jaknajtaniej. (897-1-3)
Joh. Heindl,
Handel obrazów w **Wiedniu, Stefansplatz 7,** w arcybiskupim pałacu.

Zakład leczenia zimną wodą
St. Radegund
w Styryi, dwie godziny od stacyj **Grac** kolei południowej i **Gleisdorf** kolei Grac-Raab. Poczta i telegraf w miejscu. Koszta na mieszkanie, kąpiele, śniadania, obiady i kolacye, obsługi w mieszkaniu i kąpieli wynoszą (stosownie do pokoi, 15 do 18 złr, na tydzień. Bliższa wiadomość zawarta w porządku domowym, który na żądanie (bezpłatnie) przesłanym zostanie. (834)
Dr. Novy,
zarządca zakładu.

Wichtig für Kranke!
Damit alle Kranken sich von der Vorzüglichkeit d. illustr. Buches **Dr. Airy's Naturheilmethode** überzeugen können, wird von **Richter's Verlags-Anstalt** in **Leipzig** ein 80 Seit. strk. Auszug **gratis** und **frco.** versandt. Jeder Leidende, welcher **schnell und sicher geheilt** sein will, sollte sich den Auszug kommen lassen.
Bisher versandt 500,000 Expl. (159-8-)

Schostal & Härtlein w Wiedniu, Graben 30.
Tanią dobrą bieliznę męzką i damską
płócienne chustki do nosa, płótno na prześcieradła i bieliznę stołową itd. itd., polecamy naszym Szanownym kupującym i Publiczności po nader tanich cenach, ręcząc za rzetelne wykonanie, gdyż firma nasza zbyt dobrze jest w Galicyi znaną, abyśmy jeszcze potrzebowali takową wychwalać. Wystarczy najmniejsze zamówienie na próbę, aby przekonać się o naszéj działalności.
Listowne zamówienia z Galicyi w polskim języku będą odwrotnie jaknajlepiéj wykonane, a nieodpowiednie rzeczy napowrót przyjęte.
Obszerny cennik rozsyłamy opłatnie.
Z wysokim szacunkiem
Schostal & Härtlein,
Fabrykanci płócien i bielizny, główny skład w Wiedniu, Graben 30 „zur gold. Krone."
Filie nasze znajdują się pod tą samą firmą:
w Odesie rue Deribas. — w Medyolanie Corso N. 30 — w Turynie Via Roma. — we Florencyi Via Ceritani. — w Rzymie Corso N. 161.

Ceny fabryczne naszéj bielizny męzkiéj i damskiéj, chustek do nosa, towarów płócien, itd. itd.

Koszule męzkie z najcieńszego bardzo dobrego angielskiego szyrtingu (szyfon) gładkie lub w prążki z kołnierzem lub bez tegoż po złr. 2, 2·50, 3, najlepszy najcieńszy gatunek **koszuli szyrtingowych,** gors i mankiety **z najcieńszego płótna** po złr. 3·50 4, z gorsem płóciennym á la fantaisie złr. 4·50 do 5 złr. z bardzo ładnym haftowanym gorsem płóciennym, **koszule balowe lub weselne** po złr. 6, 6·50 7, 8, 9 do 10 złr. Należy podać szerokość szyi.

Kolorowe koszule męzkie najnowszy bardzo gustowny wzór z bardzo dobrych materyałów po złr. 2·25, 2·50, z bardzo cienkiej francuskiej materyi 3 złr., z kretonu złr. 3·25, 3·50, koszule oxfordzkie, najnowsze wzory po złr. 3, 3·50, 4, najcięższy gatunek.

Płócienne koszule męzkie, gładkie z gorsem w prążki po złr. 2·50 3, 3·50. 4, 5, do 6 złr. bardzo śliczny gatunek z najcieńszego rumburskiego lub belgijskiego płótna złr. 6·50, 7, 8, z haftowanym gorsem, koszule balowe, weselne po złr. 7, 9, 10, 12 do 15 złr.

Kołnierzyki męzkie z bardzo cienkiego szyfonu, ½ tuzina, złr. 1·50, i 1·75, z bardzo cienkiego płótna ½ tuzina złr. 2 i 2·50, **mankiety** z bardzo cienkiego szyfonu ½ tuzina złr. 2·50 i 3, **z bardzo cienkiego płótna** złr. 3·75 i 4·50.

Kalesony męzkie z bardzo dobrego rumburskiego płótna na tasiemkę lub do zapinania, niemieckiego lub francuskiego kroju po złr. 1·20, 1·50, 1·75, 2·25, 2·50 do 3 złr.

Koszule damskie dzienne z prawdziwego płótna gładkie na tasiemkę po złr. 1·50, 1·75, dziergane złr. 2, 2·50 do złr. 3; z rozporkiem lub do zapinania na ramieniu z dzierganemi paskami po złr. 3, 3·50; z haftowanemi paskami (ręczny haft) złr. 4, 4·50 do złr. 5; koszule damskie z obrąbką lub koszule á la fantaisie upstrzone haftowanemi paskami po złr. 3·50, 4; bardzo piękne haftowane koszule damskie z angielskiego szirtingu lub szyfonu, gładkie na tasiemce po złr. 1·25, z rozporkiem lub do zapinania na ramieniu po złr. 1·85, z obrąbkiem złr. 2·50, 2·75, do złr. 3.

Koszule damskie nocne z angielskiego szyfonu z obrąbkiem po złr. 2·50, z siodełkiem bardzo praktyczne i wygodne złr. 3, 3·50, 4, 5, do złr. 6.

Majtki damskie z dobrego angielskiego szyfonu z obrąbkiem po złr. 1·25, 1·50, z haftowanym obrąbkiem a la fantaisie złr. 2, 2·25; bardzo piękne z haftowanemi wkładkami złr. 2·50, 2·75, 3 do złr. 3·50.

Spodnice damskie rozmaitej długości do ubioru z obrąbk., spodnice modne z dobrego szirtyngu złr. 2·75, 3, 3·50, 4, z haftowanemi bardzo pięknemi wkładkami złr. 6, 6·50, 7, 8, do złr. 9; spodnice z ogonami rozmaitej długości po złr. 3·75, 4·50, 5, 6, 7, 8, 9, 10 do 15. Spodnice z ogonami z mulu z koronkami złr. 12, 13, 14.

Płaszcze do fryzowania (penioary) zwykłe gładkie po złr. 2·50, z obrąbkiem ustrojone złr. 3·50, 4, z bardzo pięknie haftowaną wkładką złr. 6, 7, 8, 9 do 10.

Pończochy damskie lub skarpetki męzkie białe lub w kolorowe paski, pół tuzina złr. 3·50, 4, 4·50, 5. **Pończochy po kolana dla dam** pół tuzina złr. 6, 6·50, 7, 8. Fil d'Ecosse pół tuzina złr. 7, 8, 9, 10 do 12.

Prześcieradła płócienne bez szwu najlepszy gatunek 6 sztuk 8/4 szerokości złr. 16, 17, 18 do 20 złr.; 9/4 szerokości 6 sztuk złr. 19, 20, 22, 23 do złr. 25; 10/4 szerokości 6 sztuk złr. 22, 24, 26 do złr. 30.

Ręczniki drelichowe ½ tuzina złr. 2·50, 2·75, 3; adamaszkowe ½ tuzina złr. 3, 3·50, 4, 5 do złr. 6; garnitury stołowe na 6 osób, drelichowe złr. 4·50, 5, 5·50, 6; adamaszkowe na 6 osób złr. 8, 9, 10, 12 do złr. 15; garnitury na 12, 18 i 24 osób stosunkowo drożéj. Obrusy także pojedynczo.

Chustki do nosa płócienne pół tuzina złr. 1·20, 1·50, 1·75, piękny gatunek złr. 2, 2·50, 3, 4, do złr. 5; z prawdziwego francuskiego batystu nicianego po złr. 2, 2·50, 3, 4, 5, 6 do złr. 8; chustki batystowe z kolorowemi brzegami, najnowszy wzór ¼ tuzina złr. 1·50, 1·75; z prawdziwego batystu lnianego ½ tuzina złr. 3, 3·50, 4 do 5 złr.

Zupełne wyprawy ślubne po złr. 300, 500, 800, 1,000, 2,000 do złr. 10,000 zawsze gotowe. Kosztorysy wypraw darmo.

Nasz obszerny cennik rozsyłamy i rozdajemy darmo.

Wszelkie rodzaje bielizny wykonane będą także wedle wzoru, miary lub podania w jaknajkrótszym czasie, również podejmujemy się wyhaftowania imion lub monogramów kupionéj u nas bielizny lub bielizny stołowéj.

Listy i zamówienia upraszamy adresować: Schostal & Härtlein, Wäschefabrik, Wien, Graben 30 „zur goldenen Krone." (526-8-)

Najnowsze kroje sukien damskich, okryć (vetement), kaftaników Whaterproof
otrzymał
Magazyn konfekcyjny
Karola Gdańskiego w Krakowie
Rynek główny, róg ulicy Sławkowskiéj.
Wielki wybór towarów bławatnych w jedwabiu, półjedwabiu i wełnie, Cheviоty, Himalayan i na okrycia (vetemants), wyroby beszowane i kraty, grenadiny, bareże, muślinki i perkale po cenach umiarkowanych.
Pracownia sukien
urządzona przy magazynie, wykończa wszelkie zamówienia w krótkim czasie i z wszelką dokładnością.
Próby towarów na żądanie przesyła się odwrotnie i franco. (772-5-)

Kredyt!
bez opłacania odsetek.
Ces. kr. uprzyw.
34 nagrodami i 4 nagrodami państwowemi uwieńczona
FABRYKA
poprawianych i mielonych
kości nawozowych
J. FICHTNERA i SYNÓW w WIEDNIU
w zastępstwie p. Szymona Goldmana w Tarnowie
umocowanego ajenta na całą Galicyę,
poleca pp. właścicielom dóbr i gospodarzom wiejskim swą **powszechnie za najcelniejszą uznaną mączkę kościaną,** któréj skład chemiczny według świadectwa centralnego biura w Wiedniu jest następujący:
na 100·00%
8·47% wody,
3·34% piasku,
36·33% części organicznych z 3·86% ozonu,
51·86% części mineralnych rozpuszczalnych w kwasie chlorowodowym z 21·89% kwasu forfor.,
upraszając o najrychlejsze zamówienia za pośrednictwem pomienionego domu handlowego, gdyż wyłącznie takie obstalunki zrealizowane zostaną i tenże tylko udzielać będzie kredytu.
Poświadczenie chemiczne okaże na żądanie p. Szymon Goldmann w Tarnowie. (929-1-8)

Powszechnie uznany
Skład fabrycz. towarów modnych i płuciennych
„Heinrich Singer"
Wien, Fünfhaus, Schoenbrunnerstrasse Nr. 36.
z powodu ogromnego zapasu może wszystkie w inseratach ogłoszone artykuły dostarczać po **27 cnt.** w najlepszym gatunku i posiada największy ich wybór.
Skład ten posiada także rzadkie i ogromne zasoby towarów lepszych, wyborowych — a nabywając takowe za gotówkę jest przez to w możności sprzedawać je po zadziwiająco nizkich cenach, które wszelką konkurencyą wytrzymać mogą, i pozwala sobie zwrócić uwagę w obec zbliżającej się pory na najświeższe materye na suknie, mianowicie: najrozmaitsze krajowe i zagraniczne muszliny i batysty, gładkie i kratkowane lustryny, materye, mohair, alpacca, balernos, kolorowe rypsy, atłasy, bareże, mozambique, écrus, najpiękniejsze francuskie perkale na suknie i koszule, tudzież inne materye do prania; z ciemnych towarów: lustryny, alpaki, rypsy, terna, najlepsze francuskie pojedyncze i dubeltowe kaszemiry, materye mantylowe, aksamity czarne, czarne i kolorowe materye jedwabne, najlepsze ciężkie płutna i wiele innych artykułów — polecają się z gotowością przysłania na żądanie próbek i spisu towarów franco.
Za punktualną i sumienną obslugę zarecza się. (816-1-10)

Styftowe
ręczne i kieratowe młocarnie
wyrabiają specyalnie
UMRATH & Comp. w PRADZE
Fabryka machin rolniczych i lejarnia żelaza.
Odsprzedający otrzymają zniżkę.
Każdy, kto się uda listownie do firmy UMRATH & Co. w PRADZE, otrzyma **darmo i opłatnie katalog fabryki,** w którym są opisane illustrowane wszelkie machiny, tudzież **świadectwa** o tychże. (927-1-)

Kilka tysięcy morgów
LASÓW
(przeważnie sosnowych) przeznaczonych na wycięcie, poszukuje firma **land.- und forstw. Verkehrs-Bureau w Wiedniu, I. Nibelungengasse 7.**
(Tylko bezpośrednie oferty będą uwzględnione). (815-1-2)

Nasion świeżych
wszelkiego rodzaju
Jarzyn najwyborniejszych gatunków.
Kwiatów, Roślin pastewnych, Traw,
Drzew szpilkowych i liściastych
otrzymał wielki transport i poleca po miernych cenach
GŁÓWNY SKŁAD NASION
TEOFILA ŁUCKIEGO
we Lwowie, plac Halicki l. 14, obok Banku Hipotecznego.
Cenniki na żądanie odsyła franco. (889-1-3)

Czcionkami Drukarni Leona Paszkowskiego. — Odpowiedzialny Rządca Drukarni Józef Łakociński.